



Kajaanin seurakunnan tilinpäätös 2023

Kansikuvat: Kirkkoherra Antti Mikkisen virkaan asettaminen 27.8.2023 Kajaanin kirkossa

Kuvaaja: Heimo Haverinen

Sisällys

I	Toimintakertomus.....	5
1	Yleiskatsaus.....	5
2	Hallinto	18
3	Henkilöstö.....	23
4	Jäsenmäärä	27
5	Sisäinen valvonta	28
6	Talouden tunnusluvut.....	30
7	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	32
II	Talousarvion toteutuminen	33
1	Käyttötalouden toteutuminen	33
	Hallintoelimet 101	34
	Tilintarkastus ja valvonta 1011030000	35
	Talous- ja tietohallinto 1011050000 ja 1011050010	36
	Muu yleishallinto 1011050020, 1011080010, 101080030, 1011080040 ja 1011080050	37
	Kirkonkirjojenpito 1011070000	39
	Seurakunnallinen toiminta (pääluokka 2).....	40
	Jumalanpalveluselämä 1012010000	40
	Hautaansiunaaminen 1012020000	42
	Muut kirkolliset toimitukset 1012030000	43
	Aikuistyö 1012040000	43
	Muut seurakuntatilaisuudet 1012050000	43
	Tiedotukset ja viestintä 1012100000	43
	Musiikki 1012220000	46
	Varhaiskasvatus ja perhetoiminta 1012310020	47
	Pyhäkoulutyö 1012320000.....	49
	Varhaisnuorisotyö 1012330000.....	51
	Lasten/nuorten paikallinen harrastustoiminta.....	53
	Partio 1012340000	53
	Rippikoulu 1012350000.....	54
	Nuorisotyö 1012360000	56
	Näytelmätoiminta 1012360010.....	57
	Lähetys ja kansainvälinen työ 1012360020	58
	Erityisnuorisotyö 1012370000.....	60
	Iltapäivätoiminta 1012390000.....	62
	Koulu- ja oppilaitustyö 1012392000	64

Diakonia 1012410000	66
Yv-keräys 1012410020	68
Yhteinen keittiö 1012410070.....	69
Perheneuvonta 1012420000	69
Sairaalasielunhoito 1012430000	71
Vammaistyö 1012450000	73
Yhteiskunnallinen työ 1012500000	75
Sielunhoito 1012550000.....	76
Lähetysrengas 1012600010	76
Ystävyyssseurakuntatoiminta 1012700010	76
Muu seurakuntatyö 1012900000.....	78
Rovastikunnallinen yhteistyö 1012900010	78
Vapaaehtoistoiminta 1012900020.....	78
Hautaustoimi pääluokka 4	81
Haudausmaahallinto 1014010000.....	83
Haudanhoitosopimukset 1994050000	84
Kiinteistötoimi pääluokka 5	85
2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	89
3 Investointiosan toteutuminen	91
4 Rahoitusosan toteutuminen	92
III Tilinpäätöslaskelmat	93
1 Tuloslaskelma.....	93
2 Rahoituslaskelma	94
2 Tase	95
IV Tilinpäätöksen liitetiedot	97
1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	97
2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	97
3 Tuloslaskelman liitetiedot	98
4 Rahoituslaskelman liitetiedot	99
5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	100
6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	101
7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	101
V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä.....	103
VI Luettelot ja selvitykset	104

I Toimintakertomus

1 Yleiskatsaus

Kajaanin seurakunnan jäsenmäärä väheni vuonna 2023 odotetusti. Suurin syy jäsenmäärän vähenemiselle oli kuolleisuuden kasvu verrattuna syntyvyyteen. Hautaan siunaamisia toimitettiin seurakunnassa reilusti yli puolet enemmän kuin kasteita. Vastaavasti seurakunnasta pois muuttaneiden määrä oli suurempi kuin seurakuntaan muuttaneiden määrä. Kirkosta eroaminen oli vuonna 2023 vähäisempää kuin aikaisempina vuosina, mutta sekin jäi liittyneiden määrää suuremmaksi. Seurakunnan suurimpia haasteita on nuorten aikuisten ja maahanmuuttajien sitouttaminen seurakunnan jäsenyyteen ja toimintaan.

Kajaanin seurakunnan toimintavuotta 2023 leimasi paluu tavanomaiseen edeltävien, koronarajoitusten vaikutuksesta hyvin poikkeavien vuosien jälkeen. Monet sellaiset toiminnot, joihin pelko sairastumisesta ja rajoitukset olivat vaikuttaneet, pääsivät jatkumaan entiseen tapaan. Joidenkin toimintamuotojen osallistujamääriin poikkeusvuodet jättivät pysyvän jäljen. Vastaavasti joillakin toimialoilla luopuminen jo hiipuvien toimintojen järjestämisestä antoi mahdollisuuden uusille kokeiluille.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan ja sotatila Israelin ja Gazan välillä aiheuttivat huolta myös kajaanilaisten keskuudessa, mutta tämä ei näkynyt mitenkään erityisen merkittävästi seurakunnan toiminnassa. Välillisenä vaikutuksena Ukrainan sodasta elinkustannukset jatkoivat kasvuaan. Tämä näkyi jonkin verran seurakunnan toiminnan kustannusten nousuna. Diakoniatyössä tästä seurannut taloudellisen avun tarve näkyi jossakin määrin, mutta ei ainakaan vielä erityisen voimakkaasti.

Kirkkoherra Marko Miettinen jäi eläkkeelle kesäkuun lopussa ja vuoden alkupuolella kirkkovaltuusto valitsi välillisessä vaalissa seurakunnan uudeksi kirkkoherraksi Antti Minkkisen. Uusi kirkkoherra aloitti tehtävässään 1.7.2023. Kirkkoherran vaihtuminen ei aiheuttanut seurakunnassa erityisen suuria muutoksia.

Vuonna 2023 kaikkiin avoinna olleisiin vakituisiin työpaikkoihin onnistuttiin rekrytoimaan työntekijät, vaikka rekrytointitilanne on useilla aloilla käynyt haastavaksi.

Vuonna 2023 kirkkovaltuusto hyväksyi Lehtikankaan seurakuntakeskuksen myynnin yksityiselle omistajalle. Seurakuntakeskuksen toiminnoista jumalanpalvelukset siirrettiin pidettäväksi alueen monitoimitalolla ja muillekin toiminnoille löydettiin uusia paikkoja.

Seurakunnan Lehtikankaan laajalla alueella tarjoamien palveluiden kehittämistä tulee kuitenkin jatkaa. Vuonna 2023 seurakunnan kiinteistöstrategia uusittiin. Uuden strategian myötä tavoitteena on luopua Otanmäen kirkosta. Muilta osin strategiassa arvioidaan kiinteistömassan määrää saadun viime vuosina tasapainotetuksi hyvin.

Yleisesti ottaen voi arvioida, että vuosi 2023 oli hyvä vuosi seurakunnassa. Ukrainan ja Gazan sotien vaikutukset eivät olleet samalla tavoin merkittäviä kuin koronapandemian. Seurakunnan talous on vakaalla pohjalla. Työntekijät ovat pääsääntöisesti hyvin sitoutuneita työhönsä. Lisäksi useilla toimialoilla toimii suuri joukko motivoituneita vapaaehtoisia. Seurakunnan viestintä on aktiivista ja toiminta saa hyvin näkyvyyttä paikallisissa medioissa.

Tulevat vuodet haastavat seurakuntaa entistä vahvemmin ja rohkeammin mukauttamaan ja kehittämään toimintaa vastaamaan tämän päivän ja tulevaisuuden tarpeita – unohtamatta sitä hengellistä perustaa, jonka vuoksi seurakunta on olemassa.

Antti Minkkinen

kirkkoherra

Kajaanin seurakunnan missio, visio, strategia

Seurakunnan tehtävä: Kajaanin seurakunta rohkaisee elämään kristittynä.

Seurakunnan arvot:

Kajaanin seurakunnan toimintaa, hallintoa ja elämää ohjaavat seuraavat arvot.

Usko – Yhteys armolliseen Jumalaan on kristityn elämän kestävä perusta.

Toivo – Jeesuksen lupaus tulevaisuudesta tuo toivon.

Rakkaus – Pyhä Henki rohkaisee meitä rakastamaan toisiamme.

Visiomme Kajaanin seurakunta vuonna 2024:

Kajaanin seurakunta on luottamuksen yhteisö, joka tuo erilaiset ihmiset yhteen. Kirkon sanoma kuuluu ja vaikuttaa kaikkialla.

Seurakunnan jäsen kokee uskon Jumalaan voimavarana, ja yhä useampi pitää yhteyttä seurakuntaan ja kirkkoon merkittävänä.

Seurakunta on itsenäinen ja toimii yhteistyössä muiden rovastikunnan seurakuntien kanssa sekä kantaa vastuuta Kainuun seurakuntien yhteisistä asioista.

Näin me toimimme

Seurakuntalainen ja kajaanilainen

- Puhumme Jumalasta, Jeesuksesta ja Pyhästä Hengestä rohkeasti ja ymmärrettävästi kaikkialla. Korostamme viestinnässämme avoimutta ja myönteisyyttä.
- Välitämme sanomaa ennakkoluulottomasti ja vuorovaikutteisesti myös nettiympäristössä ja sosiaalisen median välityksellä.
- Edistämme kristillistä kasvua kaikissa elämänvaiheissa. Kaikki seurakunnan jäsenten lapset kastetaan. Kummien tehtävää tuetaan.
- Toimimme haavoittuvassa asemassa olevien hyväksi kaikkialla.
- Toimimme kestävän kehityksen puolesta ja pidämme esillä luomakunnasta huolehtimisen tärkeyttä.
- Seurakunta huolehtii olemassa olevista verkostoista ja yhteistyökumppanuuksista sekä luo uusia tavoittaen seurakuntalaisia yhä useammin heidän luonnollisessa elämänympäristössään.
- Seurakunta huomioi entistä paremmin seurakuntaan eri tavoin suhtautuvat jäsenet. Erityinen huomio kiinnitetään nuoriin aikuisiin, heikosti jäsenyyteen sitoutuneisiin sekä aktiivisiin seurakuntalaisiin.
- Seurakunta tiedostaa voimakkaan muuttoliikkeen paikkakunnalla ja huomioi seurakuntaan muuttaneet.
- Hädänalaiset kajaanilaiset saavat ammatillista palvelua riittävän ajoissa.
- Arvostamme seurakunnan jäsenyyttä. Toimimme aktiivisesti seurakunnan jäsenmäärän ylläpitämiseksi, erityistä huomiota kiinnitämme nuoriin ja nuoriin aikuisiin. Otamme yhteyttä seurakunnan jäsenyydestä luopuneisiin.
- Seurakunnan toiminnassa kehitetään valmiuksia entistä parempaan toiminnan palvelumuotoiluun, niin että jokaisen on entistä helpompaa päästä siitä osalliseksi.

Prosessit ja toimintatavat

- Hengellinen elämä seurakunnassa on monipuolista ja vastaa ihmisten tarpeisiin.
- Jokainen seurakuntalainen kohdataan laadukkaasti vuosittain.
- Kirkolliset toimitukset ovat laadukkaita.

- Jumalanpalvelukset ovat vieraanvaraisia, saavutettavia ja sopivia kaiken ikäisille. Jumalanpalveluksia kehitetään, mikä vahvistaa seurakuntalaisten osallisuutta suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Seurakuntaan eri tavoin suhtautuvat jäsenet osallistuvat seurakuntatyön suunnitteluun ja toteuttamiseen.
- Seurakunnan viestintä on suunnitelmallista ja johdettua. Se mielletään koko työyhteisön tehtäväksi. Seurakunta kouluttaa tiimikohtaisesti edistyksellisiä viestijöitä.
- Vapaaehtoisia kutsutaan ja tuetaan suunnitelmallisesti.
- Seurakuntatyötä tehdään entistä enemmän verkostoissa ja yhteistyökumppanien kanssa. Työ organisoidaan osaamisen ja vastuualueiden mukaisesti tiimiperusteisesti.
- Keräämme järjestelmällisesti palautetta työstämme seurakuntalaisilta.
- Seurakunta vahvistaa kirkon sisäistä yhteyttä. Tavoittelemme kunnioittavaa keskustelua eri tavalla ajattelevien kanssa.

Henkilöstö - oppiminen ja uudistuminen

- Henkilöstön osaamista kartoitetaan ja sitä kehitetään koulutussuunnitelman mukaisesti.
- Rekrytoinnissa huomioidaan laaja-alainen osaaminen. Työntekijät sitoutuvat laajaan työnkuvaan ja työnkuvan muutoksiin.
- Yhteistyö toimialojen välillä lisääntyy.
- Työn suunnittelu, huolellisuus ja laatu paranevat.
- Työntekijät tekevät yhä enemmän työtä yhdessä seurakuntalaisten kanssa.

Talous

- Seurakunta sopeuttaa talouttaan vähentämällä henkilöstöä ja toimitiloja sekä on avoin rakennemuutoksille lähiseurakuntien kanssa. Luottamushenkilöt ja työntekijät sitoutuvat kiristyvän talouden sopeutuksiin ja haasteisiin.
- Seurakunta huolehtii olemassa olevista kiinteistöistä ja henkilökunnasta. Henkilöstön työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen ja kouluttautumiseen varataan riittävät resurssit.

- Etsimme aktiivisesti uusia rahoituslähteitä ja eettisesti kestäviä taloudellisia yhteistyökumppaneita.

Strategiamme taustaoletuksina ovat:

- Seurakunnan jäsenmäärä laskee kirkkoon kuulumisen vähenemisen seurauksena vuoden 2020 tasosta 2000–2500 jäsentä vuoteen 2024.
- Muuttoliike jatkuu vilkkaana. Vuosittain muuttaa sekä seurakuntaan että siitä pois yli tuhat jäsentä.
- Seurakuntatyön suunnittelussa käytetään hyväksi jäsensegmentointia: uskolliset, maltilliset, avomieliset ja irralliset.
- Henkilöstön vähetessä keski-ikä nousee, työssä jaksamiseen ja osaamisen kehittämiseen on resursoitava nykyistä enemmän.
- On seurakuntalaisia, jotka ovat halukkaita ja valmiita ottamaan nykyistä suuremman vastuun seurakunnan toiminnasta. Vapaaehtoistoiminnassa on käyttämätöntä potentiaalia.
- Yhteistyö ja verkostoituminen erilaisten kumppanien kanssa ovat seurakuntatyön merkittävä mahdollisuus.
- Kansantalouden tilan, väestön ikääntymisen ja kirkosta eroamisen seurauksena seurakunnan verotulot eivät kasva ja toimintakulut on sopeutettava tähän tilanteeseen.
- Pienet naapuriseurakunnat mahdollisesti haluavat liitosneuvotteluja Kajaanin kanssa. Mahdollisten kuntaliitosten seurauksena voidaan joutua myös seurakuntaliitoksiin. Näihin tulee säilyttää hallinnollinen valmius.
- Kiinnostus seurakunnan järjestämiä tilaisuuksia kohtaan vähenee kokoavassa toiminnassa, jolloin muun viestinnän merkitys korostuu.

Vastuu ympäristöstä

Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassaan.

Seurakunnalle on laadittu kiinteistöstrategia vuosille 2023–2032. Strategiassa on selvitetty seurakunnan hallinnoima kiinteistökanta sekä luokiteltu kiinteistöt, rakennukset ja tilat säilytettäviin, kehitettäviin, luovuttaviin ja toistaiseksi säilytettäviin.

Kiinteistöstrategia päivitetään neljän vuoden välein ja päivitys tehdään kunkin valtuustokauden ensimmäisenä vuonna. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain.

Seurakunnalla on kaksi fossiilista energiaa käyttävää kiinteistöä vuoden 2023 lopussa, Joutenlammen leirikeskus ja Valon kappeli. Joutenlammen leirikeskukseen suunniteltiin maalämpöjärjestelmää, mutta ELY-keskus ei hyväksynyt sitä, koska leirikeskus on pohjavesialueella.

Fossiilisen energian käytöstä voidaan siirtyä biopolttoöljyn käyttöön. Kovilla pakkasilla öljyn käyttö on ollut hyvin toimiva ratkaisu lämmityksessä. Kiinteistöjen energiankulutusta seurataan jatkuvalla seurannalla ja samalla pyritään vähentämään kiinteistöjen energiankulutusta.

Kiinteistöissämme syntyvät jätteet lajitellaan ja kierrätetään ohjeistuksen mukaisesti. Kiinteistöjen puhtaanapidossa valitaan ympäristöystävälliset siivousaineet ja vettä säästävät siivousmenetelmät.

Hautausmaalla kasvinsuojeluaineiden käytöstä on voitu luopua, vaihtamalla kasvilajikkeita luontaisesti kestäviin lajikkeisiin. Kasvien kuljetuspakkaukset ja ruukut kierrätetään. Yhdellä hautausmaalla kasteluvetenä on voitu käyttää jokivettä. Puutarhajätteet kompostoidaan ja käytetään mahdollisuuksien mukaan nurmikoiden kunnostuksessa.

Seurakunnassa on siirrytty paperittomaan toimintaan kaikessa toiminnassa, missä se on mahdollista. Asiakirjoja käsitellään ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Jos niitä joudutaan tulostamaan, ne tulostetaan mahdollisuuksien mukaan kaksipuolisina.

Hankinnoissa pyrimme kiinnittämään huomiota toimittajien ympäristöystävällisyyteen ja heidän harjoittamaansa ympäristöpolitiikkaan.

Seurakunnan keittiötoiminnassa on vähennetty ruokahävikkiä erilaisin keinoin, mm. valmistettavien aterioiden annoskoot lasketaan kulloisenkin asiakasryhmän mukaisesti, varastoinnissa huomioidaan FIFO-periaate, kertakäyttöastioiden käyttöä on vähennetty ja ylijäänyttä ruokaa on lahjoitettu ruoka-apuun.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvoonna

Kirkollisissa toimituksissa Kajaanin seurakunnan järjestämien kastetoimitusten määrä väheni. Kajaanilaisia kastettuja oli jäsentilastossa 168 (v. 2022, 193). Kirkollisten avioliittoon vihkimisten määrä oli 36 joka hieman väheni (v. 2022, 43).

Vihkipäivänä 02032023 vihittiin yksi (1) pari. Avioliittoon siunattiin kolme (3) paria. Hautaan siunaamisten määrä väheni suhteellisesti eniten ollen 388 (v. 2022, 456).

Talouden tilanne kuluneena vuonna

Suomen talouden tilanne

Suomen talous on taantumassa, ja se alkaa elpyä vasta vuoden 2024 lopulla. Tavaroiden ja palveluiden hinnat ovat jääneet korkeiksi nopean inflaation jäljiltä. Inflaatio oli vuoden 2022 joulukuussa 9,1 % ja kuluvan vuoden joulukuussa 3,6 %. Korkeat lainakorot ovat heikentäneet kotitalouksien ostovoimaa. Inflaation hidastuminen puolestaan parantaa ostovoimaa. Kuluttajat ovat silti vielä varovaisia. Asuntorakentamisen romahdus vie pohjaa talouden toipumiselta. Vaikka julkisiin menoihin on tehty leikkauksia, menot pysyvät lähivuosinakin tuloja suurempina.

(Valtiovarainministeriön julkaisu 2023:65) Kokonaisuudessaan vuonna 2023 talous pysyi viime vuoden tasolla. Ensi vuonna niin yksityinen kulutus, investoinnit kuin vienti kääntyvät kasvuun ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Vuonna 2025 kulutuksen sekä investointien kasvu vahvistuu, ja BKT kasvaa 1,8 prosenttia.

Alkuvuoden jatkunut työllisyyden kasvu on taantunut kesällä ja lievä lasku jatkuu loppuvuonna. Heikoin työllisyystilanne on rakentamisessa. Työllisyyden lasku jää kuitenkin lyhytaikaiseksi ja työllisyys kasvaa uudelleen jo ensi vuonna.

Vuoteen 2025 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,3 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7 prosenttiin. Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt huipusta selvästi, mutta niitä on edelleen varsin paljon.

Venäjän hyökkäys sekä geopoliittiset ja ympäristöriskit jäytävät taustalla, pitävät yllä epävarmuutta ja lisäävät talouden häiriöitä.

Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2023 yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+10,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilitysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus paransi kirkollisveron reaalituottoa. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen.

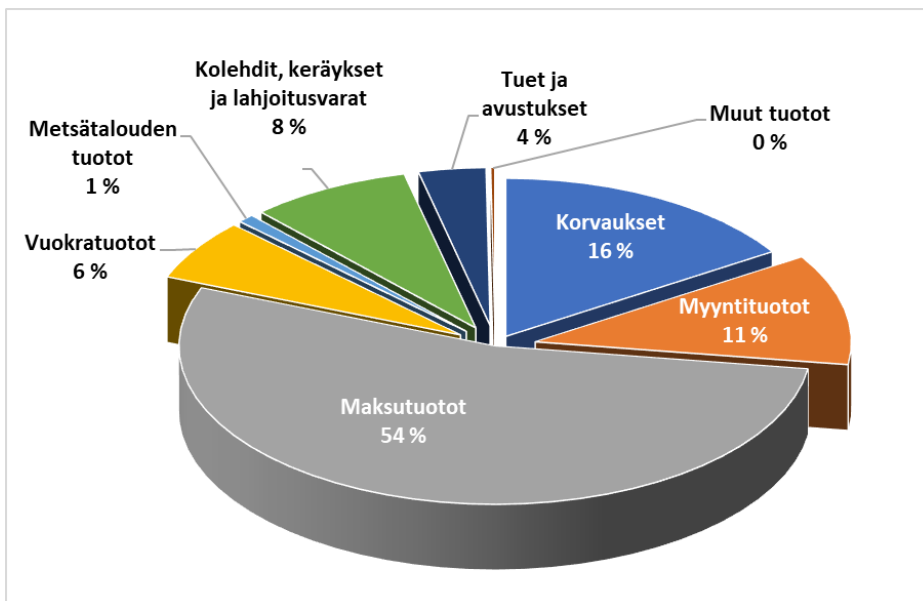
Seurakunnan talous

Kajaanin seurakunnan tilikauden tulos on 698.863 euroa ja poistoeron sekä vapaaehtoisen varauksen jälkeen 504.238 euroa ylijäämäinen. Tuloslaskelma sisältää kertaluonteisina erinä omaisuuden myynnistä saatuja myyntitappioita 334 000 euroa.

Toimintatuotot olivat 1.237.900 euroa ja ne vähenivät 17.200 euroa (-1,4 prosenttia). Tulot vähenivät eniten hautaustoimen maksutuotoissa -40.800 euroa (-12,6 prosenttia). Siellä eniten tuhkaukseen liittyvissä maksuissa -37.800 euroa. Tuhkausten vähenemiseen vaikutti uuden Rovaniemen krematorion käyttöönotto, jonne on siirtynyt pohjoisen alueelta tulevia tuhkauksia. Korvaukset valtiolta ja kunnalta vähenivät 10 % eli 11.300 euroa. Iltapäivätoiminnan avustus väheni 6.250 euroa ja hautaustoimen kesätyösetelien määrä väheni 5.250 euroa.

Toimintatuotoissa eniten kasvua edellisvuoteen verrattuna oli korvaukset muilta seurakunnilta 26.250 euroa ja leirimaksuissa n. 10.000 euroa.

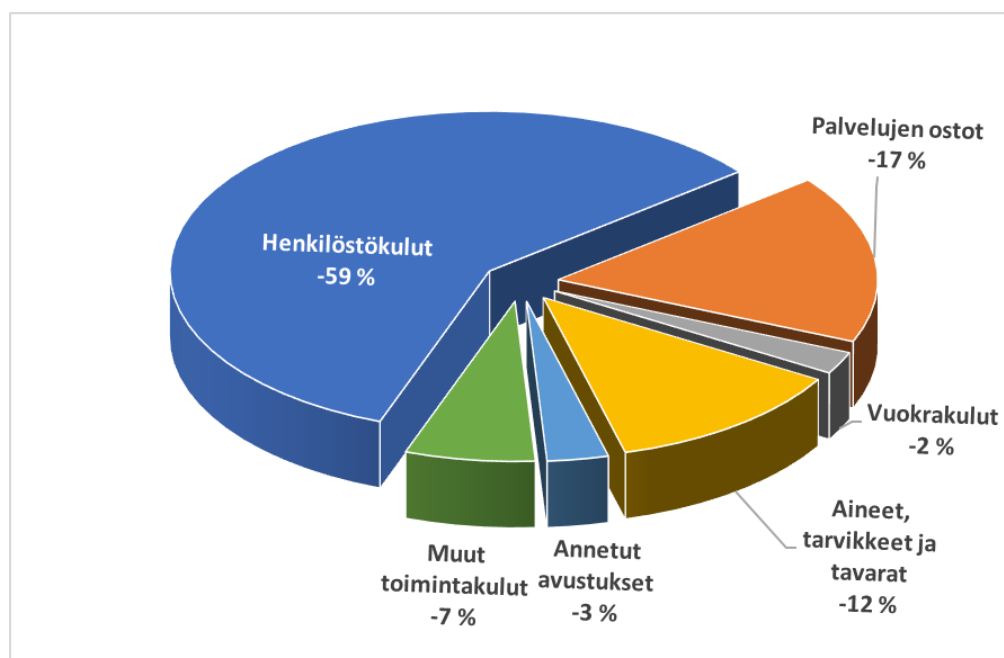
Toimintatuottojen prosentuaalinen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.



Ulkoiset toimintatuotot tiliryhmittäin 1.237.900 €

Toimintakulut olivat 7.581.643 euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta yhteensä 606.260 euroa (-8.7 %). Henkilöstökuluissa lisäystä oli 266.850 euroa (-6,4 prosenttia), palveluiden ostot vähenivät edellisestä vuodesta 17.900 euroa (+1,4 %) ja eniten säästy rakennusten kunnossapidosta 46.300 euroa ja koneiden kunnossapidosta 13.000 €. Ylitystä tuli henkilökunnan matkakuluissa 18.700 euroa ja seurakuntalehden painatuskuluissa 15.400 euroa. Vuokratulot pienenevät 27.700 euroa (+4 %) johtuen etupäässä koneiden laitteiden vuokrien vähenemisestä 32.100 euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat lisäystä edelliseen vuoteen oli 7.900 euroa (-0,85 prosenttia). Avustusten määrä oli lähes sama kuin edellisenä vuonna ja muut toimintakulut ylittyivät yli 400 %, johtuen Lehtikankaan seurakuntakeskuksen 334.000 euron myyntitappiosta.

Ulkoiset toimintakulut tiliryhmittäin 7.581.643 €



Kirkollisverojen tuotto oli 7,27 miljoonaa euroa, mikä on 377.000 euroa (+5,5 prosenttia) enemmän kuin vuonna 2022. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 78 %. Valtionrahoitusta saatiin 739.844 euroa, mikä on 8 % kokonaistuotoista. Verotuskuluja maksettiin 93.116 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 613.248 euroa – nämä summat olivat lähes edellisvuoden tasolla. Rahoitustuottoja saatiin 115.763 euroa mikä on 121 % enemmän kuin vuonna 2022. Korkokuluja maksettiin 1.900 euroa vähemmän. Arvonalenemisiä kirjattiin 29.250 euroa ja arvonaleneman palautuksia 174.800 euroa. Vuosikatetta kertyi 1.206.500 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 507.600 euroa. Poistoeron vähennys oli 205.400 euroa.

Seurakunnan rahavarat lisääntyivät 1,3 miljoonaa euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 8,7 miljoonaa euroa.

Suunnitellut investoinnit toteutuivat. Vuolijoen kaivinkoneen hankintaan 121.024 euroa tehtiin 40.000 euron lisätalousarvio. Paltaniemen hautausmaan hautalohkojen laajennukseen ja sähköistykseen käytettiin 104.686 euroa. Ylitystä talousarvioon tuli 14.868 euroa. Vanhan siunauskappelin sähköurkuihin oli varattu 20.000 euroa ja toteutuma oli 15.580 euroa. Joutenlammen kurssikeskuksen automaation uusimiseen käytettiin 25.900 euroa. Kustannukset alittuivat 14.000 euroa talousarvioon verrattuna.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Kajaanin seurakuntaan ja joita ei olisi vuoden 2024 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa:

Seurakunnan talouden suunta ei ennusteiden mukaan ole lähivuosina olennaisesti heikkenemässä, mutta talouden sopeuttamista tehdään ennakoiden. Seurakunnan jäsenmäärän lasku on ollut viime vuosina 1,6 prosentin luokkaa ja ennusteen mukaan lasku tulee pysymään lähes samana. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti jäsenistön ikääntyminen, sekä alueen muuttotappio.

Kaavio jäsenmäärän kehityksen ennusteesta 2023–2040. On kuitenkin huomioitava, että vuoden 2023 ennusteessa seurakunnan jäsenmäärä oli 24 848 eli 103 jäsentä enemmän kuin toteutuma 24 745 jäsentä.

2023	24 745	Jäsenmäärä vähenee
2030	22 028	1,6 %/v vuoteen 2030 mennessä ja
2040	18 342	1,5 %/v vuoteen 2040 mennessä.

Sote-/verotusuudistuksen vuoksi tehdyllä kirkollisveroprosentin alentamisella 1,65 prosentista 1,60 prosenttiin ei ollut negatiivista vaikutusta vuoden verotulokertymään. Verotulokehityksestä on enemmän tietoa kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus. Verotulojen ennustetaan pysyvän varsin vakaina vuoteen 2030 saakka. Vuoden 2023 verotulojen ennustettiin hieman laskevan, mutta sote-/verouudistuksen vaikutuksesta tulos oli päinvastainen. Verotulojen ennustetaan nousevan vuosittain vuoteen 2030 saakka vajaan prosentin.

Toimintaa järjestettäessä ottaen huomioon mm. inflaatiokehityksen ja kohonneet energiahinnat, edellyttää se toimintojen priorisointia ja kiinteistökantaan kohdistuvia valintoja.

Kajaanin seurakunnan taloutta on jo sopeutettu usein eri tavoin. Keskusseurakuntakoti ja pappila tontteineen sekä Purolan rukoushuoneen vuokraoikeus myytiin vuonna 2021. Lehtikankaan seurakuntakeskus myytiin kuluvana vuonna. Henkilöstökuluissa on saavutettu säästöjä noudattamalla henkilöstösuunnitelmaa.

Auli Ohtonen
talousjohtaja

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittareista Kajaanin seurakunnassa mikään ei toteudu. Yksi hallinnon ja toiminnan mittari toteutuu.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2023
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilmankertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on positiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena ja kirkollisveroprosentti on 1,6.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 4,9 M€.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 297 päivää. Rahavaroista on vähennetty toimeksiantojen varat
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus on ollut aleneva: v. 2021, 62 %, v. 2022 60 % ja 2023 59 %.

Hallinnon ja toiminnan mittareista toteutui henkilöstöön kohdistuvista mittareista henkilöstön määrä ja haasteet rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. Toiminnallisen puolen viroissa Kirkkohallituksen velvoittama koulutusvaatimus voi puuttua. Virkasuhteissa edellytetään aina tiettyä tutkintoa ja erityiskoulutusta. Tukitoimen tehtävissä ongelmana on saada yleensäkin alalle sopiva työntekijä. Hakijoita ei ole tai työkokemus puuttuu.

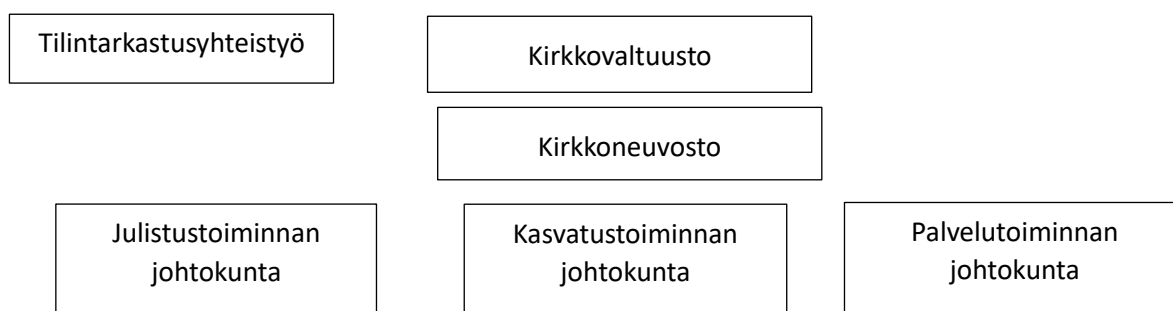
Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden tilanne v. 2023
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät - Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. - Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. - Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa.	- Hautausuimessa oli rekrytointiongelmia. - Tiedossamme ei ole epäkohtia kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. - Kaikki kirkonkirjoissa ja perhelehdillä oleva tieto on mikrofilmattu ja digitoitu. Väestökirjanpidon tehtävät on siirretty 1.4.2022 alkaen Kuopion aluekeskusrekisterin tehtäviksi.
1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta - Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat - Hallintomenettelyn puutteellisuudet	Vakavilta ristiriidoilta luottamushenkilöiden ja/tai viranhaltijoiden kesken on välttytty ja toimintaa on toteutettu toimivaltuuksin.

2. Seurakunnan toimintaorganisaatio • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2 000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	• Jumalanpalvelukset toimitetaan pääsääntöisesti messuina joka sunnuntai ja kaikkina muina pyhäpäivinä pääkirkosta. Jumalanpalvelukset myös radioidaan ja lähetetään suorina videolähetyksinä. Lisäksi jumalanpalveluselämää toteutetaan säännöllisesti kolmessa sivukirkossa. Kasteet pysytään toimittamaan pääsääntöisesti toivottuina ajankohtina, samoin muut kirkolliset toimitukset. Kristillistä kasvatusta järjestetään monipuolisesti eri ikäryhmille varhaiskasvatuksen ja nuorisotyön tiimien toimesta. Lähetystyötä koordinoivat nuoristyonohjaaja ja pappi. Diakoniasta vastaa palvelutoiminnan tiimi. Sielunhoidosta huolehditaan monipuolisesti eri ikäisten parissa. • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisen viiden vuoden aikana 7,4 % ja on tilinpäätöshetkellä 24 745 jäsentä. • Kajaanin seurakunnan toimintaa on kehitetty vuosi vuodelta. Seurakunta on laajasti verkostoitunut ja laajaa yhteistyötä ja -toimintaa on kaikilla eri toimialueilla.
3. Johtaminen seurakunnassa • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	• Parannettavaa johtamisessa aina löytyy, mutta Kajaanin seurakunnassa on jatkuvasti kehitetty esihenkilötyöskentelyä ja johtamista. Edellisessä organisaatiomuutoksessa käytimme yhteisökonsulttia, jotta osaisimme entistä paremmin työskennellä yhdessä. • Kaikki mainitut johtamista tukevat strategiset linjaukset ovat olemassa. Kiinteistöstrategia on päivitetty 2023. Seurakunnan strategia ja henkilöstösuunnitelma vanhenevat kuluvana vuonna ja ne uudistetaan vuoden 2025 alussa. • Johtamiseen ei ole liittynyt sellaisia pitkäaikaisia ongelmia, joista ei olisi voitu keskustella. • Yhteistyö lähiseurakuntien ja Kajaanin rovastikunnan muiden seurakuntien sekä tuomiokapitulin kanssa on sujunut asianmukaisesti.

4. Seurakunnan henkilöstö • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna.	• Seurakunnan vakinaisen henkilöstön määrä vuonna 2014 oli 90 ja vuonna 2023 76 henkeä. 10 vuoden aikana vakinaisen henkilöstön määrä on vähentynyt 15,5 %. • Henkilöstössä on ollut pitkäaikaisia sairastamisia ja poissaoloja, joista osa on saatu ratkaistua työjärjestelyin ja osa-aikaisena työaikana. Osa työntekijöistä on ollut pitkällä sairauslomilla, mutta ovat sairastettuaan kyenneet palaamaan työhön. Muuten työnhyvinvointiin liittyvät ongelmat on ratkaistu esihenkilöiden toiminnan avulla. • Rekrytoinnit ovat olleet haasteena, koska pätevyysvaatimusten omaavia hakijoita ei ole ollut. Ongelmaa on ollut mm. varhaiskasvatuksessa, nuorisotyössä ja kiinteistötoimissa.
--	--

2 Hallinto

Kajaanin seurakunnan hallinto-organisaation rakenne:



Hallintoelinten jäsenet 2023–2026

Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuosiksi 2023–2024 on valittu Marjatta Immonen ja varapuheenjohtajaksi Helena Ohtonen. Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Helena Ahonen	5/5	Minna Leinonen	4/5
Paavo Enroth	5/5	Jouni Lesonen	4/5
Peppiina Hakkarainen	3/5	Ismo Makkonen	4/5
Hanna Hatva	5/5	Martti Minkkinen	4/5

Minna-Liisa Haverinen	5/5	Helena Ohtonen	4/5
Timo Hurskainen	5/5	Sirkka Ohtonen	5/5
Marjatta Immonen	5/5	Aija Oikari	5/5
Lauri Karjalainen	2/5	Kaija Patronen	5/5
Marju Karjalainen	5/5	Jukka Poutiainen	1/5
Suvi Karjalainen	4/5	Pauli Pyykkönen	4/5
Tommi Kerkelä	2/5	Marjo Rimpiläinen	4/5
Ella Kiljunen	4/5	Miia Rönkkö	5/5
Eveliina Kinnunen	4/5	Seppo Rönkkö	2/5
Arto Kiukkonen	5/5	Aila Tartia-Jalonen	5/5
Juuso Kopperoinen	5/5	Anja Tiainen	5/5
Tuomo Koskelo	5/5	Maisa Vallius ero 6.9.2023 alkaen	2/4
Jonna Kyllönen	3/5	tilalle Sari Kunnas 7.9.2023	1/1

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt neljässä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asia, joita ovat seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille.

Lisäksi kirkkovaltuusto valitsi Kajaanin seurakunnan kirkkoherraksi kappalaisen Antti Minkkisen, I kappalaisen virkaan seurakuntapastori Anna Juntusen sekä hyväksyi Vuolijoen kirkon urkujen uusimisen ja Kajaanin kaupungin Lehtikankaan kaupunginosassa sijaitsevan tontin 0,4306 ha myynnin sillä sijaitsevina rakennuksineen, sähkö-, vesi-, ja viemäriiliittymineen Jyrki Väisäselle ja Ella Hämäläiselle hintaan 25.000 euroa. Lisäksi kirkkovaltuusto hyväksyi seurakunnan hallintosäännön, hautaustoimen ohjesäännön, taloussäännön ja seurakunnan kiinteistöstrategian vuosille 2023–2032, vahvisti kirkollisveroksi 1,60 vuodeksi 2024 sekä vuoden 2024 talousarvio ja toimintasuunnitelma ja vuosien 2025–2026 toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksyttiin.

Aloitteet 2023

Luottamushenkilöt eivät tehneet aloitteita.

KIRKKONEUVOSTO 2023–2024

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastuualueellaan. Vuosiksi 2023–2024 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa.

Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu seuraavalla sivulla. Läsnä ovat olleet myös kirkkovaltuuston puheenjohtaja Marjatta Immonen ja kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Helena Ohtonen.

Kirkkoneuvoston jäsenet:

Varsinaiset jäsenet:

Miettinen Marko, kirkkoherra, pj. 2/5
31.7. saakka

Minkkinen Antti, kirkkoherra, pj. 4/4
1.8. alkaen

Enroth Paavo 8/9

Hakkarainen Peppiina 5/9

Hurskainen Timo 9/9

Kopperoinen Juuso 6/6
pj ajalla 23.3.–31.7. 3/3

Kunnas Sari 7.9. alkaen 3/3

Leinonen Minna 7/9

Makkonen Ismo 8/9

Ohtonen Sirkka 9/9

Patronen Kaija 8/9

Tartia-Jalonen Aila 7/9

Vallius Maisa 6.9. saakka 3/6

Henkilökohtaiset varajäsenet:

Leinonen Markus 1/9

Juppi Tuula 3/9

Huotari Patrik 0/9

Lesonen Jouni 0/9

Kunnas Niki 0/3

Sonninen Pirjo 2/9

Karjalainen Juhani 1/9

Korvuo Tuula 22.3. saakka 0/2

Leppänen Jaana 23.3. alkaen 0/7

Hongisto Anja 1/9

Törrö Leena 1/9

Kunnas Sari 6.9. saakka 0/6

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös 2022, veroprosentti vuodeksi 2024, talousarvio vuodeksi 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2025–2026), käsitellyt sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kirkkoneuvosto myönsi vuoden aikana eron lastenohjaaja Eila Löhöselle 1.3.2024 alkaen.

Kirkkoneuvosto valitsi diakonian virkaan diakoni Minttu Pekkarisen 1.5.2023 alkaen ja erityisammattimiehen toimeen Rami Ohtosen 1.11.alkaen, määräsi Aila Kemppaisen hoitamaan perheneuvojan viransijaisuutta aikavälillä 10.11.2023–23.9.2024 sillä edellytyksellä, että Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli myöntää hänelle virkavapautta IV kappalaisen virasta.

Kirkkoneuvosto hyväksyi kirkon urkujen laajennuksesta ja korjauksesta vastaavaksi urakoitsijaksi Sotkamon Urkurakentajat Oy:n 249.600 € (sis. alv 24 %) urakkahinnalla.

Kirkkoneuvosto valitsi toistaiseksi työterveyspalveluiden palveluntuottajaksi Suomen Terveystalo Oy:n.

Kirkkoneuvosto jatkoi määräaikaisen perheneuvoja Hannamari Lukkarin työsuhdetta 30.9.2024 saakka.

JOHTOKUNTIEN JÄSENET JA VARAJÄSENET 2023–2024

Julistustoiminnan johtokunta

Haverinen Minna-Liisa pj.	2/2	Mäkelä Marika	0/2
Ahonen Helena	1/2	Taskinen Kaisa	1/2
Hanslin Anita	2/2	Kopperoinen Eevert	0/2
Hatva Hanna	2/2	Karjalainen Tarja	0/1
		15.6. saakka	
		Ojavuo Maarit 16.6. alkaen	0/1
Kiukkonen Arto	2/2	Tähtinen Hilikka	0/2
Minkkinen Martti	2/2	Ohtonen Esko	0/2
Rönkkö Seppo	2/2	Piirainen Ahti	0/2
kirkkoneuvoston edustaja Leinonen Minna	2/2		

Kasvatustoiminnan johtokunta

Pyykkönen Pauli, pj.	1/2	Karppinen Veli-Matti	0/2
Karjalainen Lauri	2/2	Veteläinen Atte	0/2
Karjalainen Suvi	1/2	Heikkinen Miina	0/2
		6.9. saakka	
		Pikkarainen Lasse	0/1
		7.9. alkaen	
Kerkelä Tommi	2/2	Kunnas Tom	0/2
Kiljunen Ella	2/2	Kangasharju Noora	0/2
Kinnunen Eveliina	2/2	Kemppainen Ritva	0/2

Oikari Aija	2/2	Kemppainen Ritva	0/2
Kirkkoneuvoston edustaja Tartia-Jalonen Aila	1/2		

Palvelutoiminnan johtokunta

Tiainen Anja, pj.	2/2	Karjalainen Markus	0/2
Karjalainen Marju	2/2	Kananen Hilka	0/2
Koskelo Tuomo	2/2	Tyni Hannu	0/2
Poutiainen Jukka	0/2	Kyllönen Jonna	0/2
Rimpiläinen Marjo	2/2	Nyman Pälvi	0/2
Rönkkö Miia	2/2	Jyrkäs Niina	0/2
Tuominen Tommi	2/2	Kemppainen Kari	0/2
Kirkkoneuvoston edustaja Patronen Kaija	2/2		

Seurakunnan edustajat kirkon yhteisissä hallintoelimissä

Kirkolliskokous

Kemppainen Aila, kappalainen, perustevaliokunnan, toimitusvaliokunnan ja valitsijatoimikunnan jäsen

Hiippakuntavaltuuston jäsenet 1.5.2020–30.4.2024

Ahonen Helena

Kopperoinen Juuso

Kirkon mediasäätiön hallintoneuvosto

Ohtonen Helena, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja

Diakonian neuvottelukunta

Matilainen Anne, diakonissa

Itä-Suomen IT-alueen johtokunta

Heikkinen Mikko

Kuopion aluekeskusrekisterin johtokunta

Kovalainen Katja, toimistosihteeri

Tilintarkastusyhteisö 2023–2026

KPMG Oy Ab, päävastuullinen tilintarkastaja Antti Kääriäinen

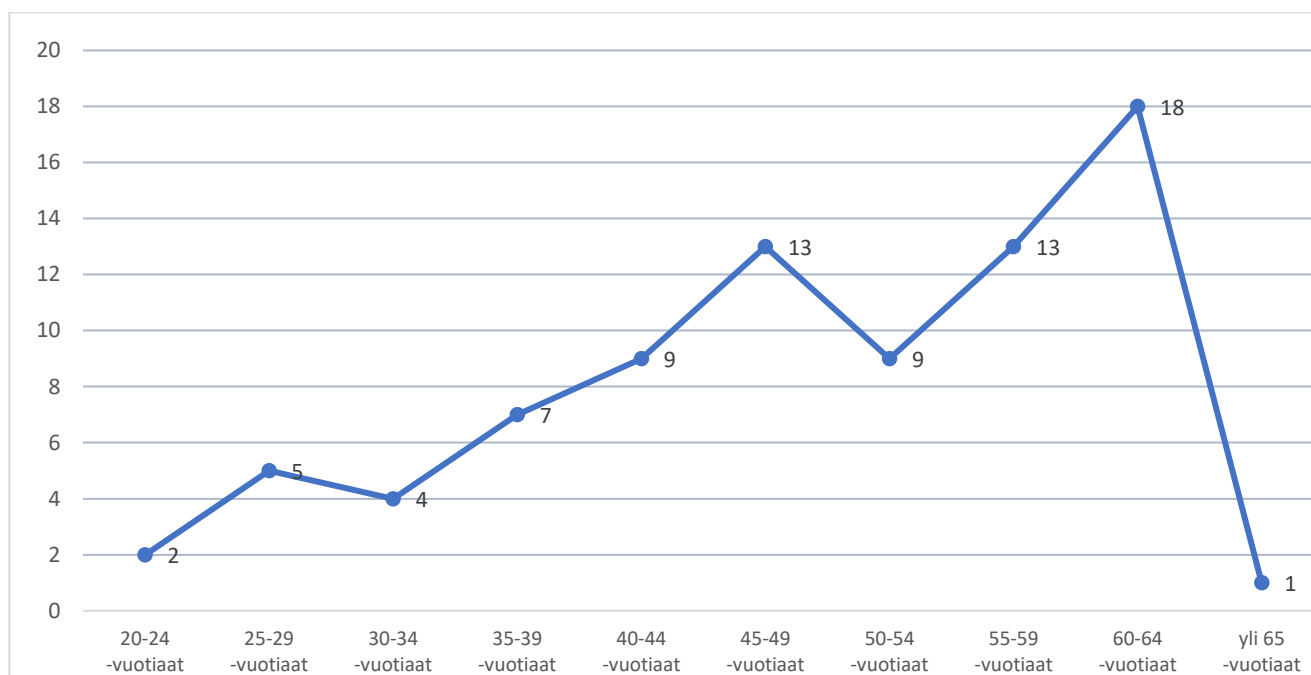
3 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 31.12.2023 yhteensä 81 henkilöä. Vakituksessa palvelussuhteessa oli 68 henkilöä, joista 61 henkilöä oli kokoaikaisia ja seitsemän henkilöä oli osa-aikaisia. Vakituksista naisia oli 50 ja miehiä 18. Määräaikaisissa työsuhteissa työskenteli 13 henkilöä, joista 10 oli naisia ja kolme miehiä. Määräaikaisista 10 henkilöä oli kokoaikaisia ja kolme oli osa-aikaisia. Henkilöstön määrä väheni vuodesta 2022 kahdella henkilöllä.

Henkilöstön määrä työaloittain

	2023
Seurakuntapapisto	10
Kirkkomuusikot	5
Diakoniatyöntekijät	6
Nuorisotyöntekijät	7
Varhaiskasvatuksen työntekijät	19
Muut seurakuntatyöntekijät	2
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	8
Hautausmaatyöntekijät	4
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	17
Sairaalasielunhoitajat	1
Perheneuvojat	2
Yhteensä	81

Henkilöstön ikäjakauma



Henkilöstön keski-ikä on 49 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus

Kuluneen vuoden aikana palkattiin neljä uutta vakituista henkilöä ja henkilöstöstä lähti yksi vakituinen henkilö eläkkeelle. Palkattomalla virkavapaalla oli kolme henkilöä kahdesta viiteen kuukauteen. Opintovapaalla oli kaksi henkilöä viidestä kahteentoista kuukauteen. Heille palkattiin sijaisia.

Henkilöstökulut

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-3 649 528,01	-3 441 179,24	-3 442 685,75
Eläkekulut	-757 853,38	-711 142,84	-707 391,18
Muut henkilösivukulut	-104 440,84	-105 895,43	-117 268,77
Saadut henkilöstökorvaukset	52 123,57	63 431,71	33 468,24
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	5 722,93	7 662,78	47 527,38
YHTEENSÄ	-4 453 975,73	-4 187 123,02	-4 186 350,08
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-94 620,80	-74 292,71	-60 513,92
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-23 481,93	-16 961,69	-15 162,15
Työterveyshuolto	-88 072,54	-88 252,24	-90 222,84
Työssä jaksaminen (työnohjauspalvelut + liikuntasetelit)	-27 394,54	-16 626,49	-23 595,74

Työssä jaksamiseen (työnohjauspalvelut + E-passi Flex (kulttuuri ja hyvinvointi))
käytettiin 27.394,54 euroa.

Henkilöstön koulutus

Henkilöstölle järjestettiin luento työssä jaksamisesta. Kouluttajana oli Hanna Mikkola Terveystalolta. Työyhteisön koulutuspäivä järjestettiin Joutenlammen kurssikeskuksessa. Koulutus sisälsi alkusammutus- ja valmiussuunnitelma-koulutuksen. Henkilöstölle järjestettiin valokuvauskurssi. Kouluttajana oli valokuvaaja ja valokuvauksen opettaja Reijo Haukia. Henkilöstö osallistui laaditun koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin. Koulutuspäivien määrä oli 43 päivää.

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä oli 1 185 kalenteripäivää ja tapaturmapoissaolojen määrä 23 kalenteripäivää. Vuonna 2022 sairauspoissaolojen määrä oli 1 480 kalenteripäivää ja vuonna 2021, 1 159 kalenteripäivää. Vuoden 2022 ja 2021 sairauspoissaolojen lukumäärä on korjattu edellisiin tilinpäätöksiä koskien. Sairauspoissaoloista vuosilta 2022 ja 2021 puuttuivat palkattomat sairauspoissaolot. Sairauspoissaolojen määrä laski hieman vuodesta 2022. Lasku johtui siitä, että 31–60 päivää kestävät poissaolot vähenivät. Tartuntalain mukaisia poissaoloja vuonna 2022 oli 308 kalenteripäivää ja vuonna 2021 niitä oli 115 kalenteripäivää. Palkalliseen ennaltaehkäisevään kuntoutukseen työntekijät käyttivät 44 kalenteripäivää.

Henkilöstön työterveyshuollosta on toistaiseksi voimassa oleva sopimus Terveystalon kanssa.

Työhyvinvointi

Henkilöstölle pidettiin luento työssä jaksamisesta ja palautumisesta sekä siitä, miten niitä edistetään. Henkilöstölle järjestettiin virkistyspäivä Kuopioon 23.3.2023.

Henkilökunnan hyvinvointiin panostettiin myös tarjoamalla henkilöstön käyttöön E-passi Flex (kulttuuri ja hyvinvointi) 80 euroa/vuosi.

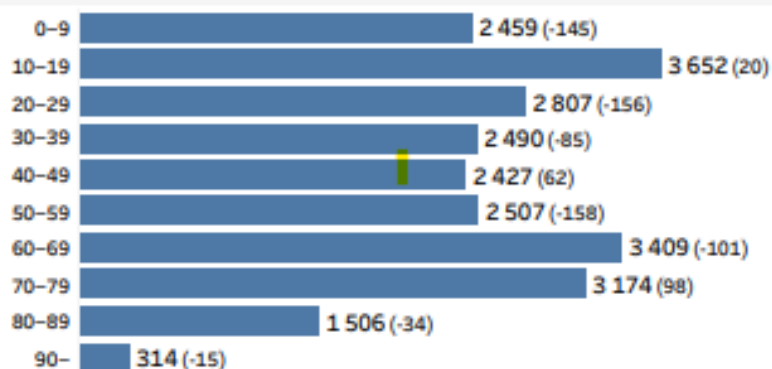
Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

Tilivuosi	Henkilöstökulut verotuloista (%)
2023	61,25
2022	60,72
2021	60,89

Henkilöstökulut ovat nousseet 267.625,65 euroa vuodesta 2021 vuoteen 2023 ja henkilöstökulujen osuus verotuloista on noussut 0,36 prosenttia.

4 Jäsenmäärä

Jäsenten ikärakenne 31.12.2023 ja vuosimuutos



Kastetut	168
Kuolleet	380
Liittyneet	121
Eronneet	314
Muuttoliike (+/-)	-109
Jäsenmuutos yhteensä	-514
Jäsenet 31.12.2022	25 259
Jäsenet 31.12.2023	24 745

Jäsenennuste seuraavan 10 vuoden aikana				
	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2023, henk.	Muutos vuodesta 2023, %	Kirkkoon kuulumuus, %
2024	24 354	-391	-1,6	67,9
2025	23 962	-783	-3,2	67,1
2026	23 563	-1 182	-4,8	66,4
2027	23 166	-1 579	-6,4	65,6
2028	22 767	-1 978	-8	64,8
2029	22 369	-2 376	-9,6	64,1
2030	21 974	-2 771	-11,2	63,3
2031	21 585	-3 160	-12,8	62,5
2032	21 195	-3 550	-14,3	61,7
2033	20 813	-3 932	-15,9	61
2034	20 433	-4 312	-17,4	60,2

5 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kajaanin seurakunnan kirkkoneuvosto vastaa Kajaanin seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä. Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan toimeenpanosta omalla vastuualueellaan. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäistä valvontaa ovat kaikki organisaation sisäiset menettely- ja toimintatavat, joilla pyritään kohtuullisella varmuudella varmistamaan, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kajaanin seurakunnassa on olemassa 4.2.2008 hyväksytyt seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä.

Seurakunnassa on 6.9.2023 hyväksytty uusi taloussääntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussääntömallin (yleiskirje 21/2023) mukaisesti. Taloussäännössä on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen.

14.12.2023 kirkkovaltuusto hyväksyi hallintosäännön, joka korvaa kirkkovaltuuston työjärjestyksen, kirkkoneuvoston ohjesäännön ja johtokuntien johtosäännöt. Hallintosäännössä on annettu määräykset päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille, toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä. Hallintosääntöön on sisällytetty kaikkien viranhaltijoiden johtosäännöt, joten erillisiä johtosääntöjä ei enää ole. Lisäksi kirkkolain uudistuksesta johtuvia sisäisiä määräyksiä sisältyy myös hautaustoimen ohjesääntöön, jonka kirkkovaltuusto hyväksyi 14.12.2023 ja diakoniatyön johtosääntöön, joka kirkkoneuvosto hyväksyi 28.11.2023. Lähetystyön johtosääntöuudistus ja hautausmaiden hoitosuunnitelma olivat myös uudistuksen kohteena, mutta niiden käsittely siirtyi seuraavalle vuodelle.

Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet. Myös kassavarojen käsittelystä on erilliset ohjeet.

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Kajaanin seurakunnassa on tehty vuosittainen riskikartoitus huhtikuussa 2023.

Kartoituksessa on arvioitu seurakunnan strategisia, toiminnallisia ja taloudellisia riskejä.

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: Paltaniemen hautausmaan muiden rakennusten rikoshälytysjärjestelmä korjattiin.
- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Terveystalo Oy. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- Lainat ja sijoitukset: Kajaanin seurakunnalla on lainaa 734.000 euroa. Sijoitukset tehdään kirkkoneuvoston 28.9.2021 hyväksymän rahavarojen sijoitussuunnitelman mukaan vain kohteisiin, joissa riskit ovat pienet ja rahavarojen pääoma-arvo säilyy. Kajaanin seurakunta on noudattanut hybridivarainhoitoa eli osaa varoista hoidetaan konsultaatioisesti ja osaa valtakirjalla.
- Tietohallinto ja tietosuoja ja -turva: Kajaanin seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Itä-Suomen IT-aluekeskukselta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.
- Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Kajaanin seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta-, vastuu- ja henkilöstövakuutukset.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle vuoden aikana neljä kertaa. Kassa tarkistetaan aina kassaa hoitavan henkilön vaihtuessa.

Kerran vuodessa kassa tarkistetaan kahden toimihenkilön toimesta ja tästä tarkastuksesta on laadittu raportti tilinpäätösaineistoon.

Kuluvana vuonna merkittävä toiminnallinen riski henkilöstön määrässä työmäärään nähden on pienentynyt, sillä hautauksien ja tuhkauksien määrä oli vähentynyt. Lisäksi toiminnallista riskiä aiheutui ammattitaitoisten sijaisten rekrytointivaikeuksista mm. kiinteistötoimessa ja nuorisotyössä.

6 Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Kajaanin seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista väheni hieman vuodesta 2022. Vuosikatteen osuus poistoista, 237,67 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riitti hyvin kattamaan poistot. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	16,33	17,99
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	237,67	193,49
Vuosikate (€/jäsen)	48,76	38,28
Henkilöstökulut verotuloista (%)	61,25	60,72

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, 16,33 %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - / + \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin.

Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot *100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahavarat lisääntyivät 1,3 miljoonaa euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 8,7 miljoonaa euroa. Kun summa sisältää lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen rahavaroja 2,0 miljoonaa euroa, seurakuntatalouden käytettävissä olevat rahavarat 31.12.2023 olivat 6,2 miljoonaa euroa.

Investoinnit: Vuolijoen kaivinkoneen hankinta 121.024 euroa, Paltaniemen hautausmaan hautalohkojen laajennus ja sähköistys 104.686 euroa ja Vanhan siunauskappelin sähköurut 15.580 euroa sekä Joutenlammen kurssikeskuksen automaation uusiminen 25.900 euroa.

Tunnusluku investointien tulorahoitus-% oli 435,37 mikä oli enemmän kuin edellisenä vuonna (116,9 %, 2022). Koska investoinnit kyettiin rahoittamaan tulorahoituksella, lainanottoon ei ollut tarvetta.

Rahavarojen riittävyys oli 297 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Lainanhoitokate oli 9,11. Kun tunnusluvun arvo on yli 2, niin lainanhoitokyky on hyvä.

	1.1–31.12.2023	1.1–31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	435,37	116,9
Rahavarojen riittävyys (pv)	297	263
Lainanhoitokate	9,11	7,23

Investointien tulorahoitusprosentti, %, ($= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$)

Rahavarojen riittävyys, pv ($= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$). Rahavaroista on vähennetty toimeksiantojen varat.

Lainanhoitokate ($= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$)

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 21,3 miljoonaa euroa. Tase kasvoi 798 000 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 10,3 miljoonaa euroa. Ne vähenivät 589 000 euroa, poistojen ja investointien erotuksen verran. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 8,9 miljoonaa euroa. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 2,6 miljoonaa euroa ja ne lisääntyivät 1 miljoonalla eurolla. Rahavaroihin sisältyy hautainhoitorahaston varoja 374.000 euroa. Oma pääoma kasvoi 504.000 euroa, eli ylijäämän verran.

Kajaanin seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla on lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus 21,29 % kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin lainan takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet seurakunnalla on selviytyä lainan taikaisinmaksusta tulorahoituksella. Rahoitusvarallisuus on hieman vähentynyt. Kajaanin seurakunta on vakavarainen eikä sen taloudellisessa asemassa ole tapahtunut juurikaan muutoksia kolmen viime vuoden aikana.

Tilivuosi	Omavaraisuusaste (%)	Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	Lainakanta (€/jäsen)
2023	89,51	282,18	21,29	29,67
2022	88,96	223,57	22,53	33,91
2021	88,63	226,67	22,85	37,81
2020	82,16	126,19	36,66	81,95
2019	78,09	164,46	42,16	89,83

Omavaraisuusaste, %, ($= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaishoitosopimusten pääomat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen ($= [(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % ($= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$).

Lainakanta, euroa/jäsen ($= [\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$).

7 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 504.238,12 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tehdään 100.000 euron investointivaraus krematorion uunin peruskunnostukseen ja 300.000 euron investointivaraus vanhan hautausmaan huoltorakennuksen rakentamiseen.
2. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 205.374,55 euroa.
3. Kirjataan tilikauden ylijäämä 504.238,12 euroa taseen omaan pääomaan tilille Tilikauden yli-/alijäämä.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen yli-/alijäämäkirjausta on 4.957.059,93 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousosa

Kajaanin seurakunnan määrärahojen sitovuustaso on:

- seurakunnalliseen toiminnan osalta tehtäväalueen/kustannuspaikan ulkoinen toimintakate 1 (= ulkoiset menot vähennettynä ulkoisilla tuloilla).
- hallinnon, hautaustoimen ja kiinteistötoimen osalta sitovuustaso on pääluokkataso

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 120 300	1 120 300	1 237 900,43	-117 600,43	110,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-7 791 060	-7 791 060	-7 581 643,67	-209 416,33	97,3
Toimintakate 1	-6 670 760	-6 670 760	-6 343 743,24	-327 016,76	95,1
Toimintatuotot (sisäiset)	2 377 137	2 377 137	2 542 147,58	-165 010,58	106,9
Toimintakulut (sisäiset)	-2 377 137	-2 377 137	-2 542 147,58	165 010,58	106,9
Toimintakate 2	-6 670 760	-6 670 760	-6 343 743,24	-327 016,76	95,1
Poistot ja arvonalentumiset	-527 350	-527 350	-507 626,92	-19 723,08	96,3
Laskennalliset erät	-969 150	-969 150	-1 054 901,31	85 751,31	108,8
Sisäiset korkokulut	-254 900	-254 900	-348 536,79	93 636,79	136,7
Sisäiset vyörytyserät	-714 250	-714 250	-706 364,52	-7 885,48	98,9
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-8 167 260	-8 167 260	-7 906 271,47	-260 988,53	96,8

HALLINTO (pääluokka 1)

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	25 000	25 000	27 748,60	-2 748,60	111,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 014 960	-1 014 960	-887 701,42	-127 258,58	87,5
Toimintakate 1	-989 960	-989 960	-859 952,82	-130 007,18	86,9
Toimintatuotot (sisäiset)	21 400	21 400	12 412,94	8 987,06	58,0
Toimintakulut (sisäiset)	-103 946	-103 946	-124 313,95	20 367,95	119,6
Toimintakate 2	-1 072 506	-1 072 506	-971 853,83	-100 652,17	90,6
Laskennalliset erät	1 072 506	1 072 506	913 241,20	159 264,80	85,2
Sisäiset vyörytyserät	1 072 506	1 072 506	913 241,20	159 264,80	85,2
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	0	-58 612,63	58 612,63	0,0

Hallintoelimet 101

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja johtokunnat.

Kirkkovaltuuston toiminta-ajatus/tehtävä: Kirkkovaltuusto turvaa parhaat mahdolliset edellytykset seurakunnan perustehtävän toteuttamiselle taloudellisten voimavarojen puitteissa. Kirkkovaltuusto tekee säännösten mukaisesti seurakunnan taloutta ja toiminnan puitteita koskevat tärkeimmät päätökset.

Kirkkoneuvoston toiminta-ajatus / tehtävä: Kirkkoneuvosto yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja toimii muutoinkin seurakunnan perustehtävän toteuttamiseksi. Kirkkoneuvosto valmistelee ja toimeenpanee kirkkovaltuuston päätökset sekä huolehtii muista kirkkolaissa säädetyistä tehtävistä. Johtokunnat huolehtivat toimialaansa kuuluvan työn kehittämisestä yhdessä työntekijöiden kanssa.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Hallintoelimet käyttivät niille kirkkolaissa sekä seurakunnan säännöissä määriteltyä päätösvaltaa ja kokoontuivat, ohjasivat ja valvoivat toimintayksiköiden toimintaa ja taloutta säännöissä määritellyillä tavoilla ja puitteissa. Merkittävimmät vuonna 2023 tehdyt päätökset olivat uuden kirkkoherran valinta ja Lehtikankaan seurakuntakodin myynti.

Hallintoelimet vastasivat yhdessä johtavien viranhaltijoiden kanssa siitä, että seurakunnassa toteutuivat hyvän hallinnon periaatteet ja sen päätöksenteossa ja toimintaa ja taloutta ohjattiin tarkoituksenmukaisesti ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Uusia luottamushenkilöitä perehdytettiin tehtävänsä kirkkovaltuuston kokousten yhteydessä järjestetyissä iltakouluissa, kutsumalla osallistumaan valtuutetuille tarkoitettuun hiippakunnalliseen luottamushenkilökoulutukseen sekä jakamalla luottamushenkilön käsikirjoja. Tavoitteen mukaisesti uudet luottamushenkilöt perehdytettiin Domus-asianhallintajärjestelmän käyttöön.

Arviointi: Kajaanin seurakunnan jäsenmäärä vähenee tasaisesti. Tämä johtuu ensisijaisesti siitä, että kuolleiden määrä on yli kaksi kertaa suurempi kuin kastettujen.

Lisäksi jäsenmäärä vähenee poismuuton ja kirkosta eroamisen vuoksi. Tulomuutto ja kirkkoon liittyjien määrä eivät kykene paikkaamaan tätä poistumaa.

Kajaanin seurakunnassa on laadittu strategia ja henkilöstösuunnitelma, jotka ovat ohjanneet toimintaa ja henkilöstömäärää. Näiden suunnitelmien avulla ja hyvällä johtamisella ja hallinnolla on kyetty pitämään seurakunnan talous hyvässä tasapainossa. Toimintaa ja tiloja on uudistettu ja sopeutettu harkitusti ja suunnitelmallisesti. Merkittävien päätösten kohdalla seurakuntalaisille on järjestetty mahdollisuus tulla kuulluksi. Esimerkiksi Lehtikankaan seurakuntakodin myyntiä edelsi kuulemistilaisuus ja tiedottaminen asian etenemisestä oli aktiivista.

Tulevina vuosina haasteena on suunnata katse entistä vahvemmin siihen, mitkä ovat toiminnan keskeisimmät painopisteet ja mistä toiminnoista ollaan hallitusti valmiita karsimaan ja luopumaan. Vuonna 2024 toteutettavan piispantarkastuksen palautteet ja raportit sekä vuonna 2025 laadittavat uudet strategia ja henkilöstösuunnitelma toimivat tätä suuntaa ohjaavina asiakirjoina.

Kirkkovaltuustossa suurin ylitys talousarvioon verrattuna oli palveluiden ostoissa Matkakustannukset (ulkop.) ylitys 2 575,44 euroa sekä ostot tilikauden aikana kirjat, lehdet sekä kuva- ja äänimateriaalit 1.008 euroa. Ylitys aiheutui siitä, että luottamushenkilön kirjaa ei ollut budjetoitu talousarvioon Kirkkoneuvostossa suurin ylitys tuli palveluiden ostoissa asiantuntijapalvelut 2 162,40 euroa.

Tilintarkastus ja valvonta 1011030000

Auktorisoitujen tilintarkastajien suorittama tilintarkastus palvelee seurakunnan kehittämistä ja valvoo seurakunnan varojen käyttöä ja hallintoa.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Seurakunnan kirjanpidon ja hallinnon lainmukaisuuden valvonta. Sopimus tilintarkastuksesta KPMG Oy:n kanssa on tehty vuosille 2023–2026. Päävastuullisena tilintarkastajana KPMG Oy:stä toimii Antti Kääriäinen, JHT, KHT ja avustavana tilintarkastajana kevätkaudella Aki Saari, KHT, JHT ja syyskaudella avustavana tilintarkastajana Matias Liuski. Lainmukaisuuden valvonnan lisäksi tilintarkastuksessa on korostunut konsultaatioinen ote ja säännöllinen yhteydenpito pitkin vuotta tapahtuneen tarkastuksen ohessa.

2. Tilintarkastuspalveluiden kilpailutus.

Tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin kuluvan vuoden alussa. Seurakuntataloudella tulee kirkkojärjestyksen 15 luvun 17 §:n mukaisesti olla tilintarkastaja (henkilö) tai tilintarkastusyhteisö. Valinnan tekee kirkkovaltuusto toimikaudekseen.

Tilikauden kustannusten alitus talousarvioon oli 690 euroa.

Talous- ja tietohallinto 1011050000 ja 1011050010

Taloushallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista. Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut, TYKY-päivät, liikunta- ja kulttuurisetelit.

Talous- ja tietohallinto turvaavat edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiselle ja vastuista selviytymiselle. Tehtäviä ovat talous- ja henkilöstöpalvelujen sekä yhteisten toimistopalvelujen tuottaminen ja tietohallinnon ylläpito ja kehittäminen sekä työntekijöiden tukeminen tietotekniikan käytössä.

1. Talous- ja henkilöstöhallinnon töistä ja prosesseista laaditaan kuvauksia.

Työn- ja prosessikuvauksia on laadittu näkyvyyden parantamiseksi, osaamisen jakamiseksi ja haavoittuvuuden pienentämiseksi. Uusien tehtävien sisäistäminen jatkuu edelleen.

2. Tarvittavien ohjelmien hankinta ja olemassa olevien ohjelmien ylläpitäminen sekä niihin liittyvän yhteistyön kehittäminen IT-aluekeskuksen kanssa.

Itä-Suomen IT-aluekeskus on hoitanut tarvittavien ohjelmaiden hankinnat ja linjayhteydet sekä huolehtinut niiden ylläpidosta. Laitehankinnat It-aluekeskuksen alueella tehty leasing-rahoituksella.

Taloushallinnossa suurin ylitys talousarvioon verrattuna oli palvelujen ostoissa asiantuntijapalveluissa 3.200 euroa. Ylitys aiheutui vakuutusten meklaripalkkioista. Toinen suurempi ylitys 4.022 euroa tuli Kipan palvelumaksuista. Suurimmat alitukset talousarvioon verrattuna tulivat koneiden ja laitteiden vuokrista 3.543 euroa.

Atk:ssa toimintakulut alittuivat 25 % 44.000 euroa. Alitus aiheutui kone- ja laitevuokrien vähenemisestä 11.400 euroa sekä 24.000 euroa O365 Microsoft lisenssien laskutuskäytännön muutoksesta. Lisenssit laskutettiin aiemmin vuosi etukäteen ja nyt laskutus tapahtuu vuosi jälkikäteen. Suurin ylitys tuli ICT-palvelumaksuissa 5.000 euroa.

Muu yleishallinto 1011050020, 1011080010, 101080030, 1011080040 ja 1011080050

Toiminta-ajatus: Vahvistetaan henkilöstön työkykyä ja ammattitaitoa kehittämällä työoloja.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Luodaan terveellinen ja turvallinen työympäristö ja tuetaan työssä jaksamista sekä työkyvyn ylläpitämistä.

Työterveyshuollon tekemät työpaikkaselvitykset ovat eri työntekijäryhmiin suunnattuja selvityksiä. Ne tehtiin keväällä hautausmaan työntekijöille ja syksyllä toimistohenkilöille.

Suomen Terveystalo hoitaa seurakunnan työterveyshuollon. Käytössä on varhaisen tuen malli.

Työntekijöillä oli käytössä E-passi flex -sovellus arvoltaan 80 euroa/vuosi. Lisäksi työntekijöillä on mahdollisuus ruokailuun kaupungin eri ruokaravintoloissa käyttäen E-passi lounas -sovellusta, jonka hinnoittelu vuonna 2023 oli 8,00–12,70 €. Tästä osuudesta työntekijät joutuivat maksamaan 75 %, tai vähintään 8,00 €.

Virkistyspäivä järjestettiin tiimeittäin. Jokainen tiimi saa suunnitella oman virkistyspäivänsä. Korona-aika on siirtänyt virkistyspäivän järjestämistä kolmella vuodella. Vuoden 2023 virkistyspäivien järjestämisvastuu oli nuorisotyöllä.

Virkistyspäivä järjestettiin torstaina 23.3.2023 Kuopioon ja siellä ohjelmassa oli musiikkinäytelmä Huomenna minä lähdän. Tuo sattui olemaan myös kirkkoherra Marko Miettisen viimeinen työpäivä.

2. Toteutetaan päivitettyä koulutussuunnitelmaa.

Vuodesta 2018 alkaen uudella tavalla toteutettua yhteistyötoimikunnan valmistelemaa ja kirkkoneuvoston hyväksymää, henkilöstön ammatillisen osaamisen tarpeista nousevaa koulutussuunnitelmaa toteutetaan edelleen. Suunnitelman lähtökohtana ovat työnantajan tuotanto- ja palvelutoiminnan tarpeet ja

työntekijöiden pitkän aikavälin työllistymismahdollisuudet seurakunnan palveluksessa.

3. Esimies- ja alaistaitojen kehittäminen.

Jatkettiin kaikkien esimiesten esimiespalavereja yhteisten pelisääntöjen luomiseksi ja vertaistuen vuoksi.

Seurakunnan yhteistyötoimikunta käsittelee yleiset yhteistoiminnan piiriin kuuluvat asiat. Yhteistyötoimikuntaan kuuluvat työantajan nimeämät edustajat ja työntekijöiden valitsevat edustajat (pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut).

- puheenjohtajana talousjohtaja, työsuojelupäällikkö Auli Ohtonen 4/5
- kirkkoherra Marko Miettinen 2/5
- kirkkoherran sijainen 1.8. alkaen Antti Minkkinen 3/5
- varapuheenjohtajana työsuojeluvaltuutettu (toiminta), kanttori Juha Mikkonen 5/5 työsuojeluvaltuutettu (tukitoimi), toimitilahuoltaja Marikka Halonen 4/5
- JUKO ry:n pääluottamusmies, kappalainen Jyri Kitti 5/5
- Kirkon alat ry:n pääluottamusmies, diakoni Paula Sirviö 2/5
- Kirkon alat ry:n pääluottamusmies, toimistosihteeri Kirsi Rissanen 3/5
- Sihteerinä toimi toimistosihteeri Kirsi Rissanen ja varahenkilönä toimistosihteeri Katja Kovalainen.

Käsiteltyjä asioita olivat:

- Vapautuneen diakonian viran tarkastelu
- Työnantajan korvaushakemus työterveyshuollon kustannuksista
- Työsuhdepolkupyöräedun palveluntuottajasta päättäminen
- Sisäisen ilmoituskanavan perustaminen
- Työsuojelun toimintaohjelma
- Koulutussuunnitelman ohjeistus
- Etätyöstä sopiminen Kajaanin seurakunnassa
- Vuoden 2024 koulutussuunnitelma

Yhteistyötoimikunta 2022–2025: työnantajan edustajina toimivat seurakunnan työsuojelupäälliköksi toistaiseksi valittu talousjohtaja Auli Ohtonen, kirkkoherra Marko Miettinen (30.6.2023 saakka) ja kirkkoherra Antti Minkkinen (1.7.2023 alkaen) sekä henkilöstöedustajina työsuojeluvaltuutettu, toimitilahuoltaja Marikka Halonen, työsuojeluvaltuutettu, diakoni Satu Virrankari (31.10.2022 saakka), työsuojeluvaltuutettu Juha Mikkonen (1.11.2022 alkaen), Kirkon alat ry:n pääluottamusmies, diakoni Paula Sirviö (6.6.2023 saakka), Kirkon alat ry:n

pääluottamusmies, toimistosihtööri Kirsi Rissanen (7.6.2023 alkaen) ja JUKO ry:n pääluottamusmies, kappalainen Jyri Kitti (30.11.2023 saakka) ja Heimo Haverinen (1.12.2023 alkaen).

Yhteistyötoiminnan piiriin kuuluvaa työkykyä ylläpitävää ja työssä jaksamista edistävää toimintaa varten on perustettu työryhmä eli tyky-työryhmä. Se käsittelee työsuojelua ja työterveyshuoltoa koskevia asioita, jotka sitten siirtyvät yhteistyötoimikunnan käsittelyyn. Tyky-työryhmään kuuluvat työnantajan nimeämät edustajat ja työntekijöiden valitsevat edustajat (työsuojeluvaltuutetut). Työryhmä kokoontuu pääasiassa kaksi kertaa vuodessa.

Tyky-työryhmän jäsenet:

- puheenjohtajana talousjohtaja, työsuojelupäällikkö, vt. talousjohtaja Auli Ohtonen
- kirkkoherra Marko Miettinen 30.6.saakka
- kirkkoherra Antti Minkkinen 1.7. alkaen
- varapuheenjohtajana 1. työsuojeluvaltuutettu (toiminta), kanttori Juha Mikkonen
- 1. työsuojeluvaltuutettu (tukitoimi), toimitilahuoltaja Marikka Halonen
- sihteerinä toimi Kirsi Rissanen
- kutsuttuina työterveyslääkäri Pekka Ikäheimo ja työterveyshoitaja Päivi Kyllönen

Kokouksissa käsiteltäviä asioita olivat mm. työpaikkaselvitysten loppuraportit, sairauslomat ja työterveyshuollon toimintasuunnitelma 2023.

Yleishallinnon toimintakate oli 71 % ja se alitti talousarvion 107.000 euroa.

Suurimmaksi osaksi alitus johtui siitä, että talousarvioon arvioitiin kirkonkirjojen pidosta aiheutuvan yhteistyökorvauksia 56.950 euroa ja toteutuma 31.500 euroa kirjattiin kirkonkirjojenpidon kustannuspaikalle 1011070000. Kirkonkirjojen pidon kustannuspaikka otettiin uudestaan käyttöön, sillä se on kirkkohallituksen laskentatoimen ohjeessa pakollinen kustannuspaikka. Todelliset alitukset talousarvioon verrattuna tulivat henkilöstökuluista 15.300 euroa, koulutuspalveluista 12.500 euroa sekä työterveyshuollosta 9.100 euroa. Suurin ylitys talousarvioon verrattuna tuli koneiden ja laitteiden vuokrista 2.600 euroa.

Kirkonkirjojenpito 1011070000

Kirkkoherranvirasto on seurakuntalaisten palvelukeskus, jonka tehtävänä on pitää kirkonkirjoja noudattaen, mitä niistä kirkkolaissa tai muussa laissa säädetään, taikka niiden nojalla säädetään tai määrätään sekä hoitaa kirkkoherranvirastolle erikseen säädettyjä viranomaistehtäviä, kuten tietopalvelutehtäviä ja avioliiton esteiden

tutkintaa. Lisäksi kirkkoherranvirastossa hoidetaan kirkollisten toimitusten tila- ja henkilövaraukset.

Kirkonkirjojen pidossa toimistosihteerien tehtävät ovat kuuluneet saman tavoitteen piiriin kuin talous- ja henkilöstöhallinnossa eli töistä ja prosesseista laaditaan kuvauksia. Työn- ja prosessikuvauksia on laadittu ja uusien tehtävien sisäistäminen jatkuu edelleen.

Kirkonkirjojenpidossa talousarviota ei ollut ja kustannuspaikka 1011070000 otettiin käyttöön tilinpäätöksen yhteydessä. Toimintakuluiksi siirrettiin taloushallinnon henkilöstökuluista 3.820 euroa kirkonkirjojenpidon henkilöstökuluiksi ja yhteistyökorvauksia 31.441 euroa eli toimintakulut olivat yhteensä 35.345 euroa.

Seurakunnallinen toiminta (pääluokka 2)

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	296 600	296 600	412 825,99	-116 225,99	139,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-3 547 900	-3 547 900	-3 456 927,35	-90 972,65	97,4
Toimintakate 1	-3 251 300	-3 251 300	-3 044 101,36	-207 198,64	93,6
Toimintatuotot (sisäiset)	3 750	3 750	2 139,00	1 611,00	57,0
Toimintakulut (sisäiset)	-2 212 815	-2 212 815	-2 329 182,77	116 367,77	105,3
Toimintakate 2	-5 460 365	-5 460 365	-5 371 145,13	-89 219,87	98,4
Laskennalliset erät	-1 510 992	-1 510 992	-1 343 241,13	-167 750,87	88,9
Sisäiset vyörytyserät	-1 510 992	-1 510 992	-1 343 241,13	-167 750,87	88,9
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-6 971 357	-6 971 357	-6 714 386,26	-256 970,74	96,3

Jumalanpalveluselämä 1012010000

Työalan toiminta-ajatus: Kajaanin seurakunnan jumalanpalveluselämän toiminta vuonna 2023 kutsui seurakuntalaisia jumalanpalveluselämän osallisuuteen ja rohkaisi heitä toteuttamaan kristityn kutsumusta omassa elämässään.

Toiminnan yleiskatsaus: Kajaanin seurakunnassa toteutetaan monipuolista jumalanpalveluselämää. Pääjumalanpalvelus on Kajaanin kirkon klo 10 messu. Jumalanpalveluselämää toteutetaan monipuolisesti esimerkiksi Linnantauksen kirkossa, rippikoulujen yhteydessä, sekä hoitokodeissa. Myös nuorille aikuisille ja työssäkäyville suunnatut erityismessut ja kirkkoillat ovat olleet suosittuja. Pääkirkon messujen kävijämäärä on elpynyt varsin hyvin koronapandemian ajasta. Linnantauksen kirkon messut ovat selkeästi kasvattaneet suosiotaan.

Jumalanpalveluselämään kuuluvat myös kirkolliset toimitukset. Ne tavoittavat vuosittain suuren joukon seurakuntalaisia ja myös seurakuntaan kuulumattomia. Kirkollisten toimitusten laadukkaasti hoitaminen on jumalanpalveluselämän tärkein tehtävä, koska se on monelle ainoa kuva kirkosta ja sen toiminnasta vuoden aikana.

	Osallistujat/messut		
Vuosi	2021**	2022	2023
Pääkirkon messut*	3 125/41	4 657/55	6 002/59
Linnantauksen klo 12 messut	1 195/35	2 103/52	3 358/57
Otanmäen messut	89/13	269/22	374/21
Vuolijoen kirkon messut	251/16	534/22	627/25

*luvussa ovat mukana sunnuntain klo 10 messut sekä juhlapyhien messut.

**koronapandemia

	Osallistujat/kirkolliset toimitukset		
Vuosi	2021	2022	2023
Kasteet	2 397/141	3 880/190	3 520/160
Vihkimiset ja avioliiton siunaamiset	896/28	2 120/40	1 764/42
Hautaan siunaamiset	6 392/376	9 200/460	9 292/404

Tavoitteiden toteutuminen: Ensimmäisenä tavoitteena on toteuttaa jumalanpalveluselämää vieraanvaraisesti, yhteisöllisesti ja ymmärrettävällä kielellä sekä pitää ovet avoinna kaikille ja kaikenlaisille ihmisille ja ihmisryhmille. Tässä selkeästi onnistuttiin, sillä messujen kävijämäärät nousivat kautta linjan. Lisäksi seurakunta tavoitti kirkkoilloilla ja erityismessuilla nuorten aikuisten ja työssäkäyvien kohderyhmää, jota perinteisempi jumalanpalvelus ei tavoita. Toisena tavoitteena oli löytää eri ikäisiä ja eri elämäntilanteessa olevia vapaaehtoisia sekä lisätä vapaaehtoisten koulutusta ja tukemista heidän palvelutehtävässään. Tämä tehtävä sijoitettiin erityisesti yhden seurakuntapastorin tehtävänkuvaan. Hän tekee tiivistä yhteistyötä seurakunnan vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin kanssa. Käytännön tulokset valmisteleavasta työstä tulevat näkymään enemmän vuoden 2024 aikana.

Kirkollisten toimitusten tavoitteena oli toteuttaa ne kuten jumalanpalveluselämäkin: vieraanvaraisesti, yhteisöllisesti ja ymmärrettävällä kielellä sekä pitää ovet avoinna kaikille ja kaikenlaisille ihmisille ja ihmisryhmille. Seurakunta ei kerää laajemmin palautetta kirkollisista toimituksista, mutta työntekijöiden saama henkilökohtainen palaute on ollut kautta linjan positiivista. Papiston ja kanttorien yhteisissä kokouksissa on käyty yhdessä läpi kirkollisia toimituksia, ja niiden toteuttamista.

Talousarvion toteutuminen:

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	4 000	4 000	5 848,01	-1 848,01	146,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-332 500	-332 500	-322 866,28	-9 633,72	97,1
Toimintakate 1	-328 500	-328 500	-317 018,27	-11 481,73	96,5
Toimintakulut (sisäiset)	-270 434	-270 434	-269 450,63	-983,37	99,6
Toimintakate 2	-598 934	-598 934	-586 468,90	-12 465,10	97,9
Laskennalliset erät	-158 817	-158 817	-138 198,72	-20 618,28	87,0
Sisäiset vyörytyserät	-158 817	-158 817	-138 198,72	-20 618,28	87,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-757 751	-757 751	-724 667,62	-33 083,38	95,6

Jumalanpalveluselämän, hautaan siunaamisen, muiden kirkollisten toimitusten, aikuistyön ja muiden seurakuntatilaisuuksien tilinpäätökset ovat jäämässä ylijäämäisiksi. Henkilöstömenot ovat toteutuneet lähes tarkalleen arvioidusti. Kustannuspaikkajako on seurakunnassa keinotekoinen, eikä vastaa millään tavalla todellisuutta. Sen takia muiden kuin Jumalanpalveluselämän ostot ja sisäiset palvelun ostot jäävät ylijäämäisiksi, kun taas Jumalanpalveluselämässä ne jäävät alijäämäisiksi. Vuodelle 2024 tätä epäkohtaa on pyritty korjaamaan siirtämällä talousarviossa varoja Jumalanpalveluselämä-kustannuspaikalle.

Arviointi: Jumalanpalveluselämää toteutetaan Kajaanin seurakunnassa monella tasolla eri ikäryhmien ja eri kohderyhmien kanssa. Sekä jumalanpalvelukset että kirkolliset toimitukset hoidetaan korkealla ammattitaidolla, laadukkaasti. Suurin haaste niin jumalanpalvelusten kuin kirkollisten toimitusten kohdalla on sanoman kiinnostavuus. Kuinka tehdä evankeliumista kiinnostava, koskettava ja tärkeä asia myös niille, joille se ei sitä ole. Tämä vaatii rohkeita kokeiluja, sekä niiden ihmisten tavoittamista suunnittelun tueksi, joita toiminnalla tavoitellaan.

Hautaansiunaaminen 1012020000

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	-185 850	-185 850	-177 572,82	-8 277,18	95,5
Toimintakate 1	-185 850	-185 850	-177 572,82	-8 277,18	95,5
Toimintakulut (sisäiset)	-257 330	-257 330	-254 666,06	-2 663,94	99,0
Toimintakate 2	-443 180	-443 180	-432 238,88	-10 941,12	97,5
Laskennalliset erät	-116 266	-116 266	-101 655,11	-14 610,89	87,4
Sisäiset vyörytyserät	-116 266	-116 266	-101 655,11	-14 610,89	87,4
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-559 446	-559 446	-533 893,99	-25 552,01	95,4

Muut kirkolliset toimitukset 1012030000

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	-98 550	-98 550	-75 470,47	-23 079,53	76,6
Toimintakate 1	-98 550	-98 550	-75 470,47	-23 079,53	76,6
Toimintakulut (sisäiset)	-84 898	-84 898	-75 370,59	-9 527,41	88,8
Toimintakate 2	-183 448	-183 448	-150 841,06	-32 606,94	82,2
Laskennalliset erät	-49 336	-49 336	-37 102,10	-12 233,90	75,2
Sisäiset vyörytyserät	-49 336	-49 336	-37 102,10	-12 233,90	75,2
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-232 784	-232 784	-187 943,16	-44 840,84	80,7

Aikuistyö 1012040000

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	-600	-600	-13,70	-586,30	2,3
Toimintakate 1	-600	-600	-13,70	-586,30	2,3
Toimintakulut (sisäiset)	-57 971	-57 971	-86 351,88	28 380,88	149,0
Toimintakate 2	-58 571	-58 571	-86 365,58	27 794,58	147,5
Laskennalliset erät	-14 101	-14 101	-16 761,79	2 660,79	118,9
Sisäiset vyörytyserät	-14 101	-14 101	-16 761,79	2 660,79	118,9
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-72 672	-72 672	-103 127,37	30 455,37	141,9

Muut seurakuntatilaisuudet 1012050000

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)			230,00	-230,00	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-42 750	-42 750	-41 378,19	-1 371,81	96,8
Toimintakate 1	-42 750	-42 750	-41 148,19	-1 601,81	96,3
Toimintakulut (sisäiset)	-2 919	-2 919	-10 698,53	7 779,53	366,5
Toimintakate 2	-45 669	-45 669	-51 846,72	6 177,72	113,5
Laskennalliset erät	-13 436	-13 436	-13 831,40	395,40	102,9
Sisäiset vyörytyserät	-13 436	-13 436	-13 831,40	395,40	102,9
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-59 105	-59 105	-65 678,12	6 573,12	111,1

Tiedotukset ja viestintä 1012100000

Työalan toiminta-ajatus: Kajaanin seurakunnalla on voimassa oleva viestintästrategia, joka on johdettu seurakunnan kokonaisstrategiasta. Nämä strategiat määrittelevät seurakunnan viestinnän suunnan. Tiedotustoiminta tukee seurakunnan perustehtävää ylläpitämällä positiivista julkisuuskuvaa seurakunnasta.

Toiminnan yleiskatsaus: Seurakunnan tiedotustoiminta voidaan jakaa yleiseen viestintään, johon kuuluvat mm. hallinnon ja johdon viestintä, sekä tiimikohtaiseen kohderyhmäviestintään. Tiedottaja toimii johdon tukena sen asettamista tavoitteista ja resursseista käsin.

Yhä useammalla seurakuntalaisella on etäinen suhde kirkkoon, ja mielikuva seurakunnasta muodostuu median välityksellä. Tiedottaja tarjoaa juttuvinkkejä toimittajille ja vaikuttaa sitä kautta myönteisen julkisuuskuvan säilymiseen paikallisesti.

Seurakunnan sanomaa ja työtä tehdään näkyväksi kajaanilaisille eri viestintävälineitä käyttäen: Kajaanin Kotiseurakuntani-lehti julkaistaan yhdeksän kertaa vuodessa, tienvarsien jättinäyttöissä mainostetaan pitkin vuotta sekä seurakunnan yhteisiin sosiaalisen median kanaviin tehdään päivityksiä (Facebook 2 600 seuraajaa).

Seurakunnalla nettisivuilla on noin yli 1 900 yksittäistä käyntiä viikossa, minkä vuoksi sivuille tuotetaan säännöllisesti sisältöä. Nettisivuilta etsitään mm. tapahtumia, tiloja ja yhteystietoja sekä luetaan Kotiseurakuntani-lehteä.

Tiedottaja toimii tiimikohtaisen kohderyhmäviestinnän tukena, perehdyttää uusia työntekijöitä seurakunnan yhteisiin viestintäkäytänteisiin, järjestää työyhteisölle tarvittavaa viestintäkoulutusta, sekä vaalii seurakunnan tunnistettavaa graafista ilmettä eri julkaisuissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Laaditaan seurakunnalle kanavakohtainen suunnitelma eri-ikäisten kajaanilaisten tavoittamiseksi.

Otettiin käyttöön seurakunnan yhteinen viestinnän vuosikello, johon kytkettiin seurakunnan jättinäyttöviikot, lehden julkaisupäivät, nettisivut sekä uutisointi paikallismediassa.

Tavoite 2: Laaditaan Kotiseurakuntani-lehdelle konseptimalli, jotta jokaisella palstalla on oma kohderyhmänsä ja sisältöstrategiansa.

Yhteistyö Otava Median kanssa ei toiminut ongelmitta. Projektin avainhenkilöt vaihtuivat jo ennen konseptimallin toteutusta, ja työn tulos ei tehnyt vaikutusta. Jatkossa yhteistyökumppaneiden pätevyyttä pitää arvioida entistä tarkemmin – välttämättä iso konserni ei takaa ammattitaitoista työnjälkeä.

Tavoite 3: Kehitetään markkinointiviestinnällistä näkökulmaa, jotta saadaan huomioarvoa nuorissa aikuisissa. Tuotetaan sisältöä monikanavaisesti eri alustoille.

Seurakunnan nettisivuille asennettiin pikselitunnus, jonka avulla toteutettiin kohdennettua Facebook-mainontaa. Otettiin media-alan opiskelijoita työharjoitteluun ja tuotettiin heidän kanssaan sisältöä seurakunnan käyttöön. Mediaharjoittelijoiden valinnassa tulee jatkossa painottaa osaamisen tasoa, jotta työssäoppimisjaksot olisivat

vastavuoroisia. KAO:sta valmistunut medianomi toteutti myös seurakunnan tilaisuuksista videoita seurakunnan YouTube-kanavalle.

Talousarvion toteutuminen: Tiedotuksen talousarvio toteutui suunnitellusti, minkä takasi voimassa oleva optiovuosi Kotiseurakuntani-lehden painosta ja jakelusta, seurakunnan kuuluminen kaupungin hankintarenkaaseen sekä vuosisopimus jättinäyttöjen mainoksista.

Tiedotuksen toimintakulujen suurin menoerä on Kotiseurakuntani-lehden paino ja jakelukustannukset, jotka toteutuivat 99 prosenttisesti (noin 52.000 e). Muulta osin budjetin sisällä liikuttiin sen verran, että tiedotukseen saatiin hankittua uusi järjestelmäkamera.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 750	1 750	1 962,46	-212,46	112,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-167 500	-167 500	-158 061,34	-9 438,66	94,4
Toimintakate 1	-165 750	-165 750	-156 098,88	-9 651,12	94,2
Toimintakulut (sisäiset)	-14 057	-14 057	-14 131,08	74,08	100,5
Toimintakate 2	-179 807	-179 807	-170 229,96	-9 577,04	94,7
Laskennalliset erät	-49 491	-49 491	-41 994,11	-7 496,89	84,9
Sisäiset vyörytyserät	-49 491	-49 491	-41 994,11	-7 496,89	84,9
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-229 298	-229 298	-212 224,07	-17 073,93	92,6

Arviointi: Tiedottajalla on tuttuja toimittajia, joiden kanssa pidetään säännöllisesti yhteyttä. Ylen Arto Loukasmäki oli vuoden aikana juontamassa myös seurakunnan linnanvirtasoutu-tapahtumaa sekä toteuttamassa Kainuun kirkkoherrojen kriisiviestintäkoulutusta yhdessä Kirkon viestintäjohtaja Eeva-Kaisa Heikuran kanssa. Vuoden aikana tiedottaja on hakenut uusia yhteistyökumppaneita muun muassa Kajaanin kamerakerhosta: valokuvauksen opettaja Reijo Haukia on toteuttanut työyhteisölle valokuvauskurssin sekä hänen välityksellään on laadittu Kajaanin kamerakerhon ja seurakunnan yhteistyösopimus kuvien käytöstä seurakunnan tiedotuksessa.

Yhteistyötä on luotu myös Itä-Suomen viestijöiden kanssa, mitä kautta on vaihdettu hyviä käytänteitä sekä saatu vertaistukea. Kirkon viestinnän Teams-ryhmien kautta on päästy osallisiksi kokonaiskirkon viestintätyöstä (mm. maine- ja tunnettuustutkimus, seurakuntalehtien yhteistyö, kirkon kehittäjät ja kokeilutoiminta kirkossa).

Kajaanin seurakunnan kannalta on tärkeää hyödyntää kirkon tuottamaa tutkimustietoa (esim. Millenniaalit kirkossa, Seurakuntalehtien lukijatutkimus, verkkosivututkimus) käytännön työssä sekä liittyä kirkon yhteisen julkisuuskuvan rakentamiseen.

Tulevaisuudessa Kajaanin seurakunta on mukana myös keskisuurten seurakuntien yhteisessä maine- ja tunnettuustutkimuksessa, jotta saamme tarkempaa tietoa julkisuuskuvastamme paikallisesti.

Jatkossa olisi tärkeä turvata, etteivät innovaatiot jäisi ”kiireellisempien asioiden jalkoihin”, jotta viestinnän kehittäminen voisi jatkua.

Musiikki 1012220000

Työalan toiminta-ajatus: Musiikki on Jumalan hyvä luomisteko. Se on keskeinen osa Kajaanin seurakunnan elämää ja läpäisee koko seurakunnan toiminnan. Musiikkityötä toteutetaan neljän vakituisen, eri työaloille suuntautuneen kanttorin voimin. Kanttorit vastaavat jumalanpalveluksien ja toimitusten musiikista, ohjaavat musiikkiryhmiä, järjestävät konsertteja ja muita musiikkitilaisuuksia.

Toiminnan yleiskatsaus: Seurakunnan musiikkitoiminta oli varsin vilkasta kuluneella tarkastelukaudella, kun koronatilanne ei enää aiheuttanut rajoituksia. Kuorojen laulajamäärässä nähtiin pientä kasvua Kirkkokuoroa lukuun ottamatta.

Laulajamäärät 2023:

Lapsikuoro Helmiäiset, 45	Nuorisokuoro, 20	Sekakuoro Cantate, 18	Kirkkokuoro, 46
---------------------------	------------------	-----------------------	-----------------

Konserteissa kävi edellisvuotta enemmän yleisöä:

	Konserttien määrä (2022) 2023	Yleisömäärä yhteensä (2022) 2023	Yleisö per konsertti, ka. (2022) 2023
Musiikkityön järjestämät	(21) 21	(4 300) 5 017	(205) 239
Ulkopuoliset yhteistyössä seurakunnan kanssa	2	395	198
Kirkon vuokranneet/ ilmaiseksi saaneet	(1) 5	(107) 994	(107) 199

Tavoitteiden toteutuminen: Talousarviovuonna tavoitteena on vahvistaa korona-aikana varjoon jäänyttä yhteislaulukulttuuria. Tähän pyrimme aktiivisella kuorotyöllä eri-ikäisten laulajien parissa, sekä järjestämällä erilaisia yhteislaulutilaisuuksia seurakunnassa.

Laulajamäärä lisääntyi kaikissa kuoroissa, kirkkokuoroa lukuun ottamatta. Hengellisten toivelaulujen konsertti oli samalla yhteislaulutilaisuus ja keräsi mukavasti väkeä.

Useamman yhteislaulutilaisuuden järjestäminen jäi kuitenkin vain ajatuksen tasolle. Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksissa oli koronavuosia enemmän laulajia. Virsi- ja yhteislaulupiireissä kävi säännöllisesti aktiivinen laulajajoukko.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio ylittyi hieman, johtuen mm.

Tekijänoikeusmaksujen alibudjetoinnista ja korvaustaksojen noususta. Asia on korjattu kuluvaan vuoden talousarvioon. Kirjausteknisistä syistä henkilökunnan matkakulujen kohdalla näkyy niin ikään suuri prosentuaalinen ylitys.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	0	0	130,00	-130,00	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-133 200	-133 200	-138 244,56	5 044,56	103,8
Toimintakate 1	-133 200	-133 200	-138 114,56	4 914,56	103,7
Toimintakulut (sisäiset)	-165 998	-165 998	-187 488,65	21 490,65	112,9
Toimintakate 2	-299 198	-299 198	-325 603,21	26 405,21	108,8
Laskennalliset erät	-78 024	-78 024	-73 742,25	-4 281,75	94,5
Sisäiset vyörytyserät	-78 024	-78 024	-73 742,25	-4 281,75	94,5
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-377 222	-377 222	-399 345,46	22 123,46	105,9

Arviointi: Säännöllinen viikkotoiminta tavoittaa lähinnä uskollisia seurakuntalaisia.

Konserteilla tavoitetaan myös seurakunnasta etäämmällä olevia, erityisesti joulunajan konserteissa, kun kirkko täyttyy useamman kerran (esim. kotikirkon pienet joulukonsertit ja urkufanfaari). Yhtään konserttia ei striimattu, ajatuksena kannustaa ihmisiä saapumaan paikan päälle. Kirkkoon saatu flyygeli antoi uusia mahdollisuuksia monipuoliselle musisoinnille, samoin Vanhan kappelin uudet sähköurut. Syksyllä toteutunut kirkon vuokraussääntöjen päivittäminen antaa mahdollisuuden saada huippuartisteja esiintymään Kajaaniin. Konserttien Facebook-mainonta näyttäisi tavoittavan potentiaalisen yleisön hyvin. Seurakunnan musiikkielämä kiinnosti myös mediaa ja kanttorit olivatkin eri teemoihin liittyen haastateltavina paikallismedioissa useaan otteeseen.

Varhaiskasvatus ja perhetoiminta 1012310020

Työalan Toiminta-ajatus: kajaanilaiset lapset ja perheet löytävät kristillisestä uskosta itselleen merkityksellisen voimavaran arkeen ja juhlaan.

Toiminnan yleiskatsaus: Säännöllistä perhekerhotoimintaa on ollut Nakertajassa, Jormualla ja Laajankankaalla sekä ilta-aikaan kevätkaudella Laajankankaalla ja syyskaudella Kuurnassa seurakunnan omana toimintana.

Perheitten pesäkolo kohtaamispaikka toimintaa on järjestetty yhdessä Kainuun hyvinvointialueen ja Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa kahtena aamupäivänä viikossa sekä ilta-aikaan noin kerran kuukaudessa.

Pesäkolon kävijämäärät (lapset ja aikuiset yhteensä) näkyvät alla olevassa taulukossa:

vuosi	2022	2023
kävijämäärä	2 579	3 105

Pikkuhelppi perheille tarjottava pieni arkiapu on tavoittanut yhdeksän perhettä toiminnan tultua perheiden tietoisuuteen syyskauden loppupuolella. Lisäksi avoimen perhetoiminnan muotoina ovat olleet TenavaTupa seurakuntakeskuksen olohuoneella ja Teppanassa ryhmät vauva- ja taaperoikäisille sekä eka vauvat -ryhmä perheen ensimmäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Perheliikunta VillitVarpaat on myös kokoontunut viikoittain kevätkauden Teppanan koululla ja syyskauden Kätönlahden koululla.

Muskaritoimintaa on ollut Linnantauksessa sekä aamu- että ilta-aikaan. Muskariryhmiä on ollut yhteensä kahdeksan, joista vauvaperheille neljä ryhmää. Syyskaudelle pystyttiin lisäämään vauvamuskariryhmiä niin, että kaikki tulijat on voitu ottaa mukaan toimintaan.

Naperokerhoihin (2–3-vuotiaat) oli enemmän tulijoita kuin mitä oli ajateltu. Tähän tarpeeseen pystyttiin vastaamaan perustamalla kerhot eri puolille kaupunkia. Ryhmät ovat olleet täynnä koko toimintakauden ajan. PikkuPuuharit (3–5-vuotiaat) kokoontui ilta-aikaan Lohtajalla kerran viikossa ja Laajankankaalla aamupäivällä kaksi kertaa viikossa 3 tuntia kerrallaan.

Kajaanin kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa on yhteistyötä tehty jouluihin ja pääsiäiskirkoissa, kirkko tutuksi vierailujen ja päiväkotivierailujen kautta.

Tavoitteiden toteutuminen: pienlapsitoimintaa on pystytty lisäämään lastenohjaajien työnkuvan muutoksilla. On huomioitava uuden toiminnan alkaessa, että se voi vielä oman aikansa ennen kuin toiminta tulee tutuksi, ja perheet löytävät sen. Digitaalisen perhetoiminnan kehittäminen on työn alla hanketyöntekijän toimesta (MLL). Pesäkolo perheitten -kohtaamispaikkatoimintaa ei ole laajennettu vuoden aikana, koska sopivia tiloja ei ole löytynyt. Yhteistyötä varhaisnuoriso- ja diakoniatyön kanssa on tehty leirien ja retkien muodossa. Eri verkostojen avulla on saatu näkyvyyttä sekä toimintojen saavutettavuus on parantunut mm. neuvoloiden tiedottamisen kautta.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui 100 % ulkoisen toimintakatteen osalta. Tähän vaikutti Lehtikankaan seurakuntakeskuksen myyminen, kun sieltä saatiin paljon hyödynnettyä kerho- ja askartelutavaraa muihin toimipisteisiin.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	7 000	7 000	5 477,50	1 522,50	78,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-310 450	-310 450	-308 482,68	-1 967,32	99,4
Toimintakate 1	-303 450	-303 450	-303 005,18	-444,82	99,9
Toimintakulut (sisäiset)	-171 737	-171 737	-212 320,70	40 583,70	123,6
Toimintakate 2	-475 187	-475 187	-515 325,88	40 138,88	108,4
Laskennalliset erät	-133 621	-133 621	-128 954,53	-4 666,47	96,5
Sisäiset vyörytyserät	-133 621	-133 621	-128 954,53	-4 666,47	96,5
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-608 808	-608 808	-644 280,41	35 472,41	105,8

Arviointi: Pienlapsiperheille suunnattua toimintaa on saatu laajennettua ja monipuolistettua viime vuosien aikana. Lastenohjaajien toimenkuvaa muokkaamalla on saatu joustavuutta tehtäviin. Pikaisellakin aikataululla on pystytty vastaamaan perheiltä tulleisiin toiveisiin ja tarpeisiin. Se että varhaisnuorisotyöntekijä voi osallistua perheleirien toteutukseen on mahdollistanut leirien järjestämisen sekä kevät että syykaudella. Perheille tehtävän kyselyn (kevät 2024) tulosten kautta päästään arvioimaan ja kehittämään toimintaa eri puolella kaupunkia.

Pyhäkoulutyö 1012320000

Työalan toiminta-ajatus: Toiminnan tarkoituksena on kajaanilaisten lapsiperheitten sekä heidän lähimmäistensä kutsuminen mukaan seurakunnan toimintaan.

Toiminnan yleiskatsaus: Aktiivisia pyhäkoulunopettajia oli vuoden aikaan seitsemän, ja kaksi varhaisnuorten kerho-ohjaajaa kävi auttamassa kaakaopyhiksen toteuttamisessa Nakertajassa. Pyhäkoulua toteutettiin perinteisinä pyhäkoulutuokioina ja teemallisena kaakaopyhäkouluna sekä avoimina pop up -tyylisesti toteutettuina kirkkoiltoina perheille. Yksi kotailta toteutettiin luontoteemaisena perheille Joutenlammen kodalla. Jokaiseen pyhäkoulutuokioon, kirkkoiltaan ja kotaretkeen kuului pieni kristillisen kasvatuksen hetki muun lapsilähtöisen toiminnan lisäksi. Pyhäkouluohjaajat ovat sitoutuneet enenevässä määrin pop up -tyylisesti toteutettuihin tilaisuuksiin. Lapsille oli tarjolla myös kirjepyhäkoulua yhteistyössä Paltamon seurakunnan kanssa.

Alla olevassa taulukossa näkyy osa toiminnasta vuoden 2023 aikana. Lehtikankaalla kokoontuneesta lähetyspyhäkoulusta ei ole tilastoja saatavissa.

Tilaisuudet	Kerrat	Osallistujat
Kaakaopyhäkoulu	35	50
Pop up -tyylisesti toteutetut	2 kirkossa, 1 Joutenlammella	335
Kirjepyhäkoulu	7	35

Pyhäkouluohjaajien kanssa kokoonnuttiin noin kerran kuukaudessa yhteisiin vapaamuotoisiin kokouksiin vaihtamaan kuulumisia ja suunnittelemaan yhteisiä asioita. Yhteiset kokoontumiset on koettu tärkeiksi ja ne sitouttavat hyvällä tavalla pyhäkouluohjaajia omaksi ryhmäksi, josta ei haluta jäädä pois. Monelle ryhmäläiselle kokoontumisesta on tullut tuki myös oman elämän asioihin, ja hyvä mieli siitä, että saa kuulua johonkin ryhmään. Se auttaa jaksamaan seurakunnassa vapaaehtoisena toimijana.

Tavoitteiden toteutuminen: Tavoitteet saavutettiin siltä osin yli odotustenkin, että ”Avoimet ovet kirkossa” keräsivät runsaan osallistujajoukon. Lisäksi on huomioitava, että pop up -tyylisesti toteutettuihin tapahtumiin saatiin muitakin vapaaehtoisia toteuttajajoukkoon. Osallistujilta saaduissa palautteissa näitä tapahtumia toivottiin järjestettävän jatkossakin.

Joutenlammen kotailta osoittautui hyvin suosituksi ja perheille mielekkääksi.

Perinteiset pyhäkulut eivät tavoittaneet uusia pyhäkoululaisia siinä määrin kuin mitä odotettiin uudistetun ja lisääntyneen viestinnän myötä. Myöskään uusia pyhäkouluohjaajia ei tullut mukaan toimintaan.

Talousarvion toteutuminen: Pyhäkoulutyö pysyi hyvin annetussa budjetissa.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	-18 750	-18 750	-15 928,37	-2 821,63	85,0
Toimintakate 1	-18 750	-18 750	-15 928,37	-2 821,63	85,0
Toimintakulut (sisäiset)	-22 596	-22 596	-6 758,31	-15 837,69	29,9
Toimintakate 2	-41 346	-41 346	-22 686,68	-18 659,32	54,9
Laskennalliset erät	-10 450	-10 450	-5 599,50	-4 850,50	53,6
Sisäiset vyörytyserät	-10 450	-10 450	-5 599,50	-4 850,50	53,6
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-51 796	-51 796	-28 286,18	-23 509,82	54,6

Arviointi: Pyhäkoulutyö on tänä päivänä kohtuullisen haastava työmuoto. Selvästi on havaittavissa, että pop up -tyyppiset tapahtumat ja retket tavoittavat huomattavasti laajemmin lapsiperheitä kuin perinteiset pyhäkulut. Lisäksi pop up -pyhäkouluja toteuttamaan löytyy muitakin vapaaehtoisia tekijöitä kuin ainoastaan pyhäkouluohjaajat.

Nämä tapahtumat virkistävät myös osaltaan pyhäkouluohjaajia, kun on muitakin toteuttajia ja kun huomataan, että osallistujia on ja näitä toivotaan jatkossakin. Luonnon tarjoamat mahdollisuudet kannattaa ottaa myös tulevaisuudessa huomioon, ja miettiä yhteistyöverkostoja siltäkin osa-alueelta.

Varhaisnuorisotyö 1012330000

Työalan toiminta-ajatus: Varhaisnuorisotyön toiminta-ajatuksena on tukea ja mahdollistaa varhaisnuorten kristillistä kasvua ja antaa perusta läpi elämän kantavalle uskolle, sekä tukea leiri- ja kerhonohjaajia seurakuntayhteyteen kasvamisessa.

Toiminnan yleiskatsaus: Rovastikunnallinen yhteistyö kerhonohjaajien kouluttamisessa jatkuu vahvasti Sotkamon seurakunnan kanssa. Molemmat suunnitellut kerhonohjaajaleirit Rytilahdessa toteutuivat. Kerhonohjaajia vuonna 2023 oli 30. Perheleirejä on kehitetty siten, että ne tavoittaisivat suuremman määrän osallistujia, mahdollistamalla osallistumisen kaikille huoltajille, eikä vain äideille. Kouluyhteistyö on lähtenyt käyntiin Teppanan, Kätönlahden, Otanmäen sekä Vuolijoen koulujen kanssa. Näillä kouluilla on säännöllinen aamunavaus, sekä lisäksi syksyllä 2023 pidettiin ryhmäytyksiä sekä kaveritaito -tunteja yhdessä Kajaanin kaupungin nuorisotyön kanssa. Varhaisnuorisotyöntekijä on aloittanut opinnot Diakonia-ammattikorkeakoulussa 1/2023. Opinnäytetyön aiheena on luoda Kajaanin seurakunnan sekä Kajaanin koulujen välille yhteistyösopimus. Opinnäytetyön aihe esiteltiin Kajaanin kaupungin rehtorien kokouksessa marraskuussa 2023.

Osallistuminen varhaisnuorisotyön toimintaan

	Osallistujat 2023	Osallistujat 2022
Leirit	468	–
Puuhakerhot	184	218
Liikunta- ja sählykerho	136	118
Perheliikuntakerho	153	–
Retket	129	–

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteena vuodelle 2023 oli, että molemmat uudet viranhaltijat kehittävät yhteistyötä niiden tahojen kanssa, jotka olennaisesti liittyvät heidän tehtäväänsä seurakunnassa. Lisäksi nykymuotoinen kerhotoiminta ajetaan alas, ja sitä kehitetään osana uusia työnkuvia.

Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja perhetyön kanssa: Viranhaltija osallistui STEP-koulutuksen toteuttamalle perheleirille Metsäkartanossa. Leirin jälkeen kuitenkin todettiin, ettei tämä leiritoiminta kosketa tätä työalaa. Varhaisnuorisotyössä on aloitettu yhdessä Kajaanin seurakunnan varhaiskasvatuksen kanssa perheliikuntakerho, jossa ohjaajina toimivat varhaisnuorisotyön kerhonohjaajat sekä perhetoimenohjaaja.

Kerhot ja kerhonohjaajat: Kerhonohjaajana toimimisen edellytyksenä on osallistua koulutusleirille. Keskustan puuhakerho lopetettiin joulukuussa 2023, koska osallistujia ei ollut. Syksyllä 2023 aloitettiin kolme (3) uutta kerhoa: Vuolijoella ja Pupulan voimistelu- sekä liikuntakerhot.

Kouluyhteistyö: Teppanan koulun 1.-2.-luokkalaiset kävivät pääkirkossa kuvasuunnistuksessa. Kätönlahden 3.-luokalle on pidetty pienryhmäytyksiä yhdessä Kajaanin kaupungin nuorisotyön kanssa. Otanmäessä on pidetty 7. luokkien ryhmäytys, 2.-6. E-luokkien ryhmäytys sekä 7.-luokkalaisten kaveritaitotunnit yhdessä Kajaanin kaupungin nuorisotyön kanssa. Nuorisotyön viikolla viranhaltijat kävivät pitämässä myös välituntitoimintaa Kätönlahden koululla. Lisäksi Otanmäessä järjestettiin syyskuussa "Special-perjantai" Vuolijoen ja Otanmäen koulun oppilaille, jossa varhaisnuorisotyöntekijä jalkautui tapaamaan myös vanhempia.

Talousarvion toteutuminen: Kesken kauden viranhaltijat saivat tietää, että käytössä on myös harrastustoiminnan tili. Tämän vuoksi varhaisnuorisotyön tilille on tiliöity alkuvuodesta myös kaikki kerhotoiminnan kulut, jonka takia budjetti on alijäämäinen. Tämän tiedon jälkeen viranhaltijat ovat pyrkineet tasaamaan menoja kummaltakin tililtä.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	9 050	9 050	18 079,26	-9 029,26	199,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-106 450	-106 450	-110 358,82	3 908,82	103,7
Toimintakate 1	-97 400	-97 400	-92 279,56	-5 120,44	94,7
Toimintakulut (sisäiset)	-149 706	-149 706	-158 852,76	9 146,76	106,1
Toimintakate 2	-247 106	-247 106	-251 132,32	4 026,32	101,6
Laskennalliset erät	-62 005	-62 005	-60 208,60	-1 796,40	97,1
Sisäiset vyörytyserät	-62 005	-62 005	-60 208,60	-1 796,40	97,1
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-309 111	-309 111	-311 340,92	2 229,92	100,7

Arviointi: Yhteistyö Sotkamon seurakunnan kanssa kerhotoiminnan ohjaamisessa ja kouluttamisessa on pysynyt hyvänä ja tätä jatketaan. Kerhonohjaajia on saatu hyvin ja kerhot ovat tavoittaneet kävijöitä. Verrattuna vuoteen 2022 puuhakerhoja on lopetettu viisi, mutta aloitettu kolme uutta kerhoa. Varhaisnuorisotyön toiminnan haasteena on sitouttaa kerhonohjaajat koronavuosia edeltävään toimintaan, esimerkkinä kerhonohjaajatapaamiset sekä kouluttautumisleirit. Perheleireille on jatkossa suunniteltu yhteistyötä perheasiain neuvottelukeskuksen kanssa. STEP-koulutuksen järjestämä Metsäkartanon leirille osallistuminen siirtyy varhaiskasvatukselle. Kouluyhteistyö on lähtenyt liikkeelle rauhallisesti. Joihinkin kouluihin/rehtoreihin saa hyvin yhteyden.

Toisiin kouluihin jalkautuminen ja yhteyden luominen on haastavampaa ja tätä yhteistyötä tulee kehittää.

Lasten/nuorten paikallinen harrastustoiminta

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	2 000	2 000	3 250,00	-1 250,00	162,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-33 050	-33 050	-23 551,43	-9 498,57	71,3
Toimintakate 1	-31 050	-31 050	-20 301,43	-10 748,57	65,4
Toimintakate 2	-31 050	-31 050	-20 301,43	-10 748,57	65,4
Laskennalliset erät	-9 077	-9 077		-9 077,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät	-9 077	-9 077		-9 077,00	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-40 127	-40 127	-20 301,43	-19 825,57	50,6

Partio 1012340000

Työalan toiminta-ajatus: Kajaanin seurakunta tukee partiotyötä, jotta kajaanilaiset lapset ja nuoret voisivat toteuttaa elämässä partioihanteita ja samalla kasvaa seurakuntayhteyteen.

Toiminnan yleiskatsaus: Kajaanin seurakunta toimii taustayhteisönä Kajaanin Korvenpojille. Kajaanin Korvenpojat toimivat seurakunnan tiloissa ja saavat seurakunnalta toiminta-avustuksen. Lehtikankaan seurakuntatalon myymisen takia seurakunta vuokrasi Kajaanin eränkävijöiltä korvaavat tilat Sissilinnan alakerrasta. Lippukunta toimittaa vuosittain avustushakemuksen, jonka liitteenä on toimintasuunnitelma ja talousarvio, sekä edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös.

Korvenpojilla on kattavasti kaikkia ikäkausiryhmiä huomioivaa laadukasta partiotointia. Näiden lisäksi toimii myös perhepartiorryhmä. Partiolaisten määrä on pysynyt ennallaan vuoden takaisesta. Partiorryhmiä kokoontuu viikoittain yhdeksän ja toimintaan osallistuu 85 partiolaista ja 22 vapaaehtoista partiojohtajaa.

Seurakunnan partiotyö on yhteydenpitoa lippukuntaan, johtajiston tukemista, puitteiden järjestämistä ja yhteistyössä toteutettavien katsomuskasvatukseen liittyvien tilaisuuksien järjestämistä. Itsenäisyyspäivänä pidetty kynttiläkulkue ja lupauksenantotilaisuus kokosi 166 osallistujaa Kajaanin kirkkoon. Huhtikuussa vietettiin Kajaanin korvenpoikien 65-vuotisjuhlallisuuksia Joutenlammella metsäkirkon, lounaan, juhlatilaisuuden ja kakkukahvien merkeissä.

Tavoitteiden toteutuminen

Vapaaehtoisten tukeminen: Johtajahuoltoa järjestettiin kesävaelluksen ja johtajajoulun merkeissä. Johtajahuoltotilaisuuksia järjestettiin myös Kajaanin Korvenpoikien taholta kahdesti, näistä toisesta tuettiin ruokahuollollisesti. Johtajahuollot olivat toimivia ja ne tulivat tarpeeseen.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvion tulopuoli ylittyi hieman ja menopuoli jäi vajaaksi, joten talousarvion toteuma oli 68 %. Rahallisesti mitattuna alitus on 4.408 €.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 350,00	3 350,00	3 794,20	-444,20	113,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-17 150,00	-17 150,00	-13 185,94	-3 964,06	76,9
Toimintakate 1	-13 800,00	-13 800,00	-9 391,74	-4 408,26	68,1
Toimintakulut (sisäiset)	-44 596,00	-44 596,00	-50 999,10	6 403,10	114,4
Toimintakate 2	-58 396,00	-58 396,00	-60 390,84	1 994,84	103,4
Laskennalliset erät	-13 508,00	-13 508,00	-12 955,37	-552,63	95,9
Sisäiset vyörytyserät	-13 508,00	-13 508,00	-12 955,37	-552,63	95,9
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-71 904,00	-71 904,00	-73 346,21	1 442,21	102,0

Arviointi: Yhteistyö seurakunnan ja Kajaanin Korvenpoikien välillä on toimivaa ja yhteisten tilaisuuksien järjestäminen on ollut vaivatonta. Partio on monipuolista ja mielekästä toimintaa ja siihen osallistuu vuosittain paljon eri-ikäisiä lapsia ja nuoria. Partiossa kasvetaan osallistujasta vastuunkantajaksi ja se on partion isoin anti. Partio on toimintana erittäin hyvää varhaisnuoriso- ja nuorisotyötä, sillä siinä ihminen huomioidaan kokonaisuutena. Partiolaiset ovat myös olleet toimimassa lastenoikeuksienpäivän tapahtumassa varhaiskasvatuksen apuna sekä Kauneimmissa joululauluissa kirkossa. Partion seurakunnan yhdyshenkilön lisäksi mukana partiotoiminnassa on ollut myös muita nuorisotyönohjaajia ja pappeja.

Rippikoulu 1012350000

Työalan toiminta-ajatus: Rippikoulutyön tarkoituksena on vahvistaa (konfirmoida) nuoria siinä uskossa, johon heidät on pyhässä kasteessa otettu.

Toiminnan yleiskatsaus: Rippikoulutyö on keskeinen osa Kajaanin seurakunnan toimintaa. Siinä ovat välittömästi mukana lähes kaikki papit, nuorisotyönohjaajat, kanttorit, sekä diakonit. Välillisesti mukana on myös suuri joukko tukipuolen työntekijöitä. Suuret satsaukset näkyvät myös rippikoululaisilta ja heidän vanhemmiltaan saatavassa positiivisessa palautteessa.

Kirkon sähköisen palautejärjestelmän mukaan rippikoululaiset antoivat yleisarvosanaksi Kajaanin seurakunnan rippikouluille 9.1 (242 vastaajaa). Vuoteen 2022 arvosana nousi 0.2 yksikköä (8.9, 270 vastaajaa).

	Ryhmät			Osallistujat		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
leiririppikoulut	9	9	9	318	300	329
päivärippikoulu	1	1	1	23	11	14
muualla käyneet	1	1	1	32	35	37
yksityisrippikoulu				7	8	6
Yhteensä				380	354	386

Tavoitteiden toteutuminen: Tavoitteena rippikoulutyössä oli korkean laadun ylläpitäminen työntekijöille hankittavan koulutuksen, sekä yhteisen tekemisen kautta. Tavoite rippikoulun laadun ylläpitämisestä onnistui hyvin, mikä näkyy esimerkiksi rippikoulujen yleisarvosanan nousuna 8.9:sta 9.1:een (Kirkon sähköinen palautejärjestelmä). Yhteistä koulutusta ei vuonna 2023 hankittu, koska sopivia kouluttajia ei ollut tarjolla. Erityistä tukea tarvitsevien nuorten kohtaamiseen on koulutusta tulossa vuoden 2024 alkupuoliskolla.

Talousarvion toteutuminen: Talousarviossa pysyttiin. Suurimmat alitukset olivat palvelujen ostoissa. Tämä johtui siitä, että saimme edullisen kokonaistarjouksen rippikoulukyydeistä, ja vuonna 2023 rippikouluopettajien koulutus ei toteutunut.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 050	3 050	3 207,00	-157,00	105,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-224 650	-224 650	-211 577,52	-13 072,48	94,2
Toimintakate 1	-221 600	-221 600	-208 370,52	-13 229,48	94,0
Toimintakulut (sisäiset)	-299 351	-299 351	-251 859,18	-47 491,82	84,1
Toimintakate 2	-520 951	-520 951	-460 229,70	-60 721,30	88,3
Laskennalliset erät	-126 904	-126 904	-108 553,22	-18 350,78	85,5
Sisäiset vyörytyserät	-126 904	-126 904	-108 553,22	-18 350,78	85,5
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-647 855	-647 855	-568 782,92	-79 072,08	87,8

Arviointi: Rippikoulutyö Kajaanin seurakunnassa on tällä hetkellä hyvässä tilanteessa. Työvoimaa on riittävästi, ja rippikoulu on nuorten keskuudessa edelleen erittäin suosittua. Vuoden 2023 rippikoulut onnistuivat kauttaaltaan hyvin. Työtä laadukkaiden rippikoulujen eteen on kuitenkin edelleen jatkettava siten, että jokainen rippikouluopetuksesta vastaava, pappi, nuorisotyönohjaaja, diakoni ja kanttori ovat perillä ajankohtaisista virtauksista niin opetuksessa kuin maailmassa. Hyvän työntekijätiimin kasaaminen on avainasemassa.

Jotta jokaiseen rippikouluun saadaan hyvä työntekijätiimi, on tärkeää, että työntekijät pystyvät työskentelemään hyvin monenlaisissa kokoonpanoissa, ja ottamaan erilaisia rooleja työtiimissä. Ensimmäinen lähtökohta on, että jokaisen rippikoulutiimin jäsenen tulee pystyä opettamaan rippikoulun jokaisesta aiheesta.

Nuorisotyö 1012360000

Työalan toiminta-ajatus: Toiminnan tarkoituksena on järjestää nuorille mahdollisuus kasvaa ja vahvistua siinä uskossa, johon heidät on kastettu. Nuoria kannustetaan seurakuntayhteyteen ja ehtoolliselle sekä ottamaan vastuuta Jeesuksen antamasta tehtävästä.

Toiminnan yleiskatsaus: Nuorisotyön avu- ja isostoiminta jatkui vuonna 2023 lähes koronaa edeltävällä tasolla. Kouluyhteistyö yläkoulujen kanssa palautui ennalleen. Leiritoiminta pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti. Edelleen joidenkin nuorten kohdalla sitoutumattomuus näkyi toiminnassa.

Nuorisotyön tunnusluvut 2023:														
	avu-ryhmässä kevät tytöt	avu-ryhmässä kevät pojat	avu-ryhmässä syksy tytöt	avu-ryhmässä syksy pojat	avujen kevätleiri	yhteinen avujen pääsiäis- leiri	avujen syysleiri	isotet syksy tytöt	isotet syksy pojat	nuorten idearyhmä (tammi - loka)	isosten kevätleiri	isosten lokaleiri	isosten marrasleiri	Isosena toimineet kesä 2023
Lehtikangas	31	9	27	19	41		46	25	7					
Linnantaus	28	13	32	19	40		50	22	11					
yhteensä	59	22	59	38	81	54	96	47	18	10	53	59	66	70
leirivrk					2	2	2				2	2	2	

Tavoitteiden toteutuminen: Vuoden päätavoitteena oli Kuopion hiippakunnan nuorisotapahtuman järjestäminen lokakuun lopussa. Tapahtuma toteutui erinomaisesti; Kajaanin seurakunnan nuorisotiimi oli kokonaisuudessaan valmistelemassa tapahtumaa yhteistyössä Kajaanin rovastikunnan seurakuntien, Kuopion hiippakunnan ja Lasten ja nuorten keskuksen kanssa. Suunnittelussa, valmistelussa ja toteutuksessa olivat myös kajaanilaiset nuoret mukana monessa vaiheessa ja tehtävässä. Tapahtuma huomioitiin vuoden aikana kaikissa avu- ja isosryhmissä. Ilahduttavaa oli, että toteuttamassa tapahtumaa oli joukko paikallisia yhteistyökumppaneita, mm. Nuori mieli ry, MLL, Kajaani Dance, teatteri jne. – Tapahtumaan osallistui yli 300 nuorta muista seurakunnista, 110 kajaanilaista nuorta, seurakuntien ohjaajia ja ohjelman toteuttajia yli 100 henkilöä – kaiken kaikkiaan yli 500 henkilöä. Tapahtumapäivä oli tohinaa täynnä, yhteiset ohjelmat onnistuivat hyvin. Palaute tapahtuman järjestelyistä ja ohjelmasta oli erinomaista. Tapahtuma oli rakentamassa ja vahvistamassa nuorten aktiivisuutta.

Talousarvion toteutuminen: Talouden painopiste oli vuonna 2023 hiippakunnan nuorisotapahtuma.

Tapahtuma onnistui myös talouden suhteen suunnitellusti, käytännössä jopa alittaen budjetin. Kaiken kaikkiaan poikkeusvuoden talousarviossa pysyttiin hyvinkin (90 %), ainoastaan yksittäiset tilinylitykset johtuivat tiliöinneistä – tiliryhmittäin säilyttiin talousarvion puitteissa.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	13 600	13 600	10 514,00	3 086,00	77,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-114 500	-114 500	-101 173,91	-13 326,09	88,4
Toimintakate 1	-100 900	-100 900	-90 659,91	-10 240,09	89,9
Toimintakulut (sisäiset)	-96 614	-96 614	-134 637,06	38 023,06	139,4
Toimintakate 2	-197 514	-197 514	-225 296,97	27 782,97	114,1
Laskennalliset erät	-51 558	-51 558	-52 357,15	799,15	101,6
Sisäiset vyörytyserät	-51 558	-51 558	-52 357,15	799,15	101,6
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-249 072	-249 072	-277 654,12	28 582,12	111,5

Arviointi: Vuonna 2023 toiminta on toteutunut suunnitellusti. Hiippakunnan nuorisotapahtuman valmisteleminen on näkynyt toiminnassa kauttaaltaan mahdollistaen yhteenkuuluvuutta ja tukien nuorten aktiivisuutta. Erityisen tärkeäksi on koettu nuorten mahdollisuus vaikuttaa tapahtuman sisältöön. Erilaiset tapahtumat, retket ja leirit rakentavat seurakunnan nuorisotyötä lisäten vuorovaikutusta nuorten ja työntekijöiden välillä. Myös tulevassa leiri- ja retkitoiminnassa on oltava riittävä määrä aikuisia työntekijöitä. Isosten sitouttaminen toimintaan on ollut paikoitellen haastavaa, sillä nuorten elämässä koulu ja harrastukset vievät paljon aikaa. Erityisesti leirit ovat olleet isosten keskuudessa suosittuja. Leirien sisällöt on koettu hyödyllisiksi ja mahdollisuus vuorovaikutukseen niin ohjaajien kuin muiden nuorten kanssa tärkeäksi. Isosten jakautuessa eri rippikouluihin tulee ohjaajien kiinnittää erityistä huomiota siihen, että isokset saavat tarvitsemansa tuen ja jokainen isonen kohdataan yksilönä.

Näytelmätoiminta 1012360010

Työalan toiminta-ajatus: Toiminnan tarkoituksena on draaman keinoin rohkaista seurakuntalaisia elämään kristittyinä.

Toiminnan yleiskatsaus: Näytelmätoiminta on keskeytynyt koronavuosien aikana, koska kiinteä ryhmätoiminta eli näytelmän harjoitukset ja esitykset eivät olleet mahdollisia. Näin käynnissä on näytelmätoiminnan rakentaminen alusta alkaen.

Tavoitteiden toteutuminen: Vuoden 2023 tavoitteeksi kirjattiin nuorten produktio, mihin koottua nuorten ryhmää ei saatu joka kerta vuosien 2022–2023 vaihteessa kokoon, ja kyseisen ryhmän kanssa kokoontumiset loppuivat heti alkutaipaleella. Näin suunniteltu tavoite jäi täyttymättä. Sen sijaan tammikuussa nousi esiin aloite aikuisten

pääsiäisnäytelmästä. Koska siihen ei ollut varauduttu ja tarvittavat henkilöstöresurssit jouduttiin kartoittamaan uudelleen, näytelmän valmistamiseksi tuli kiire.

Käsikirjoituksen ja ohjaustyön teki Anne Ballini ja mukaan saatiin kymmenen vapaaehtoista näyttelijää. ”Ristin tie” valmistui Linnantauksen kirkkosaliin pääsiäiseksi, ja sitä esitettiin yhteensä neljä esitystä. Esitys oli vuorovaikutteinen ja se keräsi yhteensä yli 400 vierasta. Palaute näytelmästä oli positiivinen.

Talousarvion toteutuminen: Nuorten kollaasin tilalle tulleen pääsiäisnäytelmän lisäksi ei ollut enää taloudellisia resursseja yrittää aloittaa nuorten produktiota uudelleen.

Pääsiäisnäytelmän pikaiset suunnitelmat toteutettiin henkilöstöresurssien mukaan, ja sikäli myöskään näytelmän kulut säilyivät hyvin budjetin puitteissa. Tähän auttoi myös työntekijöiden venyminen ja kaupunginteatterin lavastamo.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	300	300		300,00	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-18 100	-18 100	-14 023,51	-4 076,49	77,5
Toimintakate 1	-17 800	-17 800	-14 023,51	-3 776,49	78,8
Toimintakulut (sisäiset)			-2 416,73	2 416,73	0,0
Toimintakate 2	-17 800	-17 800	-16 440,24	-1 359,76	92,4
Laskennalliset erät	-5 534	-5 534	-4 416,72	-1 117,28	79,8
Sisäiset vyörytyserät	-5 534	-5 534	-4 416,72	-1 117,28	79,8
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-23 334	-23 334	-20 856,96	-2 477,04	89,4

Arviointi: Hieman yllättäen lähtenyt idea uudesta pääsiäisnäytelmän käsikirjoituksesta ja esityksestä onnistui kaiken kaikkiaan hyvin. Seurakunnan on mahdollista ottaa suunnitelmiin uudet esitykset ko. käsikirjoituksesta kenties tulevaisuudessa. Tuolloin on kuitenkin syytä varata henkilöstöresursseja ja harjoitusaikaa riittävästi, millä varmistetaan produktion toteutuminen. Pääsiäisnäytelmän rakentaja ja koossapitävä voima oli 2023 Anne Ballini, joka on kirjoittanut ja ohjannut jo kymmenkunta produktiota Kajaanin seurakunnalle. Myös yhteydenpito Kajaanin kaupunginteatterin kanssa tuo ja luo edellytyksiä tulevalle näytelmätoiminnalle.

Lähetys ja kansainvälinen työ 1012360020

Työalan toiminta-ajatus: Lähetyskasvatuksen tehtävänä on edistää kristinuskoon perustuvaa ihmisarvoa, oikeudenmukaisuutta, osallisuutta ja lähimmäisenrakkautta kajaanilaisten nuorten ja aikuisten keskuudessa. Lähetyskasvatus ottaa huomioon myös maahanmuuttoa ja kotoutumiseen liittyvät haasteet.

Toiminnan yleiskuvaus ja tilastot: Työmuodon tehtävänä on tavoittaa nuoria ja saada heidät tietoisiksi kansainvälisestä vastuusta ja innostaa nuoria mukaan toimintaan. Toisena painopisteenä on pitää kiinni vanhoista lähetysten aktiiveista ja piireistä sekä kutsua maahanmuuttajia seurakuntayhteyteen ja tukea heidän kotoutumistaan. Lisäksi isona osana on yhteydet lähetysjärjestöihin ja heidän viestinsä esillä pitäminen.

Tilastoja 2023

Ryhmä/leiri/tapahtuma	Kerrat/vrk	Osallistujat
KGSN	14	29
PikkuGloaalit	2	7
Aikuisten piirit	6	70
Tilkkutäkkileiri	4 vrk	65
Perheleiri	2 vrk	46
Nenäpäivä	1	200
Ämpäritapahtuma	1	60
RedCross Cafe -joulu	1	187
Kansainvälinen messu	9	48

Tavoitteiden toteutuminen

KGSN-ryhmän ja nuorten osallisuuden vahventaminen toiminnassa: Kesän 2023 rippikouluissa KGSN (Kajaanin globaalit seurakuntanuoret) vieraili kaikilla seurakunnan rippileireillä. Jokaisella vierailulla yksi ryhmän nuorista toimi ryhmän vastuuvetäjänä, vuoro oli kiertävä.

Syksyllä 2023 KGSN:ssa toimi 29 nuorta, mikä on vuoteen 2022 verrattuna jotakuinkin sama määrä. Alakoululaisille tarkoitettu Tilkkutäkkileiri oli sekä keväällä että syksyllä. Syksyn leirille otettiin mukaan myös 7.-luokkalaisia ja leirin jälkeen seurakuntaa syntyi 6.-7-luokkalaisille tarkoitettu pikkugloaalien ryhmä, jossa on mukana seitsemän nuorta.

Kansainvälinen kasvatus perhetyön näkökulmasta: Perhetyö siirtyi syksyllä osaksi varhaisnuorisotyötä, jonka takia kansainvälisen kasvatuksen tavoitteet jäivät keskeneräisiksi. Keväällä pidettiin yksi perheleiri.

Maahanmuuttotyö: Maahanmuuttajille on järjestetty yhteistyökumppaneiden kanssa kotoutumista tukevia tapahtumia. Nämä tapahtumat ovat tehneet seurakuntaa

maahanmuuttajille positiivisessa valossa tunnetuksi ja ovat madaltaneet kynnystä osallistumiseen myös tulevaisuudessa.

Kansainväliset messut jäivät maahanmuuttaja kävijöiden osalta vaatimattomaksi. Tapahtumien kautta kiinnostus seurakunnan hengelliselle toiminnalle on kuitenkin lisääntynyt.

Talousarvion toteutuminen: Kansainvälinen kasvatus pysyi talousarviossa ja varoja jäi osin käyttämättä, sillä mm. leireillä pyrittiin kierrättämään jo valmiina olevia materiaaleja sen sijaan, että tilattiin kaikkiin uusia.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 050	3 050	5 116,10	-2 066,10	167,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-186 000	-186 000	-176 475,40	-9 524,60	94,9
Toimintakate 1	-182 950	-182 950	-171 359,30	-11 590,70	93,7
Toimintakulut (sisäiset)	-32 581	-32 581	-89 885,98	57 304,98	275,9
Toimintakate 2	-215 531	-215 531	-261 245,28	45 714,28	121,2
Laskennalliset erät	-54 863	-54 863	-56 716,62	1 853,62	103,4
Sisäiset vyörytyserät	-54 863	-54 863	-56 716,62	1 853,62	103,4
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-270 394	-270 394	-317 961,90	47 567,90	117,6

Arviointi: Vuonna 2023 kansainvälisen kasvatuksen tavoitteissa pystyttiin hyvin ja toimintaa toteutettiin ikäryhmissä 1-vuodesta aina 80+ ikäisiin saakka sekä kajaanilaisten että maahanmuuttajien parissa. Nuorten osallisuus toteutui monella tasolla heidän ottaessaan itse vastuuta toiminnan järjestämisestä ja organisoinnista rippikouluissa, erilaisissa tapahtumissa ja leireillä. Punaisen Ristin kanssa tehty yhteistyö toi mukanaan uusia mahdollisuuksia kohdata maahanmuuttajia ja kysyä heiltä, miten seurakunta voisi jatkossa olla mukana heidän arjessaan. Muut keskeisimmät yhteistyökumppanit vuoden aikana olivat Kajaanin Työvoimayhdistys ry, Kajaanin Latu ry, Variskankaan Martat ja Kajaanin kaupunki. Tätä hyvää yhteistyötä on tarkoitus jatkaa ja kehittää tulevaisuudessa.

Erityisnuorisotyö 1012370000

Työalan toiminta-ajatus: Erityisnuorisotyö on etsivää ja kohtaavaa läsnäolon nuorisotyötä, jossa toimitaan niiden lasten, nuorten ja perheiden parissa, jotka tarvitsevat elämässään erityistä tukea.

Toiminnan yleiskatsaus: Työalan säännöllisestä viikkotoiminnasta rakentuu erityisnuorisotyön runko. Se sisältää Koskiportin Saappaan toiminnot, moottoripajan

toiminnot ja pienryhmät. Koskiportilla toimi SaapasKahvila talvikaudella viikonloppuisin (lauantai ja sunnuntai).

KatuSaapas kohtasi nuoria touko-syyskuun aikana perjantai-iltaisina koulujen pihoilla ja nuorten suosimissa paikoissa kysellen kuulumisia ja jakaen Saapasautosta virvokkeita ja keksejä. NettiSaapas keskusteli nuorten suosimilla somealustoilla neljä kertaa kuukaudessa. Moottoripajalla kokoontuu viikoittain neljä ryhmää. Jääkiekkokerho kokoontui perjantaisin. Tyttöjen pienryhmiä toimi kevätkaudella kolme ja syyslukukaudella kolme.

Toimintaan osallistujien määrä

Erityisnuorisotyön tavoitettavuus	Osallistujat
Saapaskahvila (lauantai ja sunnuntai)	30 nuorta/ilta
Katusaapas	80 nuorta/ilta
Nettisaapas	4 krt/kk, useita etäkohtaamisia
Moottoripaja	4 ryhmää/vko, mukana yhteensä n. 32 nuorta ja 8 vapaaehtoista
Jääkiekkokerho	24 nuorta/ilta

Tavoitteiden toteutuminen: Keskeisenä painopisteenä oli kouluyhteistyön lujittuminen ammattiopiston ja lukion kanssa. KouluSaapas jalkautui vuoden 2023 aikana lukiolle, ammattiopistolle ja lyseolle tavoitteenaan lisätä turvallisia kuuntelevia korvia kouluarkeen. Yhteisvastuuvaroilla pystyimme tarjoamaan oppilaille kahvikärrystä juomia ja pientä purtavaa keskustelujen lomassa. Yhteistyö oppilaitosten ja järjestöjen kanssa sujui luontevasti.

Tavoitteena oli vapaaehtoisten ja nuorten sitoutuminen toimintaan. Uusien saapaslaisten koulutuksen kävi 12 saapaslaista ja he kaikki sitoutuivat haluamaansa Saapastehtävään. Vapaaehtoiset päivittivät itse Saappaan sosiaalisen median alustoja. Pienryhmissä panostettiin tavoitteen mukaisesti liikunnallisiin menetelmiin, jotka olivat nuorille mieluisia.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui 94 prosenttisesti.

Henkilöstömenoissa säännöllisen toiminnan palkkioylitys johtui siitä, että Koskiportin kahvila tavoitti yllättävän paljon nuoria. Turvallisen toiminnan takaamiseksi vastuusaapaslaisten määrää jouduttiin ajoittain lisäämään. Nuorten toiveesta kahvilaa pidettiin auki osan vuodesta myös sunnuntai-iltaisina, jolloin nuorille ei kaupungista löydy muuta avoinna olevaa nuorisotilaa. Joululomaksi kahvila joutui sulkemaan ovensa,

koska vastuupalkkiorahat oli käytetty. Yhteisvastuuvarojen omaan seurakuntaan jäänyt osuus käytettiin kokonaisuudessaan KouluSaapas-toimintaan.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	6 250	6 250	9 049,40	-2 799,40	144,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-154 600	-154 600	-147 904,04	-6 695,96	95,7
Toimintakate 1	-148 350	-148 350	-138 854,64	-9 495,36	93,6
Toimintatuotot (sisäiset)	3 750	3 750	2 139,00	1 611,00	57,0
Toimintakulut (sisäiset)	-59 065	-59 065	-54 659,90	-4 405,10	92,5
Toimintakate 2	-203 665	-203 665	-191 375,54	-12 289,46	94,0
Laskennalliset erät	-55 880	-55 880	-48 842,09	-7 037,91	87,4
Sisäiset vyörytyserät	-55 880	-55 880	-48 842,09	-7 037,91	87,4
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-259 545	-259 545	-240 217,63	-19 327,37	92,6

Arviointi: KouluSaapas-menetelmä on koettu tärkeäksi ja toimintaa on merkityksellistä jatkaa. Kajaanin aloittamaa Koulusaapas -mallia on seurannut 16 muuta paikkakuntaa. Palaute Koulusaappaasta niin opiskelijoilta kuin oppilaitosten henkilökunnaltakin on ollut myönteistä ja Koulusaapas on tervetullut oppilaitoksiin milloin tahansa. Pyynnöistä huolimatta Koulusaapas ei ole vielä jalkautunut KAO:n Seppälän kampukselle ja tätä tulisi kehittää, etteivät Seppälän opiskelijat jäisi toiminnan katveeseen.

Ilmainen kiekkoerho on vakiinnuttanut paikkansa matalan kynnyksen liikuntatoimintona, ja palaute kerhosta on ollut kiitettävää. Kerhon maksuttomuus on mahdollistanut jääkiekkoharrastuksen myös niille nuorille, joiden perheellä ei muutoin olisi siihen varaa. Erityisnuorisotyön toimintamuotoja on tuotu esille niin sosiaalisessa – kuin perinteisessäkin mediassa. Erityisesti Moottoripaja -toimintaa olisi hyvä tehdä näkyvämmäksi kajaanilaisille.

Iltapäivätoiminta 1012390000

Työalan toiminta-ajatus: Seurakunnan toteuttama koululaisten iltapäivätoiminta rohkaisee koululaisia sekä heidän perheitään löytämään uskon sisältöä ja elämään kristittyinä arjessa.

Toiminnan yleiskatsaus: Iltapäivätoimintaa järjestettiin neljässä eri toimipisteessä: Lohtajalla, Nakertajassa, Kätönlahden koululla sekä Laajankankaan kerhohuoneella. Seurakunta nähdään merkittävänä iltapäivätoiminnan järjestäjänä Kajaanissa. Kirkkovuosi kulkee ohjenuorana toiminnan suunnittelussa, ja kristillisyys saa näkyä toiminnassa. Lapsilta kysytään koulupäivän kuulumisia sekä heidät kohdataan ainutlaatuisena omana itsenään, perhettä unohtamatta. Koululaisille ja heidän

perheilleen järjestetään kahvituksia aina puoli vuosittain ja ne ovat tärkeitä yhteistyön kehittämisen sekä luottamuksen rakentamisen kohtia.

Kesällä yhteistyössä Kajaanin kaupungin kanssa kesäleiriläiset tutustuivat kotikirkkoon. Kouluun lähtevien siunaustilaisuus järjestettiin elokuussa, mukana oli 210 osallistujaa.

	2022	2023
Lapsien lukumäärä yhteensä vuoden aikana	938	795
Käyntikerrat iltapäivätoiminnassa	8 946	8 570

Kouluun lähtevien siunaus, elokuussa	Osallistujat
vuosi 2022	110
vuosi 2023	210

Tavoitteiden toteutuminen: Tavoitteena oli järjestää koululaisille sekä heidän perheilleen toimintapäivät. Päivähoidon yhteyksiä hyödyntäen perheet kutsuttiin kouluun lähtevien siunaukseen. Kutsut lähetettiin päiväkoteihin ja perheet tavoitettiin hyvin. Osallistujamäärä kaksinkertaistui, ja koko suku, mummot ja ukit mukaan lukien, olivat tulleet mukaan tärkeään hetkeen. Kutsuminen nähdään tärkeänä, ja tulevana vuosina tätä kannattaa hyödyntää toiminnassa.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui hyvin. Elokuusta lähtien Kajaanin kaupunki muutti maksuperusteita, tuloajat nousivat ja maksujen määrät laskivat sekä niistä tuli kiinteitä kuukausimaksuja. Maksuvapautushakemukset lisääntyivät, jotka varmasti selittyvät, kun tarkastellaan koko yhteiskunnan taloudellista tasapainoa ja perheiden tilanteita. Tähän pystyi jo reagoimaan vuoden 2022 talousarvioissa, kun peilasi sitä lapsimäärän vähenemiseen iltapäivätoimintaryhmien vähentämisen myötä.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	121 150	121 150	125 944,73	-4 794,73	104,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-421 350	-421 350	-396 516,05	-24 833,95	94,1
Toimintakate 1	-300 200	-300 200	-270 571,32	-29 628,68	90,1
Toimintakulut (sisäiset)	-169 736	-169 736	-199 533,23	29 797,23	117,6
Toimintakate 2	-469 936	-469 936	-470 104,55	168,55	100,0
Laskennalliset erät	-166 510	-166 510	-151 233,77	-15 276,23	90,8
Sisäiset vyörytyserät	-166 510	-166 510	-151 233,77	-15 276,23	90,8
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-636 446	-636 446	-621 338,32	-15 107,68	97,6

Arviointi: Iltapäivätoimintaryhmien vähentyminen kahdella vuodesta 2022 ei merkittävästi vaikuttanut lapsimääriin eikä käyntikertoihin.

Kerhotoiminnalla on jalansijansa koululaisten iltapäivässä sekä perheet toivovat lapsiensa pääsevän sanoman äärelle turvallisessa ympäristössä. Lapsiryhmät ovat isoja (18–26 lasta). Tämä on tuonut esille toiminnassa tilojen riittävyyden, melutason sekä ryhmäytymisessä onnistumisen. Lasten lisääntyneet erilaiset terveydelliset tilanteet ovat muuttaneet lastenohjaajien ohjaukseen liittyviä huomioitavia asioita. Hyvät verkostot Kajaanin kaupunkiin sekä perheisiin ovat perustaneet hyvän pohjan iltapäivätoiminnalle.

Koulu- ja oppilaitostyö 1012392000

Toiminta-ajatus: Seurakunnan oppilaitostyön tehtävänä on tukea kajaanilaisten opiskelijoiden ja oppilaitosten henkilökunnan hyvinvointia.

Toiminnan yleiskatsaus: Vuonna 2023 oppilaitostyössä Kajaanin ammattikorkeakoululla, lukiolla ja ammattiopistossa on korostunut moniammatillinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Opiskelijoita on kohdattu käytäväpäivystysten, tapahtumien, oppituntien ja sielunhoidon merkeissä. Kuluneena vuonna pinnalla ovat erityisesti olleet mielen hyvinvointiin liittyvät kysymykset.

Tutkimukset ja oppilaitoksissa toteutetut kyselyt osoittavat opiskelijoiden hyvinvoinnin heikentyneen entisestään. Toisen asteen oppilaitoksissa oppilaitospappi on jalkautunut opiskelijoiden pariin Koulusaapas -toiminnan kautta. Opiskelijoita on kutsuttu seurakuntayhteyteen ja toivotettu tervetulleiksi esimerkiksi erityiskirkkoihin.

Erityiskirkkot ovat tavoittaneet hyvin nuoria ja nuoria aikuisia. Palaute erityiskirkoista on ollut myönteistä ja erilaiset kirkot ovat madaltaneet varsinkin nuorten aikuisten kynnystä osallistua seurakunnan toimintaan.

Erityiskirkkoihin osallistujien määrä vuonna 2023

Erityiskirkko	Osallistujamäärä (henkilöt)
Kirkkoilta J. Karjalaisen lauluilla (Panu Korkkonen)	243
Messu Katri Helenan lauluilla (KAO:n bändi)	203
Kevään ja kesän laulut –kirkkoilta (Lukion bändi)	128
Juha Tapion laulut –messu (Panu Korkkonen)	250
Kirkkoilta Skandinavian Music Groupin lauluilla (Laura Hiltunen, Minna Partanen ja Mika Säppi)	97
Jouluelokuvien laulut (KAO:n opiskelijat)	301
Jouluyön messu	367
YHTEENSÄ	1 595

Vuonna 2022 erityiskirkkoja pidettiin kahdeksan ja osallistujamäärä oli yhteensä 1 297 (keskiarvo 162 osallistujaa/ilta). Näin ollen erityiskirkkoihin osallistujien määrä on kasvanut vuonna 2023 (keskiarvo 228 osallistujaa/ilta).

Tavoitteiden toteutuminen:

Kajaaniin muuttavien opiskelijoiden seurakuntayhteyden tukeminen:

Vuosittain Kajaaniin muuttaa useita satoja opiskelijoita opintojen perässä niin Kajaanin ammattikorkeakouluun, lukioon kuin ammattiopistoon. Aiempi tutkimus osoittaa, että nuoret aikuiset eroavat ja etääntyvät kirkosta useimmiten muuttaessaan kotipaikkakunnaltaan opintojen perässä toiselle paikkakunnalle. Oppilaitospappi on käynyt esittelemässä itseään ja seurakunnan toimintaa kaikille uusille ammattikorkeakoulu- ja lukio-opiskelijoille. Kajaanin ammattioppilaitoksessa tällaista esittelyä lukuvuoden alussa ei ole toteutettu, mikä on selkeä puute. Lisäksi uusia opiskelijoita on kohdattu säännöllisissä jalkautumisissa ja tapahtumissa. Heitä on kutsuttu seurakunnan järjestämiin erityiskirkkoihin mukaan niin kasvokkain, sosiaalisessa mediassa kuin tiedotteissakin. Seurakunnan vapaaehtoisina toimivat erityisesti toisen asteen opiskelijat (isot ja apuohjaajat). Korkeakouluopiskelijoita on ollut haastavaa saada mukaan vapaaehtoisiksi ja erityisesti tätä tulisi kehittää.

Talousarvion toteutuminen: Oppilaitostyön talousarvio vuodella 2023 on alijäämäinen. Suuria hankintoja kuluneelle vuodelle ei ollut. Sen sijaan talousarviossa olisi voinut huomioida paremmin elintarvikkeiden hinnan nousun. Kuluneena vuonna erityismessuja on ollut muutama vähemmän aiempiin vuosiin verrattuna ja myös tämä näkyi pienempinä kustannuksina.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	-25 300	-25 300	-27 916,02	2 616,02	110,3
Toimintakate 1	-25 300	-25 300	-27 916,02	2 616,02	110,3
Toimintakulut (sisäiset)	-11 846	-11 846	-20 607,80	8 761,80	174,0
Toimintakate 2	-37 146	-37 146	-48 523,82	11 377,82	130,6
Laskennalliset erät	-10 187	-10 187	-11 439,55	1 252,55	112,3
Sisäiset vyörytyserät	-10 187	-10 187	-11 439,55	1 252,55	112,3
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-47 333	-47 333	-59 963,37	12 630,37	126,7

Arviointi: Vuonna 2023 oppilaitostyössä on yhä enemmän painottunut moniammatillinen yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa. Myös opiskelijoiden toiveita oppilaitosyhteistyöhön liittyen on kuunneltu esimerkiksi erilaisten kyselyjen ja palautteiden pohjalta. Oppilaitostyössä on korostunut jalkautuminen opiskelijoiden pariin ja esimerkiksi Koulusaapas, jossa oppilaitospappi toimii mukana, on tavoittanut erinomaisesti nuoria eri kampuksilla.

Opiskelijoiden kannustaminen seurakuntayhteyteen vaatii sensitiivisyyttä oppilaitosten monikulttuurisissa ja vakauksettomissa yhteisöissä ja tiloissa. On tärkeää, että opiskelijat taustaansa katsomatta mieltävät oppilaitospapin luottamusta herättäväksi aikuiseksi, jota voi lähestyä kaikissa kysymyksissä maan ja taivaan väliltä.

Diakonia 1012410000

Työalan toiminta-ajatus: diakonia kuuluu kirkon perusolemuksen ja se on ammatillisen diakoniatyön, jokaisen seurakunnan ja sen yksittäisen jäsenen tehtävä. Diakoniatyö on heikoimmassa asemassa olevien ihmisten hyvinvoinnin tukemista, edistämistä ja toivon ylläpitämistä sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisyä.

Tehtävät: vastaanotto- ja kotikäyntityö, avustustoiminta, mielenterveys-, päihde-, vanhus-, suru-, kriisityö, rippikoulutyö, ystäväpalvelutoiminta, vertaistukiryhmät, leirit, retket ja verkostoyhteistyö. Diakoniatyö on mukana kahdessa hankkeessa: yhteisölähtöinen kotoutumisen pilotti v. 2023–2025 ja yhdessä tehden- tukea ja tekoja ja hyvinvointia- ruokakorttihanke v. 2023–2025.

Toiminnan yleiskatsaus: Työ painottuu vähäosaisten kokonaisvaltaiseen kohtaamiseen ja taloudelliseen avustamiseen, kokoavaan toimintaan, verkostoyhteistyöhön, hankkeissa aktiivisena osana toimimiseen sekä koko ajan kehittyvään viestintään. Työalalla ollaan valmiita reagoimaan nopeastikin toimintaympäristön muutoksiin. Avustustyö muodostaa merkittävän osan diakoniatyöstä ja sitä tukevat sekä testamenttilahjoitukset että yksityiset lahjoittajat.

Osa vuodesta kärsittiin työvoimavajeesta, mikä pakotti työntekijät keskittymään vain perustyön tekemiseen ja näin ollen diakoniatyön kehittäminen siirtyy siihen, että työntekijätilanne vakiintuu.

Tavoitteiden toteutuminen: Vuoden aikana diakoniatyöntekijät kohtasivat etukäteen sovitusti 1 774 henkilöä. Ruuhkahuippu koettiin vuoden loppupuolella, jolloin kohdattiin marraskuussa 283 ja joulukuussa 181 ihmistä. (Kirkon tilastot 2023)

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja verkostoyhteistyö ovat näkyneet lehtikirjoitusten muodossa esimerkiksi Sana sinulle -kirjoituksissa, somessa esimerkiksi Instagramin aamenissa päivityksissä sekä aktiivisena osallistumisena järjestöjen ja julkisten palvelujen kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Kuluvana vuonna diakoniatyö näkyi jättinäytöllä muun muassa diakoniaviran päivänä. Seurakunnan olohuoneella järjestettiin avoin Mini-diakoni -näyttely tuomaan diakoniatyötä tutummaksi.

Verkostoyhteistyönä järjestettiin tapahtumia kansainväliseen työhön liittyen, käynnistettiin päihdetyön läheistenryhmän yhteistyössä hyvinvointialueen työntekijän kanssa sekä jaettiin ikäihmisille ruoka-/liinavaate- ja hygieniatuotekasseja yhteistyössä edunvalvonnan kanssa. Kirkon henkisessä huollossa koordinaattori osallistui yhdessä toisten seurakunnan työntekijöiden kanssa evakuoitiharjoituksiin Kainuun alueella Kuhmossa, Kajaanissa ja Puolangalla. Rovastikunnan kanssa yhteistyössä on järjestetty leiri- ja retkipäiviä. Diakoniatyö jakoi Vuolijoki-Otanmäki- alueen toimijoille vanhustyön avustuksia hakemusten perusteella.

Talousarvion toteutuminen: Kuluneena vuonna diakoniatyöstä osallistuttiin vähemmän neuvottelupäiville henkilökunnan vaihdosten vuoksi ja matkakustannuksista säätyi n. 4.300 euroa, asiantuntijapalveluista ryhmätyönohjauskuluja säästy 3.141 euroa ja kuljetuspalveluista 1.600 euroa. Kuljetuspalvelujen säästö selittyy sillä, ettei invataksia tarvittu niin paljon leiriläisten kuljettamiseen. Vartiointikustannuksista säästöä syntyi 3.280 euroa, koska joulukuu hoidettiin puhelinvastaanottona edellisvuoden tapaan. Postipalvelut alittuivat (285 euroa), koska korona ei enää vaikuttanut siihen, että diakonia-avustuksia olisi tarvinnut lähettää postitse.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)			2 567,29	-2 567,29	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-393 300	-393 300	-362 703,71	-30 596,29	92,2
Toimintakate 1	-393 300	-393 300	-360 136,42	-33 163,58	91,6
Toimintakulut (sisäiset)	-166 525	-166 525	-132 379,23	-34 145,77	79,5
Toimintakate 2	-559 825	-559 825	-492 515,65	-67 309,35	88,0
Laskennalliset erät	-155 784	-155 784	-125 225,39	-30 558,61	80,4
Sisäiset vyörytyserät	-155 784	-155 784	-125 225,39	-30 558,61	80,4
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-715 609	-715 609	-617 741,04	-97 867,96	86,3

Arviointi: Palvelumuotoilu ei toteutunut toivotulla tavalla, koska asiakkaiden mielipiteiden kyseleminen ja palautteiden kerääminen jäivät toiminnan suunnittelussa liian vähäiselle huomiolle. Monimuotoiseen viestintään tulee jatkossa panostaa enemmän. Kuluvana vuonna diakoniatyö kärsi työvoimavajeesta, mikä vaikutti siihen, että työn tavoitteellinen ja pitkäkestoinen suunnittelu on ollut vaikeaa. Diakonian voimavarat ovat menneet pitkälle perustyön turvaamiseen, jotta hädänalaiset saivat apua vastaanotoilla, kotikäynneillä ja erilaisten kriisien kohdatessa. Vahvuutena diakoniatyössä on edelleen ammattitaitoiset, sitoutuneet ja joustavat työntekijät. Ammattimaisten sijaisten saaminen diakoniatyöhön on ollut haasteellista.

Yv-keräys 1012410020

Työalan toiminta-ajatus: Yhteisvastuukeräys on valtakunnallinen

hyväntekeväisyyskeräys, jolla kerätään varoja vuosittain vaihtuvan kohteen hyväksi.

Toiminnan yleiskatsaus: Toimintavuosi 2023 keräsi varoja nuorten väkivallan ja konfliktien ratkaisuun ja ennaltaehkäisyyn Suomessa ja maailmalla. Kajaanissa keräys toteutettiin ensimmäistä kertaa tiivistäen pääsääntöisesti tapahtumat yhdelle viikolle. Yhteisvastuukeräykseen on voinut tehdä lahjoituksia koko vuoden ajan.

Tavoitteiden toteutuminen

Toimintavuonna toteutettiin Yhteisvastuukeräyksen aloitusmessu sekä Kajaanin pääkirkossa että Vuolijoella. Päätapauksena järjestettiin Saarni-Sirkus, jonka yhteydessä oli yhteisvastuulounas. Diakoniatyö tuki ukrainalaisia perheiden osallistumista sirkustapahtumaan. Tuottoa kerättiin myös lipaskeräyksellä kauppakeskuksissa, kirkkoillassa ja seurakunnan kuorojen konsertilla sekä kolehtikeräyksinä. Tiimit huomioivat keräyksen myös omassa toiminnassaan. Yhteisvastuviikolla olohuoneella järjestettiin arvontaa ja myyjäiset. Vuoden tuotto oli 4.849,59 euroa.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvion suunnitteluvaiheessa ei osattu ennakoida, että sirkustapahtuman yhteydessä ollut yhteisvastuulounas ylittäisi varatut määrärahat 867 euroa ja vastaavasti ohjelmalvelut alittaisivat 638 euroa esiintyjien ollessa edullisempia.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	7 000	7 000	6 144,78	855,22	87,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-10 350	-10 350	-8 128,44	-2 221,56	78,5
Toimintakate 1	-3 350	-3 350	-1 983,66	-1 366,34	59,2
Toimintakulut (sisäiset)	-1 613	-1 613	-546,97	-1 066,03	33,9
Toimintakate 2	-4 963	-4 963	-2 530,63	-2 432,37	51,0
Laskennalliset erät	-2 759	-2 759	-1 683,71	-1 075,29	61,0
Sisäiset vyörytyserät	-2 759	-2 759	-1 683,71	-1 075,29	61,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-7 722	-7 722	-4 214,34	-3 507,66	54,6

Arviointi: Yhteisvastuukeräyksen keskittämistä yhteen viikkoon pidettiin hyvänä.

Yhteisvastuun suunnitteluryhmä arvioi, että erityisesti keräyksen näkyvyys koettiin paremmaksi. Tapahtumaviikon ajankohta voisi vaihdella vuosittain, jolloin se mahdollistaisi erilaisen tapahtumien järjestämisen. Sirkustapahtuma koettiin sopivan kokoiseksi. Sirkustapahtuman toteuttamiseen oli riittävät resurssit. Vuolijoella yhteisvastuukeräystä toteutettiin alueella yhteistyössä järjestetyissä tapahtumissa ja

tilaisuuksissa. Jatkossa Vuolijoen alueelle on tärkeää viestiä Kajaanissa toteutettavista tapahtumista. Seuraavan vuoden yhteisvastuukeräystä on suunniteltava jo kuluvan toimintavuoden keväällä, jotta saadaan vetovoimaisia esiintyjä ja tiloja hyvissä ajoin.

Yhteinen keittiö 1012410070

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	0	0	-918,70	918,70	0,0
Toimintakate 1	0	0	-918,70	918,70	0,0
Toimintakate 2	0	0	-918,70	918,70	0,0
Laskennalliset erät	0	0	-178,32	178,32	0,0
Sisäiset vyörytyserät	0	0	-178,32	178,32	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	0	-1 097,02	1 097,02	0,0

Perheneuvonta 1012420000

Työalan toiminta-ajatus: Kajaanin perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa ammatillista keskusteluapua parisuhteen ja perheen kysymyksissä.

Toiminnan yleiskatsaus: Neuvottelukeskuksessa on yksi virka ja yksi määräaikainen toimi. Perheneuvonta tavoitti yhteensä noin 150 ihmistä, joista hieman suurempi osuus oli naisia. Tilastollisesti asiakkaat ovat pääsääntöisesti naimisissa olevia ja töissä käyviä, 30–50-vuotiaita, joilla on kaksi lasta. Pariskunnista kolme (3) perhettä oli monikulttuurisia ja 27 eli uusperheessä. Keskustelut toteutuivat pääasiassa kasvotusten, mutta tarvittaessa myös etänä. Avun kysynnän määrä on pysynyt samana ja kysyntään on pystytty vastaamaan oikea-aikaisesti. Asiakkaat ovat edelleen huolissaan tulevaisuudesta epävakaa maailmantilanteesta. Yleisin tulosy apua hakiessa on vuorovaikutusongelmat. Todellisuudessa työskentelyn edetessä usein kuitenkin havaitaan pinnan alla kytevän monialaisia ongelmia, kuten traumoja, riippuvuuksia ja vakavia sairauksia. Työmoduulimäärä vuonna 2023 oli noin 950. Hoidollista asiakastyötä tehtiin yhteensä noin 810 moduulia.

Tavoitteiden toteutuminen:

Asiakkaaksi hakeutuvat saavat ensimmäisen käyntiajan kuukauden sisällä yhteydenotosta. Asiakastyöskentelyssä edistetään kristillisten arvojen mukaista toisen kunnioittavaa kohtaamista parisuhteessa ja perheessä.

Huomioidaan erityisesti lasten tilanne kotona ja ohjataan tarvittaessa muiden auttamispalvelujen piiriin: Tavoite on toteutunut. Asiakkaat ovat saaneet

ensimmäisen käyntiajan noin parin viikon – kuukauden sisällä yhteydenotosta päivystyspuhelimeen. Asiakastyöskentelyssä on toteutettu kristillisten arvojen mukaista toisen kunnioittavaa kohtaamista parisuhteessa ja perheessä. Asiakkailta on ollut

mahdollisuus tarkastella myös sielunhoidollisia ja hengellisiä kysymyksiä, mikäli he ovat kokeneet siihen tarvetta. Palvelutarpeen arviointiin ja perheen kokonaisvaltaisen tilanteen kartoitukseen (myös lasten hyvinvointi) on käytetty aikaa päivystyspuheluissa entistä enemmän. Samalla on panostettu myös palveluohjaukseen muiden auttamistahojen piiriin.

Korjaavan asiakastyön lisäksi panostetaan vapaaehtoisvoimin tehtävään

ennalta ehkäisevään työhön: Tavoite on täytynyt osittain hyvin. Vapaaehtoisten toteuttamaan parisuhteen kuntokartoituskeskusteluun on osallistunut laajasta markkinoinnista huolimatta vain yksi pariskunta. Markkinointia on toteutettu parisuhdeviikolla Prismaan jalkautumalla, sosiaalisessa mediassa (Instagram ja Facebook) ja lehdissä (seurakuntalehti ja Koti-Kajaani). Lisäksi mainoksia on jaettu papeille, useisiin seurakunnan toimitiloihin ja Perhekeskukselle (neuvola ja lastensuojelu). Vapaaehtoisten yhteistä iltamaa on yritetty toteuttaa vuoden aikana kaksi kertaa (keväällä ja syksyllä), mutta ne on jouduttu perumaan vähäisen ilmoittautujamäärän vuoksi. Halataan – parisuhteen rakkaustalkoot –toiminnan jatkamistapaa Kajaanin perheasian neuvottelukeskuksesta tulee pohtia, sillä kainuulaiset pariskunnat eivät ole olleet halukkaita osallistumaan toimintaan toivotusti.

Talousarvion toteutuminen: Tuloja seurakunnista perheneuvonnan palveluista tuli arvioitua enemmän. Vuokranantajalta ei olla yhteydenotoista huolimatta saatu laskua vuokrasta.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	15 950	15 950	22 256,30	-6 306,30	139,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-130 650	-130 650	-131 153,32	503,32	100,4
Toimintakate 1	-114 700	-114 700	-108 897,02	-5 802,98	94,9
Toimintakulut (sisäiset)	-4 072	-4 072	-207,71	-3 864,29	5,1
Toimintakate 2	-118 772	-118 772	-109 104,73	-9 667,27	91,9
Laskennalliset erät	-39 555	-39 555	-36 635,14	-2 919,86	92,6
Sisäiset vyörytyserät	-39 555	-39 555	-36 635,14	-2 919,86	92,6
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-158 327	-158 327	-145 739,87	-12 587,13	92,0

Arviointi: Vastaavan perheneuvojan jäätyä virkavapaalle marraskuussa, työyksikkö kohtasi jälleen kerran työntekijämuutoksia. Muutoksiin sopeuduttiin kuitenkin nopeasti. Vaihdoksella ole ollut juurikaan vaikutusta asiakastyön moduulimääriin, koska uusi työntekijä aloitti asiakastapaamiset heti. Hoidollista asiakastyötä tehtiin edellisvuotta enemmän. Tämä mahdollistui määräaikaisen perheneuvojan kokoaikaisen työsuhteen vuoksi. Kysyntään vastaaminen ja avun antamisen oikea-aikaisuus täyttyivät

tavoitteellisesti hyvin, sillä jonon muodostuminen on pystytty välttämään. Piikkejä apuun hakeutumisessa havaittiin lomakausien loppumisen yhteydessä vuoden alussa ja alkusyksyllä.

Useat kainuulaiset ihmissuhdetyökentällä toimivat tahot kertovat parisuhdeongelmien kuormittavuudesta mm. kriisikeskuksella, perheneuvolassa, lastensuojelussa ja aikuissosiaalityössä. Nämä tahot ohjaavat asiakkaita aktiivisesti perheasian neuvottelukeskukseen. Sopimusneuvotteluja hyvinvointialueen kanssa ei ole päästy vielä aloittamaan meistä riippumattomista syistä, sillä hyvinvointialueen johtoa on ollut haastavaa tavoittaa neuvottelujen käynnistymiseksi. Neuvottelukeskuksen toiminnan kannalta on huomattavaa, että avun piiriin hakeutui myös seurakunnasta kauempana olevia ihmisiä, jotka eivät ole muussa seurakunnan (hengellisessä) toiminnassa mukana.

Sairaalasielunhoito 1012430000

Työalan toiminta-ajatus: Sairaalasielunhoidon tehtävänä on kristillisen ja kokonaisvaltaisen ihmiskäsityksen pohjalta nouseva potilaiden, omaisten, läheisten ja henkilökunnan hengellinen ja henkinen auttaminen sairauden ja kuoleman synnyttämissä elämänkriiseissä toimien aina kriisiin joutuneen ihmisen ehdoilla sairaanhoidon ja avohoidon organisaatioissa. Sairaalasielunhoito rohkaisee elämään kristittynä sairauden ja kivun keskellä.

Toiminnan yleiskatsaus: Sairaalasielunhoidon ydintehtäviä olivat sielunhoidolliset keskustelut, ehtoollisen vietot, hartaudet, saattohartaudet ja rukoushetket kuolevan luona. Yhteistyö sairaalakoulun (Palokankaan koulu) kanssa toteutui joulu- ja kevätkirkoissa koulun tiloissa.

KAKS:n kappelissa ei toimitettu enää niin paljon hautaan siunaamisia kuin vuonna 2022. Hautaan siunaamisten asiakkaat ovat segmentointiajattelun mukaan usein irrallisia tai etäisiä, myös kirkkoon kuulumattomia on.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Hoitohenkilökunnan jaksamisen ja hengellisten tarpeiden tukeminen hoitohenkilökunnalle suunnatussa säännöllisessä rukoushetkessä. Seurakunnan strategiassa todetaan, että ”hengellinen elämä on seurakunnassa monipuolista ja vastaa ihmisten tarpeisiin.” Tästä syntyi ajatus lähteä tarjoamaan hengellistä tilaisuutta hoitohenkilökunnalle. Taustalla oli myös käyty Hiljaisuuden retriitin ohjaajakoulutus. Samoihin aikoihin seurakunnassa syntyi kysyntää säännölliselle hiljaisuuden viljelylle, sairaalapappi lähti yhtenä toteuttajana mukaan. Tuntui järkevältä opetella hiljaisuuden

rukoushetken toteuttamista ensin seurakunnan tiloissa. Sairaalassa kukaan ei ollut pyytänyt tällaista tarjontaa. Siksi hoitohenkilökunnalle suunnatussa kyselyssä haluttiin kysyä osallistumishalukkuutta sairaalassa toteutettavaan hiljaisuuden rukoushetkeen. Myönteisiä vastauksia tuli, ja näin on lähitulevaisuudessa varmempi pohja ruveta toteuttamaan tällaista uutta asiaa. Kysely näytti, että näin ”vastataan ihmisten tarpeisiin”.

Tavoite 2: Sairaalapapin tavoitettavuudesta tiedottaminen infodioilla Kainuun keskussairaalan näyttöruutujen välityksellä.

Seurakunnan tiedotus valmisti laadukkaat diat, ja ne olivat säännöllisesti esillä KAKS:n näyttöruuduilla. Tienvarsinäytöillä työmuoto oli esillä joulukuussa.

Tavoite 3: Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon tukihenkilötoiminnan aktivoituminen koronavuosien jälkeen Kainuun keskussairaalassa.

Tukihenkilötoiminnan kysyntä oli edelleen melko vähäistä, syitä tähän saattoivat olla pula hoitohenkilökunnasta ja henkilöstön suuri vaihtuvuus. Tukihenkilöt toteuttivat kesällä ja syksyllä viikoittaisia käyntejä D7:lle ja hoivayksikköön tehdäkseen omaa toimintaansa taas tunnetuksi. Vuoden loppupuolella kysyntä hieman piristyi.

Talousarvion toteutuminen: Sairaalasielunhoidossa toteutuivat kaikki suunnitellut tapahtumat vuoden aikana. Säästöjä tuli esim. ostot tilikauden aikana tileistä. Niihin ei välttämättä tarvitse varata 1.000 euroa jatkossa, kun toteutuma oli 22 %:n luokkaa. Matkakustannuksiin on syytä varata jatkossa enemmän rahaa, jos tukihenkilötoiminnan koulutusmatkoja vuosittain jatketaan. Matkakustannukset omalle henkilökunnalle ylittivät talousarvion n. 1.200 eurolla.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)			26 526,00	-26 526,00	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-83 700	-83 700	-82 237,16	-1 462,84	98,3
Toimintakate 1	-83 700	-83 700	-55 711,16	-27 988,84	66,6
Toimintakulut (sisäiset)	-7 873	-7 873	-2 719,42	-5 153,58	34,5
Toimintakate 2	-91 573	-91 573	-58 430,58	-33 142,42	63,8
Laskennalliset erät	-26 966	-26 966	-24 055,82	-2 910,18	89,2
Sisäiset vyörytyserät	-26 966	-26 966	-24 055,82	-2 910,18	89,2
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-118 539	-118 539	-82 486,40	-36 052,60	69,6

Arviointi: Sairaalateologit ry toteutti opintomatkan Tukholmaan, mihin sairaalapappi osallistui. Sairaalasielunhoitajan identiteetin ja jaksamisen kannalta oli tärkeää saada tavata kollegoja Suomesta ja Ruotsista ja kuulla Ruotsin sairaalakirkon kuulumisia.

Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon tukihenkilöt tekivät opintomatkan Tampereelle Pirkanmaan hoitokotiin. Tutustumiskäynti oli antoisa, sen tarkoituksena oli oppia uutta ja vahvistaa tukihenkilöiden identiteettiä. Korona oli siirtänyt matkaa vuodesta toiseen.

Sairaalapappi ohjasi kaksi Hiljaisuuden rettiä Joutenlammella yhteistyössä vapaaehtoisten ja diakoniatyön kanssa. Toiminta oli erittäin mielekästä ja yhteistyö sujuvaa. Jatkossa yksi retti vuodessa on resurssien kannalta järkevintä.

Kainuun keskussairaalassa toteutettiin kysely, joka koski Kajaanin seurakunnan sairaalasielunhoidon ja Kainuun hyvinvointialueen hoitotyön yhteistyötä. Kysely oli lajissaan ensimmäinen. Kyselyn laatiminen vaati paljon resursseja. Sen tuloksia tullaan käyttämään sairaalasielunhoidon kehittämisessä. Pääpiirteissään sairaalasielunhoito koettiin luontevaksi yhteistyökumppaniksi ja tukihenkilötoiminta kuolevien parissa tärkeäksi.

Vuosi 2023 oli ensimmäinen vuosi hyvinvointialueiden toiminnassa. Vanha yhteistyösopimus oli edelleen voimassa hyvinvointialueen ja Kajaanin seurakunnan välillä. Hyvinvointialueen uusien toimintamuotojen tilantarpeen vuoksi sairaalasielunhoito ja vammaistyö menettivät arkkitehdin suunnittelemaat työtilat. Uusi työhuone on pieni, siellä on kahden työntekijän mahdotonta työskennellä yhtä aikaa. Arkkitehdin suunnitteleminen työtilojen yhteydessä oleva Hiljentymishuone oli vielä sairaalasielunhoidon käytössä esimerkiksi keskusteluja ja ehtoollisen viettoja varten.

Vammaistyö 1012450000

Työalan toiminta-ajatus: Vammaistyössä kohdataan eri tavalla vammaisia ihmisiä, autetaan heitä ymmärtämään evankeliumin sanoma edistämällä saavutettavuutta sekä sielunhoidollisesti tuetaan kehitysvammaisia, kuulo- ja näkövammaisia sekä muita vammaisia ja heidän omaisiaan ja hoitajiaan Kainuun alueella.

Toiminnan yleiskatsaus: Vammaistyön papin virkaan sisältyy rovastikunnallisen sopimuksen mukaan 70 % kehitysvammaistyötä ja 30 % muuta vammaistyötä, josta 10 % kuurojen työtä ja 20 % näkövammais- ja muuta vammaistyötä seurakuntien tarpeiden mukaan.

Toimintavuoden aikana vammaistyö on tavoittanut kohderyhmää varsin kattavasti. Tehtiin vierailuja toiminta- ja asumisyksiköihin 38 kertaa, joissa kohdattiin 483 henkilöä. Pidettiin erityisrippileiri, johon osallistui kuusi nuorta Kajaanista ja Kuhmosta. Tähän oli koottu kaksi ikäluokkaa; 2008 ja 2009 syntyneet.

Tavoitteiden toteutuminen

Kajaanin rovastikunnan vammaistyon tiedote on ollut esillä Kainuun Keskussairaalan näyttötauluilla kahdesti ja lisäksi tienvarsinäytöillä. On hyödynnetty olemassa olevia verkostoja asumis- ja toimintayksiköissä, joihin on tiedotettu messuista ja retkipäivistä. Retkipäivät ovat tavoittaneet hyvin.

Kainuun rovastikunnan vammaistyon Instagram-tili on jatkanut toimintaansa. Se on tavoittanut entistä paremmin. On vaikea arvioida, ketkä seuraajista kuuluvat varsinaiseen kohderyhmään.

Selkokieli ja saavutettavuus ovat olleet esillä kaikessa toiminnassa.

Selkomessuja järjestettiin kaikissa alueen seurakunnissa yhteensä 13 kertaa, osallistujia oli 383 hlöä. Kohderyhmät osallistuivat niihin runsaammin arkipäivisin kuin sunnuntaisin, koska arkisin saadaan henkilökuntaa saattajiksi ja avustajiksi.

Talousarvion toteutuminen: Huomattavimmat poikkeamat olivat matkakustannuksissa, koska muuttuneet kokouskäytännöt vähensivät viranhaltijan matkakuluja. Ruokapalveluiden alitus johtui siitä, että syysretkelle osallistujia oli hieman edellisvuosia vähemmän. Muuten talousarvio toteutui odotetusti.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	34 100	34 100	34 724,50	-624,50	101,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-66 500	-66 500	-62 309,93	-4 190,07	93,7
Toimintakate 1	-32 400	-32 400	-27 585,43	-4 814,57	85,1
Toimintakulut (sisäiset)	-30 416	-30 416	-36 494,67	6 078,67	120,0
Toimintakate 2	-62 816	-62 816	-64 080,10	1 264,10	102,0
Laskennalliset erät	-25 696	-25 696	-24 958,37	-737,63	97,1
Sisäiset vyörytyserät	-25 696	-25 696	-24 958,37	-737,63	97,1
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-88 512	-88 512	-89 038,47	526,47	100,6

Arviointi: Vammaistyon tärkeimmät käytännöt ovat läsnäolo ja tavoitettavuus. On luotu ja ylläpidetty jatkuvasti yhteistyöverkostoja seurakunnan eri työmuotojen kanssa, jotta kaikilla vammaisilla vahvistuisi yhteys omaan seurakuntaan. Tätä on tärkeää jatkaa edelleen.

Viranhaltijan eläkkeelle jääminen loppuvuodesta 2024 tulee muuttamaan toimintatapoja. On tärkeää huolehtia joustavasta tiedonsiirrosta viranhaltijan vaihtuessa. Viran selvitystä on aloitettu v. 2023. Keskusteluissa seurakuntien kanssa on tullut esille, että tulee painottaa viran koulutuksellista luonnetta. Saavutettavuutta tulee edistää toimitiloissa, viestinnässä ja sanoman ymmärtämisessä. Vammaistyon papin tulee välittää tästä tietoa työyhteisössä ja sidosryhmille.

Yhteiskunnallinen työ 1012500000

Työalan toiminta-ajatus: Työn tarkoitus on osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun tuomalla siihen kristilliseen etiikkaan liittyviä näkökulmia. Yhteiskunnallinen työ nostaa esille kysymyksiä työn merkityksestä, kaikkien tasa-arvoisesta osallisuudesta ja luomakunnan tilasta. Työtä tehdään yhdessä paikallisten toimijoiden paikallisesta toimintaympäristöstä käsin. Syvimmiltään yhteiskunnallinen työ on laaja-alaista seurakunnan perustehtävän todeksi elämistä ja siksi se koskettaa kaikkea seurakunnan toimintaa.

Toiminnan yleiskatsaus: Työtä on tehty viestinnällisesti somessa ja lehtikirjoituksilla mm. seksuaalisuuden moninaisuuteen ja päihderiippuvaisten läheisten tilanteeseen liittyen. Työntekijät ovat jalkautuneet ihmisten pariin kohtaamispaikoissa. Tapahtumia on järjestetty sekä yksin mutta ennen muuta verkostoyhteistyönä muiden toimijoiden kanssa.

Lohtajan lähiötuvalla järjestettiin kuukausittain Perjantaipuuro-tapahtuma yhdessä kaupungin kanssa. Työntekijä kävi luennoimassa naisten kohtaamaa väkivaltaa näkyväksi tekevän NYTKIS-naisjärjestön Valoa, ei väkivaltaa -tapahtumassa ja työntekijä osallistui myös Kainuun Pride-tapahtumaan. Diakonian viran päivänä kohtasimme kaupunkilaisia pullien jakamistapahtumassa Raatihuoneen torilla ja sen ympäristössä.

Merkittävä pitkäaikainen yhteistyökumppani on Kajaanin työvoimayhdistys, jossa työntekijä on vierailut säännöllisesti syksyyn asti. Yhteistyötä on tehty ohjaamalla vähävaraisia asiakkaita sekä yhdistyksen edulliseen ruokailuun ja maksuttomalle aamupalalle mutta myös muuhun yhdistyksen aktivoivaan toimintaan. Vähävaraisten jouluateria järjestettiin yhdessä työvoimayhdistyksen kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen: Joutenlammella järjestettiin virkistyspäivä kaupungin kuntouttavassa päivätoiminnassa oleville vanhuksille. Osallistuminen hyvinvointialueen tulevaisuuslautakunnan kokouksiin ei toteutunut, koska kokouksiin ei toimintavuotena kutsuttu.

Yhteiskunnallisen työn tiimi on onnistunut kohtaamaan eri elämäntilanteissa olevia kajaanilaisia. Yhteiskunnallista eriarvoisuutta, ympäristökysymyksiä ja huono-osaisuutta on nostettu esiin sekä yleisellä tasolla että henkilökohtaisissa kohtaamisissa. Toiminnassa on korostettu kristillisen lähimmäisenrakkauden ja ekologisen vastuun merkitystä.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui toimintakulujen osalta suunnitelman mukaisesti. Pieni ylitys elintarvikemenoissa johtui Perjantaipuuro-kohtaamisista, mikä suunniteltiin vasta talousarvion vahvistamisen jälkeen.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	-38 100	-38 100	-40 798,61	2 698,61	107,1
Toimintakate 1	-38 100	-38 100	-40 798,61	2 698,61	107,1
Toimintakulut (sisäiset)	-1 501	-1 501	-466,48	-1 034,52	31,1
Toimintakate 2	-39 601	-39 601	-41 265,09	1 664,09	104,2
Laskennalliset erät	-11 317	-11 317	-10 766,52	-550,48	95,1
Sisäiset vyörytyserät	-11 317	-11 317	-10 766,52	-550,48	95,1
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-50 918	-50 918	-52 031,61	1 113,61	102,2

Arviointi: Yhteiskunnallisessa työssä kohdataan ihmisiä seurakunnan työntekijöinä ihmisten arjessa; konteksteissa, joissa kirkko ei totutusti näy. Palaute toiminnasta on ollut rohkaisevaa, ihmiset ovat kokeneet, että seurakunta on tullut lähelle heidän arkeaan. Paikalliset toimijat arvostavat seurakuntaa yhteistyökumppanina, mikä on vahvistanut ja monipuolistanut yhteistyötä ja mahdollistanut uusia toimintamuotoja.

Sielunhoito 1012550000

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	-18 600	-18 600	-10 441,28	-8 158,72	56,1
Toimintakate 1	-18 600	-18 600	-10 441,28	-8 158,72	56,1
Toimintakulut (sisäiset)	-5 980	-5 980	-5 466,73	-513,27	91,4
Toimintakate 2	-24 580	-24 580	-15 908,01	-8 671,99	64,7
Laskennalliset erät	-7 482	-7 482	-4 223,21	-3 258,79	56,4
Sisäiset vyörytyserät	-7 482	-7 482	-4 223,21	-3 258,79	56,4
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-32 062	-32 062	-20 131,22	-11 930,78	62,8

Lähetysrengas 1012600010

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	0	0	7 632,36	-7 632,36	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	0	0	-7 632,36	7 632,36	0,0
Toimintakate 1	0	0	0,00	0,00	0,0
Toimintakate 2	0	0	0,00	0,00	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	0	0,00	0,00	0,0

Ystävyyssseurakuntatoiminta 1012700010

Työalan toiminta-ajatus: Toiminnan tarkoituksena on yhteyden pitäminen ja vuorovaikutus Unkarin Nyíregyházan sekä Inkerin kirkon Segezan evankelis-luterilaisten seurakuntien kanssa.

Nyíregyházan seurakunnan kanssa on toimivat yhteydet, joita edelleen pidetään yllä. Segezan seurakunnan toimintaa tuetaan Evankelisen lähetysyhdistyksen (ELY) hallinnoiman rahaston kautta.

Toiminnan yleiskatsaus: Nyíregyházan seurakuntaan pidetään kiinteästi yhteyttä sähköpostitse, etäpalavereissa sekä vierailuilla vuorovuosina. Segezasta saadaan silloin tällöin kuulumisia sisältäviä raportteja ELY:n välittämänä.

Tavoitteiden toteutuminen: Kajaanissa vieraili heinä-elokuun taitteessa 11 henkilön ryhmä Nyíregyházan seurakunnasta kirkkoherra László Attila Kovácsin johdolla. Vierailuohjelmassa oli tutustumista Kajaanin seurakunnan toimintaan ja talousasioihin, Kajaaniin sekä lähialueisiin, koska em. ryhmän jäsenistä suurin osa ei ollut vierailut ennen Suomessa. Kirkkoherra Kovács saarnasi Kajaanin kirkon jumalanpalveluksessa sunnuntaina 30.7. Vierailun kokoaikaiseksi tuliksi löydettiin Sauli Zoltán Tari; minkä ansiosta sekä vieraat että vastaanottajat hyötyivät keskustelun ja ymmärtämisen auettua paremmin. Näin vierailu onnistui erinomaisesti. Lisäksi kirkkoherrat Kovács ja Minkkinen sopivat seurakuntien ystävyystoiminnan jatkosta erillisessä muistiossa.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui ulkoisten menojen osalta lähes suunnitellusti – kokonaisbudjetti ylittyi vajaalla 400 €:lla johtuen siitä, että unkarilaisten vierailun tuliksi saatiin palkattua sopiva henkilö kokoaikaisesti. Tämä toki oli erinomainen ratkaisu ja se palveli sekä vieraitamme että isäntiämme.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	-8 000	-8 000	-8 378,00	378,00	104,7
Toimintakate 1	-8 000	-8 000	-8 378,00	378,00	104,7
Toimintakulut (sisäiset)	-4 000	-4 000	-6 947,43	2 947,43	173,7
Toimintakate 2	-12 000	-12 000	-15 325,43	3 325,43	127,7
Laskennalliset erät	-2 781	-2 781	-3 057,95	276,95	110,0
Sisäiset vyörytyserät	-2 781	-2 781	-3 057,95	276,95	110,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-14 781	-14 781	-18 383,38	3 602,38	124,4

Arviointi: Ystävyysseurakuntatoiminta on keskittynyt yhteyteen unkarilaisen Nyíregyházan seurakunnan kanssa. Kiinteä yhteydenpito tukee kumppanuutta ja luo suoria yhteyksiä seurakuntien ja näiden työntekijöiden välille; yhteiset keskustelut seurakunta-arjen ja seurakuntalaisten elämästä syventävät yhteyttä ja antavat ymmärrystä kristittyjen roolista niin suomalaisessa kuin unkarilaisessa yhteiskunnassa. Segezan seurakunnan kanssa yhteistyö on jäissä. Tämän yhteyden palautuminen edellyttäisi merkittävää muutosta Venäjän poliittisessa tilanteessa ja hyökkäyssodan päättymistä.

Muu seurakuntatyö 1012900000

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintakulut (ulkoiset)	-22 350	-22 350	-22 274,83	-75,17	99,7
Toimintakate 1	-22 350	-22 350	-22 274,83	-75,17	99,7
Toimintakulut (sisäiset)	-26 102	-26 102	-34 931,10	8 829,10	133,8
Toimintakate 2	-48 452	-48 452	-57 205,93	8 753,93	118,1
Laskennalliset erät	-12 005	-12 005	-11 565,39	-439,61	96,3
Sisäiset vyörytyserät	-12 005	-12 005	-11 565,39	-439,61	96,3
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-60 457	-60 457	-68 771,32	8 314,32	113,8

Rovastikunnallinen yhteistyö 1012900010

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	2 400	2 400	874,00	1 526,00	36,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-15 800	-15 800	-5 892,49	-9 907,51	37,3
Toimintakate 1	-13 400	-13 400	-5 018,49	-8 381,51	37,5
Toimintakulut (sisäiset)			-0,06	0,06	0,0
Toimintakate 2	-13 400	-13 400	-5 018,55	-8 381,45	37,5
Laskennalliset erät	-3 594	-3 594	-1 143,63	-2 450,37	31,8
Sisäiset vyörytyserät	-3 594	-3 594	-1 143,63	-2 450,37	31,8
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-16 994	-16 994	-6 162,18	-10 831,82	36,3

Vapaaehtoistoiminta 1012900020

Työalan toiminta-ajatus: Kajaanin seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa rohkaistaan elämään kristittyinä vapaaehtoistoiminnan kautta vahvistaen toimijuutta, osallisuutta, kuulumisen kokemusta sekä yhdessä elämisen kulttuuria.

Toiminnan yleiskatsaus: Kajaanin seurakunnassa toimii eri työalojen tehtävissä noin 500 vapaaehtoista. Vapaaehtoistyö.fi-rekisteriin on kirjattuna 224 vapaaehtoista. Suurimmalla osalla seurakunnan vapaaehtoisista on tehtävä, johon he aktiivisimmin kiinnittyvät. Osa heistä toimii useammassa tehtävässä.



Muut vapaaehtoiset kattaa Kirkon keskusteluavun-, ystäväpalvelun- ja olohuoneen vapaaehtoiset, arkunkatajat, messuavustajat ja striimaajat sekä tilapäisiin tehtäviin tulevat vapaaehtoiset.

Palvelutoiminnassa toimivat saattohoidon tukihenkilöt, perheneuvonnan rakkaustalkoolaiset, vammaistyön ja diakonian vapaaehtoiset.

Seurakuntamme vapaaehtoiset toimivat osana tiimien toimintaa, jolloin koordinointi tapahtuu tiimien työntekijöiden toimesta. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin vastuulla ovat Kirkon keskusteluavun ja olohuoneen vapaaehtoiset ja vapaaehtoistyö.fi-rekisterin ylläpito sekä vapaaehtoisten virkistystoiminta.

Seurakunnan olohuone toimii kohtaamispaikkana arkipäivisin klo 9–15. Vapaaehtoisten tehtävänä on huolehtia järjestelyistä iltapäivisin. Toimintavuoden aikana olohuoneessa on tilastoitu 1 952 käyntiä (800 käyntiä vuonna 2022) eli keskimäärin kahdeksan (8) kävijää/päivä. Käyntimäärien kasvua selittää vapaaehtoisten ideoimat, viikoittain tai kerran kuukaudessa kokoon kutsuvat teemalliset tapahtumat. Päivisin avoinna oleva tila ja siinä tapahtuva toiminta kokoaa keski-ikäisiä ja iäkkäitä ihmisiä, joiden arkipäivään olohuoneella käynti tarjoaa vaihtelua ja kohtaamisia. Poikkeuksena toimii varhaiskasvatuksen toteuttama Tenavatupa, joka kokoaa yhteen lapsia ja vanhempia kerran viikossa aamupäivisin. Olohuoneen iltatoiminta koostuu, Saarnaklubin toimintaa lukuun ottamatta, pääsääntöisesti niin sanottujen suljettujen ryhmien kokoontumisista. Kirkon keskusteluapuun tuli yhteensä 102 982 yhteydenottoa, joista varsinaisia keskusteluja oli 42 400. Yhteyttä ottaneista noin 70 % elää yksin. Verkkopalveluissa (Nettikirje ja Chat) vastattiin yhteensä 5 111 viestiin. Valtakunnallisesti päivystäjäkunnan koko on noin 1 000.

Kainuussa päivystäjiä on 35. Puhelimessa vastattiin 1 565 yhteydenottoon, joka tarkoittaa noin 45 keskustelua / päivystäjä / vuosi. Verkkopalveluissa käytiin yhteensä 765 keskustelua.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Uusia vapaaehtoisia rekrytoidaan viestinnän ja perehdytyskoulutuksen kautta.

Vapaaehtoistoiminnan tehtävistä viestiminen on toteutunut Vapaaehtosityö.fi-rekisterissä, seurakunnan Facebook-sivulla sekä lehti-ilmoitusten kautta.

Perehdytyskoulutus toteutui. Siihen osallistui yhteensä 14 henkilöä, joista osa oli jo toiminnassa mukana olevia vapaaehtoisia. Palautteen koulutuskokonaisuudesta antoi 9 osallistujaa ja sen perusteella perehdytys lisäsi osallistujien tietoutta vapaaehtoistehtävistä sekä mahdollisuutta tutustua uusiin ihmisiin ja seurakunnan työntekijöihin. Uusien vapaaehtoisten kiinnostus tehtäviin on ollut vähäistä. Rekisteriin on liitetty kahdeksan uutta toimijaa, mutta samaan aikaan vapaaehtoisia jää myös pois. Ensisijainen tehtävästä pois siirtymisen syy on ikääntyminen.

Tavoite 2: Lisätään ja tuetaan vapaaehtoisten toimijuutta seurakunnan olohuoneessa.

Olohuoneen vapaaehtoisia on yhteensä 19, joista 14 päivystää säännöllisemmin. Toimintavuoden aikana vapaaehtoisten määrä ei lisääntynyt, mutta toiminnassa mukana olevien henkilöiden aktiivisuus ja omatoimisuus vahvistuivat. Vapaaehtoisille oli varattavissa 235 vuoroa, joista 181 täyttyi. Usein vuorossa on enemmän kuin yksi henkilö. Vapaaehtoiset toimivat luonnollisena osana seurakuntakeskuksen henkilöstöä, tuovat kävijöitä olohuoneelle sekä markkinoivat ja suunnittelevat olohuoneen toimintaa. Olohuoneen vapaaehtoisia tavataan kerran kuukaudessa, jolloin heillä on mahdollisuus antaa palautetta ja tuoda esiin omia ajatuksiaan toiminnan järjestelyistä ja kehittämisestä.

Talousarvioin toteutuminen: Toimintatuottojen poikkeama selittyy sillä, että seurakuntalaisille suunnatun retkipäivän omavastuuosuutta ei kerätty. Menojen ylityksen selittää yleinen hintatason nousu.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	5 500	5 500	4 371,00	1 129,00	79,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-107 150	-107 150	-108 774,80	1 624,80	101,5
Toimintakate 1	-101 650	-101 650	-104 403,80	2 753,80	102,7
Toimintakulut (sisäiset)	-53 298	-53 298	-28 334,80	-24 963,20	53,2
Toimintakate 2	-154 948	-154 948	-132 738,60	-22 209,40	85,7
Laskennalliset erät	-43 485	-43 485	-35 185,08	-8 299,92	80,9

Sisäiset vyörytyserät	-43 485	-43 485	-35 185,08	-8 299,92	80,9
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-198 433	-198 433	-167 923,68	-30 509,32	84,6

Arviointi: Vapaaehtoistoiminta antaa hyvät puitteet toimijuudelle ja lisää osallisuuden mahdollisuuksia. Vapaaehtoiset ovat mukana toiminnassa kukin omista motiiveistaan käsin, mutta seurakunnassa toimiessa korostuu kristillisyyteen perustuva lähimmäisenrakkaus. Se on palautteen perusteella keskeisin liikkeelle paneva voima ja motiivi. Yksilön näkökulmasta korostuu merkityksellisyyden ja hyvinvoinnin kokemukset, jotka omalta osaltaan on parantamassa myös toimimisen motiivia. Olohuonetoiminta on parhaimmillaan lisäämässä kuulumisen kokemusta niin kävijöille kuin vapaaehtoisille itselleen. Kaupungin alueella toimii myös muita olohuonetyyppisiä tiloja. Samankaltaista toimintaa ei kannata järjestää päällekkäin. Siksi on tärkeää selvittää, miten seurakunnan olohuone voisi palvella kaupunkilaisia / seurakuntalaisia? Millaista yhteisöllistä tilaa kaivataan ja mitä yhteistyön mahdollisuuksia olohuone tilana voisi tarjota?

Kirkon keskusteluavun yhteydenottojen määrät osoittavat palvelun tarpeellisuuden. Päivystäjäkunnan koko on aleneva ja se haastaa palvelukokonaisuutta. Uusia päivystäjien rekrytoinnissa on kaikkialla vaikeuksia.

Hautaustoimi pääluokka 4

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	596 050	596 050	585 297,01	10 752,99	98,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 255 150	-1 255 150	-1 053 185,25	-201 964,75	83,9
Toimintakate 1	-659 100	-659 100	-467 888,24	-191 211,76	71,0
Toimintakulut (sisäiset)	-1 300	-1 300	-425,86	-874,14	32,8
Toimintakate 2	-660 400	-660 400	-468 314,10	-192 085,90	70,9
Poistot ja arvonalentumiset	-118 650	-118 650	-105 339,09	-13 310,91	88,8
Laskennalliset erät	-245 991	-245 991	-261 913,15	15 922,15	106,5
Sisäiset korkokulut	-32 450	-32 450	-50 941,04	18 491,04	157,0
Sisäiset vyörytyserät	-213 541	-213 541	-210 972,11	-2 568,89	98,8
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 025 041	-1 025 041	-835 566,34	-189 474,66	81,5

Toiminta-ajatus: Hautaustoimen pääasiallisena tehtävänä on vainajien hautaaminen ja hautausmaan hoito kristillisten arvojen mukaisesti tai vainajan katsomusta kunnioittaen sekä pitää yllä hautaustoimilain 12 §:n määräämää hautarekisteriä.

Toiminnan yleiskatsaus: Hautaustoimessa työskenteli vuoden lopussa ylipuutarhuri, kolme erityisammattimiestä, sekä Vuolijoella seurakuntamestarin työajasta noin 45 % kohdennetaan hautaustoimelle.

Kolmannen erityisammattimiehen tehtävään valittiin henkilö, joka oli ollut erityisammattimiehen tehtävässä harjoittelijana vuoden. Hän osoittautui taitavaksi ja kykeneväksi kaikkiin hautaustoimessa eteen tuleviin tehtäviin. Hakijoita tehtävään oli kolme.

Rovaniemen krematorio otettiin käyttöön helmikuussa 2023, tuhkausten määrä Kajaanissa laski hiukan, tuhkauksia tehtiin vuonna 2023 yhteensä 602. Hautauksia oli Kajaanin seurakunnan hautausmaille (355), joista tuhkahautauksia 203, arkkuhautauksia 152. Siunaustoimituksia, jossa erityisammattimiehet ovat olleet suntion tehtävässä oli 400, joka on 7,7 siunaustilaisuutta/viikko.

Syksyllä flunssakauden alkaessa kuolleiden määrä kasvoi niin, että sairaalan kylmäsäilytystilojen kapasiteettia on jouduttu lisäämään ja vainajien tuontia hautausmaa säilytystiloihin on jouduttu rajoittamaan, koska tuhkausten osuuden kasvaessa siunaukset painottuvat yhä enemmän Paltaniemen Valon Kappeliin, jossa krematoriokin sijaitsee. Kuten muuallakin Suomessa hautaan saatot pitäisi saada nopeammiksi, että säilytystilat riittäisivät vainajien asialliseen säilytykseen. Vuosilomien ajaksi on ohjattu kaikki lauantain siunaustilaisuudet Valon Kappeliin, jolloin viikkovapaat saatiin järjestettyä molemmille työssä oleville erityisammattimiehille, sillä aikaa, kun kolmas erityisammattimies oli lomalla. Ennusteiden mukaan seuraavien 10–20 vuoden sisällä hautausten määrä tulee kasvamaan suurten ikäluokkien ikääntyessä.

Tavoitteet talousarviovuodella 2023

1. Paltaniemen hautausmaan hautalohkojen ja niitä palvelevan käytävän rakentaminen sähköistyksineen ja kuivatuksineen

Hautausmaakaavan mukaisesti raivattiin seuraavien viiden hautalohkon alueelta puusto pois, perustettiin lohkojen läpi kulkeva sorakäytävä rakennekerroksineen, asennettiin pintavesille kuivatusjärjestelmä, sekä lämpöpistokkeet ja valaisimet kaikille viidelle lohkolle. Kaksi lohkoa tehtiin nurmetusta vaille hautausvalmiiksi, lohkojen nurmetustyöt tehdään myöhemmin, kun lohkon arvioitu käyttöönottotarve lähestyy ja hautausmaalta kerätty puutarhajäte ehtii kompostoitua riittävästi. Investointeihin oli varattu hautalohkojen ja käytävän rakentamiseen 90.000 euroa, kustannusarvio ylittyi 14.868 euroa. Sähköurakka oli 48.559 euroa ja maanrakennukseen meni yhteensä 56.309 euroa. Kustannusten ylitykseen vaikutti yleinen tarvikkeiden, materiaalien ja työn hinnan nousu.

2. Vuolijoen hautausmaan lämpöpistokkeiden ja vesipisteiden lisääminen

Vuolijoen hautausmaalle asennettiin 6 kpl lämpöpistokkeita syksyllä 2022 kaapeleineen, sähkötyön hinnaksi tuli 13.096 euroa ja kesällä 2023 hautausmaalle lisättiin pari vesipistettä vesijohtoineen omana työnä, lvi-tarvikkeet maksoivat yhteensä 1.171 euroa.

3. Kaivuri/traktori Vuolijoen hautausmaalle

Koska sopivan vähän käytettyä ja kokoista yhdistelmäkaivuria ei löytynyt, koneen hankinnasta tehtiin avoin kilpailutus julkisten hankintojen ilmoituskanavassa. Hankintailmoitukseen tuli vain yksi ehdotus, joka oli sopivan kokoinen Vuolijoen hautausmaan tarpeisiin, sen hankintahinta on noin 120.000 euroa.

Talousarvion toteutuminen

	TA kuluva 2023	Toteuma 2023	Yli-Ali	T%
Toimintatuotot (ulkoiset)	316 150	292 997	23 153	92,68
Toimintamenot (Ulkoiset)	903 100	707 690	195 410	78,36
Toimintatulot (sisäiset)				
Toimintamenot (Sisäiset)	750	426	324	56,80
Toimintakate (ulkoiset ja sisäiset)	588 250	415 119	173 131	70,57

Perustelut ylityksille /alituksille: Hautaustoimen talousarvion toteutumassa ei tullut merkittäviä ylityksiä. Toimintamenot olivat 195.410 euroa arvioitua pienemmät.

Toteutuma oli arvioitua pienempi mm. poltto -ja voiteluaine kustannuksissa 19.739 euroa, sähkökustannuksissa 8.613 euroa, rakennusten korjaus- ja huoltotöissä 18.183 euroa.

Ukrainan sodan vuoksi polttoaineiden ja sähkön hintamuutoksia oli vaikea ennakoida, sekä koneiden käyttöön tarkoitettujen farmisäiliöiden täyttötarve vaihtelee vuosittain. Rakennusten korjaus -ja huoltotöissä Vuolijoen hautausmaan varaston (ullakon) kattopinnoite oli arvioitua edullisempi ja vanhan hautausmaan muiden rakennusten talotekniikan muutostyöt jäivät toteutumatta.

Hautausmaahallinto 1014010000

Hautausasiointoimisto

Toiminta-ajatus/Tehtävä: Omaisten palvelu hautauksen järjestämisessä arkku- ja uurnahautauksessa sekä haudanhoidoista sopiminen omaisten kanssa laskutuksineen ja hautaustoimilain 12 §:n mukainen hautarekisterin ylläpito.

Haudanhoitosopimukset 1994050000

Toiminta-ajatus: Seurakunta hoitaa hautausmaita sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla. Vastuu haudan hoidosta kuuluu hautaoikeuden haltijalle, mutta seurakunta voi ottaa haudan hoitoonsa korvausta vastaan haudanhoitosopimusehtojen mukaisesti.

Haudanhoitosopimukset tilin varat koostuvat niistä maksuista, joita yksityiset henkilöt ovat suorittaneet antaessaan hautoja seurakunnan hoidettavaksi. Sääntöjen mukaan varoina voivat olla myös lahjoitus- ja testamenttivarat tai muulla perusteella saatu omaisuus sekä rahaston sijoitus- ja korkotuotot.

Haudanhoitosopimukset tilin varoja sijoitetaan siten, että pääoma on turvassa, mutta mahdollisimman tuottavasti.

Tehtävä: Seurakunta tekee haudan kesähoitosopimuksia sekä pitkäaikaissopimuksia viiden ja kymmenen vuoden sopimuksina. Hautoja hoidetaan ohjesäännön ja sopimusehtojen mukaisesti. Kirkkoneuvosto vahvistaa hautojen hoitohinnat vuosittain.

1. Tavoite hyvän palvelutason säilyttäminen hautausmaalla

Kilpailu kesä- ja kausityöntekijöistä on koventunut. Hyvän hautausmaan- ja hautojenhoidon palvelutason säilyttämiseksi rekrytoimiseen on etsittävä uusia vaihtoehtoja. Koska hautausmaa-alueen laajentuessa myös hoidettava alue kasvaa ja hoitohautoja tulee lisää, on varauduttava muutaman vuoden välein lisäkausityöntekijän palkkaamiseen haudanhoitotason säilymisen varmistamiseksi. Haudanhoitosopimuksia oli arkkuhautoihin 3 407 ja uurnahautojen sopimuksia oli 131 kpl.

Kesätyöntekijäksi haki yhteensä 159 henkilöä ja kesän aikana hautausmailla työskenteli kesätyösetelillä 35 nuorta ja kausityössä 1–5 kk oli yhteensä 57 henkilöä. Rekrytoinnissa oli ongelmana, että kesätyöhakijat hakevat töihin useaan paikkaan, jolloin perumisia tuli paljon ja jouduttiin etsimään tilalle uutta työntekijää.

Haudanhoitosopimukset tilin toimintakulut olivat 6.395 euroa arvioitua pienemmät, maksutuotot kesähoitojen osalta olivat arvioitua suuremmat 8.100 euroa.

Henkilöstökulut olivat 4.929 euroa arvioitua pienemmät johtuen osittain siitä, ettei kaikkiin tehtäviin saatu rekrytoitua ketään.

Talousarvion toteutuminen

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	279 900	279 900	292 300,16	-12 400,16	104,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-352 050	-352 050	-345 455,37	-6 594,63	98,1
Toimintakate 1	-72 150	-72 150	-53 155,21	-18 994,79	73,7

Kiinteistötoimi pääluokka 5

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	202 650	202 650	212 028,83	-9 378,83	104,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 973 050	-1 973 050	-2 183 829,65	210 779,65	110,7
Toimintakate 1	-1 770 400	-1 770 400	-1 971 800,82	201 400,82	111,4
Toimintatuotot (sisäiset)	2 351 987	2 351 987	2 527 595,64	-175 608,64	107,5
Toimintakulut (sisäiset)	-59 076	-59 076	-88 225,00	29 149,00	149,3
Toimintakate 2	522 511	522 511	467 569,82	54 941,18	89,5
Poistot ja arvonalentumiset	-408 700	-408 700	-402 287,83	-6 412,17	98,4
Laskennalliset erät	-284 673	-284 673	-362 988,23	78 315,23	127,5
Sisäiset korkokulut	-222 450	-222 450	-297 595,75	75 145,75	133,8
Sisäiset vyörytyserät	-62 223	-62 223	-65 392,48	3 169,48	105,1
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-170 862	-170 862	-297 706,24	126 844,24	174,2

Toiminta-ajatus: Kiinteistötoimi luo hyvät ulkoiset olosuhteet seurakunnan perustehtävän toteuttamiselle kunnossapitämällä kirkkoja, muita kiinteistöjä, toimitiloja ja kalustoa sekä tuottamalla suntio-, vahtimestari-, siivous-, ruoka-, tarjoilu- ja leirimajoituspalveluja. Kiinteistötoimi vastaa kiinteistöjen ja maa- ja metsäalueiden hoidosta sekä uudisrakennus-, peruskorjaus- ja vuosihankkeiden lisäksi kalustohankinnoista.

Kiinteistötoimessa (pois lukien Joutenlampi) työskenteli vuoden lopussa kiinteistöpäällikkö, erityisammattimies, vs. toimitilavastaava sekä eri kiinteistöissä toimitilahuoltajan- ja suntiotehtävissä yhteensä viisi viran- ja toimenhaltijaa sekä yksi määräaikainen työntekijä ja lisäksi on yksi suntio oppisopimusopiskelija.

Toiminnan yleiskatsaus

Vuoden 2023 aikana myytiin Lehtikankaan seurakuntakeskus. Paltaniemen hautausmaan lisämaan lohkomisen (5,42 ha) saatiin valmiiksi, Paltaniemen hautausmaan kokonaispinta-ala on lohkomisen jälkeen 19,5 ha.

Valmistuneet investoinnit

- Joutenlammen rakennusautomaation uusiminen
- Vanha kappeli uudet sähköurut
- Vuolijoen hautausmaa traktorikaivinkone

Käyttötalouteen kohdistuvia hankintoja/korjauksia

- Laajankankaan kerhohuone pintasaneeraus, lattia, seinät ja katto
- Männistön leirikeskus päärakennus uusi vesikate ja maanpinnan muotoilut
- Vilpolan rakennuksen purku Joutenlampi
- Päältä ajettava ruohonleikkuri Joutenlampi
- Valon kappelin julkisivujen osakorjaukset
- Maanpinnan muotoilut Vuolijoen kirkon edustalla
- Lämmönsiirtimien uusiminen Vuolijoen kirkko ja seurakuntatalo

Leiritoiminta

Joutenlammen kurssikeskuksen tavoitteena on tuottaa laadukkaita ja turvallisia leiripalveluja. Kurssikeskuksen kiinteistönhoidossa, puhtaanapidossa ja ruokapalveluissa on otettu huomioon, että leiriläisillä on turvalliset puitteet osallistua leiritoimintaan. Tavoitteena oli myös kehittää Joutenlammen toimintaa kestävän kehityksen mukaisesti. Tehostettiin mm. kierrättämistä ja jätteiden lajittelua, ruokahävikin pienentämistä, energiatehokasta työskentelyä ja vähennettiin kertakäyttöastioiden käyttöä.

Joutenlammen kurssikeskuksessa työskenteli vs. toiminnanjohtaja, vs. keittiövastaava, vastaava kokki, kokki, toimitilahuoltaja sekä erityisammattimies. Kausityöntekijöitä kesän aikana oli kolme eri pituisissa työsuhteissa.

Metsätalous

Tervolan ja kosken tilalla suoritettiin metsäsuunnitelman mukaisia ensiharvennuksia ja harvennuksia yhteensä n. 1 300 m³, osa hakkuista siirtyi vuoden 2023–2024 vaihteeseen.

Metsäsuunnitelma on voimassa vuoteen 2030 saakka.

Seurakunnalla on omistuksessaan tontit/leirikeskukset 45,9 ha, hautausmaata 31,8 ha sekä varsinaista metsämaata 703,5 ha eli yhteensä 781,2 ha.

Seurakunnan kiinteistöissä suoritettiin huolto- ja kunnossapitotoimenpiteitä talousarvion mukaisesti.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteena kuluvana vuonna oli investointitalouteen hyväksytyjen kiinteistöihin kohdistuvien toimenpiteiden suorittaminen. Metsien osalta tavoitteena oli metsänhoitotöiden ja hakkuiden suorittaminen metsäsuunnitelmien mukaan. Lisäksi tavoitteena oli myös kiinteistöissä havaittujen/määräaikaisten huolto- ja kunnossapitotoimenpiteiden suorittaminen sekä energiakulutuksen seuranta.

Kiinteistöjä ja toimitiloja seurakunta omisti vuoden lopussa yhteensä 11 961,0 k-m² ja 48 846,5 m³.

Leiritoiminnan yhtenä tavoitteena oli tehostaa kierrätystä ja vähentää syntyvää jätemäärää. Vuoden aikana jätteen kokonaismäärä pieneni -14 % verrattuna edellisvuoteen, kokonaiskulu pieneni vastaavasti -12 %.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistötoimi

Kiinteistötoiminnan tuoton toteuma oli 105 %, eli tulotavoite ylitettiin +9.277 €.

Toiminnan menojen toteuma oli 111 % eli ylitystä oli -209.832 €. Kiinteistötoimen kokonaiskustannukset toimintakate (ulkoinen) on näin ollen ylittynyt -200.555 € eli toteuma oli 111 % laadittuun talousarvioon verrattuna.

	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	ylitys/alitus	Toteuma %
Toimintatuotot ulkoiset	+202 650	+211 927,03	+9 277,00	105
Toimintamenot ulkoiset	-1 973 050	-2 182 881,55	-209 832,00	111
Toimintakate ulkoinen	-1 770 400	-1 970 954,52	-200 555,00	111
Toimintatulot sisäiset	+152 750	+157 973,36	-5 223,00	103
Toimintamenot sisäiset	-0	-255,48	-255,00	0
Toimintakate ulkoinen ja sisäinen	-1 617 650	-1 813 236,64	-195 586,64	112

Kiinteistötoimen ulkoinen toteuma suhteessa talousarvioon ilman myyntitappiota alittui 133.498 €.

Suurimmat aliukset suhteessa talousarvioon oli lämmitys +26.699 € ja sähkö +21.669 €, johtuen lämmityspolttoöljyn- ja sähköön halpenemisesta sekä Lehtikankaan seurakuntakeskuksen myynnistä.

Kunnossapitopalvelujen ostot vähentyivät -12.413 € suhteessa talousarvioon. Alitukseen vaikutti erityisammattimiehen palkkaaminen vuoden 2023 alusta. LVISAK-palvelut joudutaan edelleen hankkimaan ulkopuolelta.

Suurimpana ylityksenä talousarviossa oli myyntitappio -334.052,38 €.

Joutenlammen kurssikeskus

	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	ylitys/alitus	Toteuma %
Toimintatuotot ulkoiset	127 900	121 824,43	-6 076	95
Toimintamenot	-570 750	-619 171,36	48 421	108
Toimintakate ulkoinen	-442 850	-497 346,93	54 497	112
Sisäiset ruokamaksut	152 750	157 973,36	-5 223	103
Toimintakate ulkoinen ja sisäinen	-290 100	-333 373,57	-49 274	117

Tulopuolella päästiin lähelle arvioitua. Toimintamenot alittuivat niin palveluiden ostoissa kuin aineissa ja tarvikkeissa.

2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosa toteumavertailu

	Toteuma 2022	TA 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	3 411 606,17	3 497 437,00	3 497 437,00	3 780 048,01	-282 611,01	108,1
Korvaukset	179 661,36	170 050,00	170 050,00	197 910,03	-27 860,03	116,4
Myyntituotot	132 010,21	130 350,00	130 350,00	140 123,22	-9 773,22	107,5
Maksutuotot	718 653,57	651 500,00	651 500,00	664 810,76	-13 310,76	102,0
Vuokratuotot	98 591,24	68 300,00	68 300,00	77 256,36	-8 956,36	113,1
Metsätalouden tuotot	50 287,89	10 000,00	10 000,00	10 495,36	-495,36	105,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	32 415,19	56 000,00	56 000,00	102 161,86	-46 161,86	182,4
Tuet ja avustukset	41 430,55	32 850,00	32 850,00	42 552,21	-9 702,21	129,5
Muut toimintatuotot	2 094,08	1 250,00	1 250,00	2 590,63	-1 340,63	207,3
Sisäiset tuotot	2 156 462,08	2 377 137,00	2 377 137,00	2 542 147,58	-165 010,58	106,9
Toimintakulut	-9 131 841,18	-10 168 197,00	-10 168 197,00	-10 123 791,25	-44 405,75	99,6
Henkilöstökulut	-4 187 123,02	-4 477 550,00	-4 477 550,00	-4 453 975,73	-23 574,27	99,5
Palvelujen ostot	-1 307 633,12	-1 557 960,00	-1 557 960,00	-1 289 761,75	-268 198,25	82,8
Palvelun ostot - sisäiset	-143 948,23	-177 900,00	-177 900,00	-172 525,30	-5 374,70	97,0
Vuokrakulut	-197 620,66	-246 100,00	-246 100,00	-169 928,81	-76 171,19	69,0
Sisäiset vuokrakulut	-2 012 513,85	-2 199 237,00	-2 199 237,00	-2 369 622,28	170 385,28	107,7
Aineet ja tarvikkeet	-926 604,35	-1 152 300,00	-1 152 300,00	-934 495,36	-217 804,64	81,1
Annetut avustukset	-236 470,79	-241 750,00	-241 750,00	-235 089,21	-6 660,79	97,2
Muut toimintakulut	-119 927,16	-115 400,00	-115 400,00	-498 392,81	382 992,81	431,9
TOIMINTAKATE	-5 720 235,01	-6 670 760,00	-6 670 760,00	-6 343 743,24	-327 016,76	95,1
Kirkollisverotulot	6 895 289,94	6 859 000,00	6 859 000,00	7 272 056,04	-413 056,04	106,0
Valtionrahoitus	723 672,00	735 550,00	735 550,00	739 844,04	-4 294,04	100,6
Verotuskulut	-93 715,38	-92 650,00	-92 650,00	-93 116,52	466,52	100,5
Kirkon rahastomaksut	-602 068,02	-621 600,00	-621 600,00	-613 248,00	-8 352,00	98,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-236 074,10	2 350,00	2 350,00	244 698,17	-242 348,17	10 412,7
Korkotuotot	23 855,37	14 000,00	14 000,00	81 523,78	-67 523,78	582,3
Muut rahoitustuotot	28 312,97			34 239,69	-34 239,69	
Sisäiset korkotuotot	343 869,73	254 900,00	254 900,00	348 536,79	-93 636,79	136,7
Arvon alentumiset sijoituksista	-263 102,95			-29 251,33	29 251,33	
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	3 270,04			174 832,33	-174 832,33	
Korkokulut	-13 181,97	-11 650,00	-11 650,00	-11 283,88	-366,12	96,9
Muut rahoituskulut	-15 227,56			-5 362,42	5 362,42	
Sisäiset korkokulut	-343 869,73	-254 900,00	-254 900,00	-348 536,79	93 636,79	136,7
VUOSIKATE	966 869,43	211 890,00	211 890,00	1 206 490,49	-994 600,49	569,4
Poistot ja arvonalentumiset	-499 697,43	-527 350,00	-527 350,00	-507 626,92	-19 723,08	96,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-499 697,43	-527 350,00	-527 350,00	-507 626,92	-19 723,08	96,3
Sisäiset vyörytyserät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
TILIKAUDEN TULOS	467 172,00	-315 460,00	-315 460,00	698 863,57	-1 014 323,57	-221,5
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-283 667,11	126 350,00	126 350,00	205 374,55	-79 024,55	162,5
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	150 000,00			-400 000,00	400 000,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	333 504,89	-189 110,00	-189 110,00	504 238,12	-693 348,12	-266,6

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,60	7 272 056,04	739 844,04
2022	1,65	6 895 289,94	723 672,00
2021	1,65	6 875 273,10	717 420,00
2020	1,65	6 702 293,88	714 252,00
2019	1,65	6 695 563,33	709 236,00

Verotulojen kehitykseen vaikuttavat yleisesti muun muassa veronmaksajien ansiotason muutokset, jäsenkehitys, työikäisen väestön määrä, suhdannevaihtelut ja verotuksen perusteiden muutokset.

Kajaanin seurakunnan kirkollisverotulo oli 413.000 € arvoitua enemmän. Vuodelle 2023 kirkollisveroprosenttia laskettiin 0,05 prosenttia. Talousarvion kirkollisveroarvio perustui konsulttiyhtiö FCG:n tekemään verotulon kehitysarvioon. Arvio muuttui syksyn 2023 aikana.

(Kirkkohallituksen kommentaari verotuloennusteeseen 31.8.2023) Kirkollisverotulon arvion muutokseen vaikuttavia tekijöitä oli SOTE-uudistuksen aiheuttama kirkollisveron maksuperusteiden muutos, joka johti kirkollisveron keskimääräisen tuoton kasvamiseen vakioveroprosentilla. Toinen muutos oli korkean inflaation aiheuttama palkkaneuvottelujen seurauksena muodostuneet työehtosopimusten palkankorotukset. Korkeaan inflaatioon liittyi myös palkkasummaa kasvattava tekijänä eläketulon muutos. Eläketulon kehitys on sidottu pääsääntöisesti inflaatioon palkkasumman sijaan (80 % eläketulon indeksistä perustuu inflaatioon ja 20 % palkkaindeksiin), joten korkean inflaation aikana tämä heijastuu nopeasti kasvavina eläketuloina.

Valtionrahoitus on tarkoitettu kirkon yhteiskunnallisten tehtävien hoitamiseen. Näitä tehtäviä ovat hautaustoimen järjestäminen, väestörekisteriin liittyvät tehtävät ja kulttuurihistoriallisten rakennusten ja esineiden ylläpito.

3 Investointiosan toteutuminen

Investointiosa toteumavertailu

Tulosyksikkö	Kustannusarvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%	Kust. arviosta käytetty 31.12.
1014030000 - Vanha hautausmaa muut rak	-300 000,00	-8 362,43	-7 215,43				-1 147,00	-1 147,00	1 147,00		2,8
2008150 - Sosiaalityö, vanha hautausmaa	-300 000,00	-8 362,43	-7 215,43				-1 147,00	-1 147,00	1 147,00		2,8
1014030040 - Kiint. Vuolijoen hautausmaa	-80 000,00	-121 024,00		-80 000,00	-40 000,00	-120 000,00	-121 024,00	-121 024,00	1 024,00	100,85	151,3
2009879 - Haudankaivukone Vuolijoen hautausmaa	-80 000,00	-121 024,00		-80 000,00	-40 000,00	-120 000,00	-121 024,00	-121 024,00	1 024,00	100,9	151,3
1014030060 - Kiint. Paltaniemen hautausmaa	-90 000,00	-104 868,00		-90 000,00		-90 000,00	-104 868,00	-104 868,00	14 868,00	116,52	47,7
2009881 - Hautalohkojen laajennus/sähköist Paltaniemi	-90 000,00	-104 868,00		-90 000,00		-90 000,00	-104 868,00	-104 868,00	14 868,00	116,5	116,5
1015020000 - Pääkirkko	-250 000,00	-12 479,98		0,00		0,00	-12 479,98	-12 479,98	12 479,98		4,4
2009890 - Urkujen äänikerran lisäys Pääkirkko	-250 000,00	-12 479,98					-12 479,98	-12 479,98	12 479,98		5,0
1015040000 - Vanha siunauskappeli	-20 000,00	-15 580,00		-20 000,00		-20 000,00	-15 580,00	-15 580,00	-4 420,00	77,90	77,9
2009888 - Sähköurut, Vanha Kappeli	-20 000,00	-15 580,00		-20 000,00		-20 000,00	-15 580,00	-15 580,00	-4 420,00	77,9	77,9
1015080000 - Joutenlammen leirikeskus	-72 000,00	-54 133,09	-28 180,90	-40 000,00		-40 000,00	-25 952,19	-25 952,19	-14 047,81	64,88	17,9
2009875 - Automaation uusiminen Joutenlampi	-40 000,00	-25 952,19		-40 000,00		-40 000,00	-25 952,19	-25 952,19	-14 047,81	64,9	64,9
2010036 - Yhdistelmäuuni + korkeussäädettävä pöytä	-32 000,00	-28 180,90	-28 180,90				0,00	0,00	0,00		88,1
Yhteensä	-812 000,00	-316 447,50	-35 396,33	-230 000,00	-40 000,00	-270 000,00	-281 051,17	-281 051,17	11 051,17	104,1	20,0

4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosa toteumavertailu

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	966 869,43	211 890		211 890	1 540 542,87	-1 328 652,87	727,0
Vuosikate	966 869,43	211 890		211 890	1 206 490,49	-994 600,49	569,4
Tulorahoituksen korjauserät					334 052,38	-334 052,38	
Investoinnit	-827 092,78	-230 000	-40 000	-270 000	-252 115,83	-17 884,17	93,4
Investointimenot	-827 092,78	-230 000	-40 000	-270 000	-277 115,83	7 115,83	102,6
Pysyvien vastaavien myyntitulot					25 000,00	-25 000,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	139 776,65	-18 110	-40 000	-58 110	1 288 427,04	-1 346 537,04	-2 217,2
Lainakannan muutokset	-122 352,96				-122 352,96	122 352,96	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-122 352,96				-122 352,96	122 352,96	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00				0,00	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-230 077,77				130 894,54	-130 894,54	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-396 601,05				-959,13	959,13	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00				0,00	0,00	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	16 830,21				-8 763,21	8 763,21	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	149 693,07				140 616,88	-140 616,88	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-352 430,73				8 541,58	-8 541,58	
Rahavarojen muutos	-212 654,08	-18 110	-40 000	-58 110	1 296 968,62	-1 355 078,62	-2 231,9
Rahavarojen muutos (tase)	-212 654,08				1 296 968,62	-1 296 968,62	

III Tilinpäätöslaskelmat

1 Tuloslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	1 237 900,43	1 255 144,09
Korvaukset	197 910,03	179 661,36
Myyntituotot	140 123,22	132 010,21
Maksutuotot	664 810,76	718 653,57
Vuokratuotot	77 256,36	98 591,24
Metsätalouden tuotot	10 495,36	50 287,89
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	102 161,86	32 415,19
Tuet ja avustukset	42 552,21	41 430,55
Muut toimintatuotot	2 590,63	2 094,08
Toimintakulut	-7 581 643,67	-6 975 379,10
Henkilöstökulut	-4 453 975,73	-4 187 123,02
Palvelujen ostot	-1 289 761,75	-1 307 633,12
Vuokrakulut	-169 928,81	-197 620,66
Aineet ja tarvikkeet	-934 495,36	-926 604,35
Annetut avustukset	-235 089,21	-236 470,79
Muut toimintakulut	-498 392,81	-119 927,16
TOIMINTAKATE	-6 343 743,24	-5 720 235,01
Kirkollisverotulot	7 272 056,04	6 895 289,94
Valtionrahoitus	739 844,04	723 672,00
Verotuskulut	-93 116,52	-93 715,38
Kirkon rahastomaksut	-613 248,00	-602 068,02
Rahoitustuotot ja -kulut	244 698,17	-236 074,10
Korkotuotot	81 523,78	23 855,37
Muut rahoitustuotot	34 239,69	28 312,97
Arvon alentumiset sijoituksista	-29 251,33	-263 102,95
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	174 832,33	3 270,04
Korkokulut	-11 283,88	-13 181,97
Muut rahoituskulut	-5 362,42	-15 227,56
VUOSIKATE	1 206 490,49	966 869,43
Poistot ja arvonalentumiset	-507 626,92	-499 697,43
Suunnitelman mukaiset poistot	-507 626,92	-499 697,43
TILIKAUDEN TULOS	698 863,57	467 172,00
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	205 374,55	-283 667,11
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-400 000,00	150 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	504 238,12	333 504,89

2 Rahoituslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	1 540 542,87	966 869,43
Vuosikate	1 206 490,49	966 869,43
Tulorahoituksen korjauserät	334 052,38	
Investoinnit	-252 115,83	-827 092,78
Investointimenot	-277 115,83	-827 092,78
Pysyvien vastaavien myyntitulot	25 000,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 288 427,04	139 776,65
Lainakannan muutokset	-122 352,96	-122 352,96
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-122 352,96	-122 352,96
Muut maksuvalmiuden muutokset	130 894,54	-230 077,77
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-959,13	-396 601,05
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-8 763,21	16 830,21
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	140 616,88	149 693,07
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	8 541,58	-352 430,73
Rahavarojen muutos	1 296 968,62	-212 654,08
Rahavarojen muutos (tase)	1 296 968,62	-212 654,08

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	1 296 968,62	-212 654,08
Rahavarat kauden lopussa	8 723 828,23	7 426 859,61
Rahavarat kauden alussa	7 426 859,61	7 639 513,69

2 Tase

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	21 313 201,31	20 514 656,46
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 379 383,98	10 968 947,45
Aineettomat hyödykkeet	11 563,09	18 170,57
Aineettomat oikeudet	11 563,09	18 170,57
Aineelliset hyödykkeet	10 018 141,17	10 601 097,16
Maa- ja vesialueet	427 566,46	503 309,18
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	1 402 148,30	1 281 595,39
Rakennukset	7 635 297,32	8 257 359,28
Kiinteät rakenteet ja laitteet	185 232,45	200 388,35
Koneet ja kalusto	104 099,24	108 274,54
Muut aineelliset hyödykkeet	242 954,99	242 954,99
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	20 842,41	7 215,43
Sijoitukset	349 679,72	349 679,72
Osakkeet ja osuudet	349 679,72	349 679,72
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 981 519,23	1 899 142,74
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 962 616,30	1 879 284,68
Muut toimeksiantojen varat	18 902,93	19 858,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 952 298,10	7 646 566,27
Saamiset	228 469,87	219 706,66
Pitkäaikaiset saamiset	40 067,67	40 067,67
Muut saamiset	39 187,67	39 187,67
Siirtosaamiset	880,00	880,00
Lyhytaikaiset saamiset	188 402,20	179 638,99
Myyntisaamiset	148 669,06	45 367,59
Muut saamiset	40,00	40,00
Siirtosaamiset	39 693,14	134 231,40
Rahoitusarvopaperit	6 076 212,72	5 803 872,86
Osakkeet ja osuudet	5 966 212,72	5 803 872,86
Muut arvopaperit	110 000,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 647 615,51	1 622 986,75

VASTATTAVAA	-21 313 201,31	-20 514 656,46
OMA PÄÄOMA	-15 024 567,80	-14 520 329,68
Peruspääoma	-9 561 335,59	-9 561 335,59
Ainaishoitosisopimusten pääomat	-1 934,16	-1 934,16
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-4 957 059,93	-4 623 555,04
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-504 238,12	-333 504,89
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-1 810 120,15	-1 615 494,70
Poistoero	-1 160 120,15	-1 365 494,70
Vapaaehtoiset varaukset	-650 000,00	-250 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-1 960 719,84	-1 879 302,48
Lahjoitusrahastojen pääomat	-1 955 649,24	-1 874 240,67
Muut toimeksiantojen pääomat	-5 070,60	-5 061,81
VIERAS PÄÄOMA	-2 517 793,52	-2 499 529,60
Pitkäaikainen vieras pääoma	-1 051 591,05	-1 131 991,50
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-611 764,64	-734 117,60
Saadut ennakot	-439 826,41	-397 873,90
Lyhytaikainen vieras pääoma	-1 466 202,47	-1 367 538,10
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-122 352,96	-122 352,96
Saadut ennakot	-108 238,29	-102 225,66
Ostovelat	-385 212,73	-337 269,10
Muut velat	-146 570,21	-135 774,42
Siirtovelat	-703 828,28	-669 915,96

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Avustukset: Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty suoriteperusteisesti.

Arvostusperiaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Kajaanin seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10.000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennyksenä.

2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kirkon Palvelukeskus teki tehtäväalueisiin Kirkkohallituksen yleiskirjeen 17/2022, 3.5.2022 mukaiset muutokset.1.1.2023 alkaen.

Tehtäväalue on kirjanpitojärjestelmässä kirkon tilastointia varten oleva tunnistetieto kustannuspaikan takana. Muutoksessa lakkautettiin ja yhdistettiin tehtäväalueita sekä muutettiin nimiä. Tehtäväalueisiin tehtiin seuraavat muutokset:

- Hallintoelimet, tehtäväalue 101: Lakkautettiin tehtäväalue 102
- Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto, tehtäväalue 105: Tehtäväalueelle tuli uusi nimi. Tehtäväalueeseen yhdistettiin kirkkoherranvirasto ja muu yleishallinto (108–110). Lakkautettiin tehtäväalueet 103, 108–110
- Varhaiskasvatus, tehtäväalue 231: Tehtäväalueelle tuli uusi nimi. Varhaiskasvatuksen tehtäväalue sisältää jatkossa tehtäväalueet päiväkerho (231), pyhäkoulu (232) ja perhekerhotyö (238)
- Nuorisotyö, tehtäväalue 236: Tehtäväalueeseen sisältyy jatkossa varhaisnuorisotyö (233), nuorisotyö (236), erityisnuorisotyö (237), partio (234), muu lapsi- ja nuorisotyö (391) ja koulu- ja oppilaitostyö (392)
- Muu seurakuntatyö, tehtäväalue 290: tehtäväalueeseen yhdistettiin tehtäväalue 245, Muu palvelu

Kustannuspaikat 1012310000 Päiväkerho ja 1012380000 Perhekerhotyö poistuivat käytöstä 31.12.2022 ja yhdistyivät kustannuspaikaksi 1012310020 Varhaiskasvatus ja perhetoiminta 1.1.2024 alkaen.

Taseen tileille tehtiin sijoituslajien mukaisia siirtoja. Tililtä 170500 Korkorahastot siirrettiin 2.416.965 euroa tileille 170700 Yhdist., muut rahastot 2.216.101 euroa ja tilille 170300 Osakerahastot 200.864 euroa. Tililtä 170700 Yhdist., muut rahastot siirrettiin 127.269 euroa tilille 170001 Osakkeet salk 1.

3 Tuloslaskelman liitetiedot

Lehtikankaan seurakuntakeskuksen myyntitappio 334.052 euroa oli tilikaudelle kohdistunut kertaluonteinen erä.

Haudanhoitosopimusten toimintakate vuonna 2023 oli -53.155 euroa ja vuonna 2022 toimintakate oli -30.422 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirkkovaltuuston 17.12.2020 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet – 5 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot –3–5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa -ja vesialueet – ei poistoja

Hautausmaat – hautaustoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot 3–5vuotta, vainajien säilytystilat 10–25 vuotta, hautaustoimen muut rakennukset 10–20 vuotta, hautaustoimen kiinteät rakenteet ja laitteet 10–20 vuotta, hautaustoimen koneet ja laitteet 3–5vuotta. Hautausmaiden maa- ja vesialueet, maa-aineksen vaihto, ei poistoja. Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet käyttöajan mukaan.

Rakennukset – kirkot 20–60 vuotta, seurakuntatalot 20–40 vuotta, siunauskappelit ja krematorio 20–40 vuotta, leiri- ja kurssikeskukset 20–30 vuotta, asuinrakennukset 15–30 vuotta, hallinto- ja laitusrakennukset 20–30 vuotta, huolto- ja talousrakennukset 10–25 vuotta, muut rakennukset 10–20 vuotta.

Kiinteät rakenteet ja laitteet – maa- ja vesirakenteet 15 vuotta, urut 15 vuotta, muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 10 vuotta.

Koneet ja kalusto – kuljetusvälineet 5–10 vuotta, muut liikkuvat työkoneet 5–10 vuotta, muut raskaat koneet 5–10 vuotta, Atk-laitteet 3–5 vuotta, muut koneet ja kalusto 3–5 vuotta.

Muut aineelliset hyödykkeet – luonnonvarat poisto käytön mukaan, sakraali-, arvo- ja taide-esineet ei poistoja.

4 Rahoituslaskelman liitetiedot

Investointimenoissa on vuoden 2023 investointien lisäksi myös pysyvien vastaavien kiinteistöinvestoinnista maksettu arvonnlisäveron palautus 3.935 €. Palautus koskee Kajaanin seurakuntakeskuksen investointia.

5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineettomat hyödykkeet Yht.	Maa- ja vesialueet	Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko- maksut ja keskenkäiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yht.	Sijoitukset	Yhteensä
Arvo ed. vuoden lopussa	18 170,57	503 309,18	1 281 595,39	8 257 359,28	200 388,35	108 274,54	242 954,99	7 215,43	10 601 097,16	349 679,72	10 968 947,45
Lisäykset			225 892,00		25 952,19	15 580,00		13 626,98	281 051,17		281 051,17
Siirtokirjaukset											
Myynnit		-75 742,72		-274 001,94	-9 307,72				-359 052,38		-359 052,38
Poisto/Myynti											
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 607,48		-105 339,09	-348 060,02	-31 800,37	-19 755,30			-504 954,78		-511 562,26
Suunnitelmasta poikkeavat poistot											
Arvonkorotukset											
Invest. Tuki											
Arvo vuoden lopussa	11 563,09	427 566,46	1 402 148,30	7 635 297,32	185 232,45	104 099,24	242 954,99	20 842,41	10 018 141,17	349 679,72	10 379 383,98

Rahoitusarvopaperit

	Hankintameno	Markkina-arvo 31.12.2023	Erotus
170001 Osakkeet salkku 1	153 457,33	131 086,04	-22 371,29
170300 Osakerahastot	224 781,29	233 021,60	8 240,31
170500 Korkorahastot	490 503,66	544 078,57	53 574,91
170700 Yhdist. ja muut rahastot	5 193 083,80	5 556 244,90	363 161,10
173000 Joukkovelkakirjalainat	110 000,00	110 000,00	0,00

6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	1.1.2023–31.12.2023	1.1.2022–31.12.2022	Muutos
OMA PÄÄOMA.	15 024 567,80	14 520 329,68	504 238,12
Peruspääoma	9 561 335,59	9 561 335,59	
Ainaishoitosp. po:t	1 934,16	1 934,16	
Ed. tilikausien ylijäämä	4 957 059,93	4 623 555,04	333 504,89
Tilikauden ylijäämä	504 238,12	333 504,89	170 733,23

Tilikauden päättymisen jälkeen seuraavana vuonna erääntyvät pitkäaikaisten lainojen lyhennykset

Seurakunnalla on laina Osuuspankissa ja lainasta vuonna 2025 erääntyy 122.353 euroa.

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 24,9 miljoonaa euroa. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on 3,66 miljardia euroa.

Hautainhoitovastuu – rahaston yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	3 249	kpl
Haudanhoitokulut (välilliset ja välittömät)	345 455,37	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	106,33	euroa/hauda
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	5 351	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	568 971,83	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	548 064,70	euroa
Yli/alikatteisuus	-20 907,13	euroa

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

Vakuudet

Seurakunta on saanut seuraavat takuuajan vakuudet: Vuolijoen kirkon ulkopuolen peruskorjaukseen 7.758,00 euroa 2.11.2022–1.2.2025 ja pääkirkon urkujen äänikerran laajennukseen ja korjaukseen 20.129,03 euroa 1.8.2023–30.6.2025.

Vuokravastuut

Seurakunnalla on vuokralla kaksi tilaa toistaiseksi voimassa olevilla sopimuksilla. Näiden tilojen vuokravakuudet ovat 2.976 euroa ja 880 euroa. Yksi määräaikainen vuokrasopimus on tehty ajalle 1.1.2023-31.12.2024. Vuosivuokra on 2.640 euroa. Seurakunnan jäljellä oleva vuokravastuu on 2.640 euroa. Vuokravastuu on yhteensä 6.496 euroa.

Leasingvastuut

Tuote	Voimassa saakka	Jäljellä oleva vastuu euroa
Konica Minota Bizhub C550i rei'ittäjällä (seurakuntakeskus 1 kpl), Konica Minota Bizhub C550i 3 kpl (seurakuntakeskus 2 kpl ja Joutenlampi 1 kpl) ja Konica Minota Bizhub C250i (Linnantaus 1 kpl)	31.10.2027	43 508
Toshiba e-Studio 385S monitoimilaite (seurakuntakeskus)	31.12.2025	492
Toyota Proace Verso Active L2 1.5 D 120 (BHX-190)	11.4.2024	2 479
Neopost postimaksukone IS-480	30.9.2026	3 069
Toshiba e-Studio 330AC värimonitoimilaite (Perheasiain neuvottelukeskus)	31.12.2024	676
GoByBike, leasing polkupyörät	31.12.2027	15 985
Atk-laitteet	31.12.2025	77 343
Toshiba e-Studio 1505AC värimonitoimilaite (Joutenlampi)	31.1.2024	124
Volkswagen Transporter 2,0 TDI 84 kW (CMH-605)	29.4.2024	2 220

Kiinteistöinvestointien arvonalisäveropalautusvastuut

Seurakunta on velvollinen tarkistamaan vuonna 2020 valmistuneen ja käyttöönotetun Kajaanin seurakuntakeskuksen perusparannusmenoista tehtyjä arvonalisäverovähennyksiä, jos seurakuntakeskuksen verollinen käyttö lisääntyy tai vähenee kymmenen vuoden aikana. Viimeinen tarkastusvuosi on 2030. Vastuun määrä 31.12.2023 oli 11.019 euroa.

VI Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitoKirjoista 2023

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Kassa- ja muistiotositteet

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
AA	Käyttöom.kirjaus	01
AB	Kirjanpitosite	01
AM	KOM myynnit	01
AZ	Purku KOM:iin	01
K1	Kp-liittymä tarj.las	01
K4	Verkkomaksut	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote,vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliittym	01
AF	Poistokirjaukset	03
DP	Perintätoim.suoritus	14
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DA	Asiakastosite	18
M1	Hautainhoitojärj.	18
M2	Resurssivarausjärj.	18

ZD	Luottotappiokirjaus	18
KG	Toimittajat - hyvät.	19
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut ostoresk	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro
01	1000000	1004854
14	14000000	14002206
15	15000000	15003760
18	18000000	18002320
19	19000000	19004053
03	3000000	3000035

Selvitys kirjanpito- ja kirjanpidon kirjain- ja tosittien säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tosittien ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilin-päätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.